

MAISEMASELVITYS

TEUVAN SILTANEVAN TUULIVOIMAHANKE

MAISEMASELVITYS

TEUVAN SILTANEVAN TUULIVOIMAHANKE

SWECO FINLAND OY

27.01.2025

Sisällysluettelo

1	Johdanto ja taustaa.....	4
2	Maiseman yleiskuva.....	6
2.1	Maisemamaakunnallinen mittakaava.....	6
2.2	Korkeussuhteet	7
2.3	Maisemarakenne ja vesistöt	8
2.4	Maaperä.....	10
2.5	Asutus ja kulttuurimaisema	11
2.6	Luonnonmaisema	13
2.7	Maiseman historia	14
2.8	Maisematila ja suuntautuneisuus	16
2.9	Arvoalueet ja -kohteet	17
3	Osa-alueiden tarkastelut	23
3.1	Osa-aluejako	23
3.2	Hankealue ja sen lähiympäristö.....	24
3.3	Teuvanjoen maisemakokonaisuus.....	28
3.4	Kyrönjoen yläjuoksun ja sen sivujokien maisemat	42
3.5	Närpiönjoen / Närvijoen kulttuurimaisemakokonaisuus	64
3.6	Muut kulttuurimaisemat.....	78
4	Tuulivoima ja maisema	80
4.1	Tuulivoimalat maisemassa.....	80
4.2	Tuulivoimahankkeiden maisemakuvalliset yhteisvaikutukset.....	85
4.3	Voimalat pimeässä maisemassa	86
5	Johtopäätökset	87
5.1	Lähteet	89

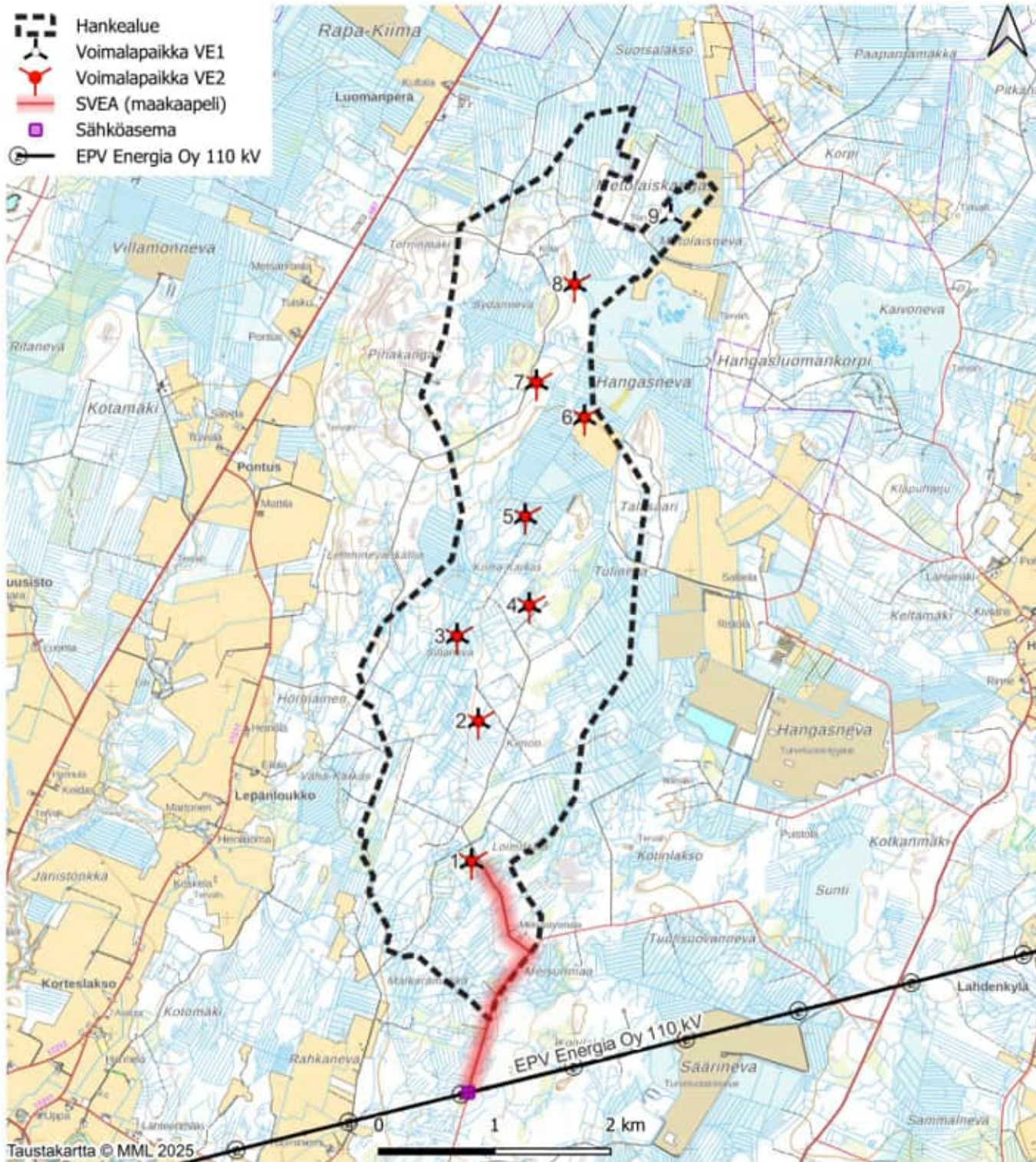
1 JOHDANTO JA TAUSTAA

Teuvan Siltanevan alueelle on suunnitteilla 8-9 voimalan tuulivoima-alue. Voimaloiden maksimikorkeus on 300 m. Hanke sijoittuu Teuvan ja Jurvan kirkonkylien taajamien väliselle metsäiselle alueelle. Voimalainen näkyvyysalueelle sijoittuu monia Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan laajoja lakeuksia. YVA-selostusta perusteellisempi erillisselvitys on laadittu Siltanevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) taustatiedoksi. Selvityksessä on huomioitu myös vuonna 2024 päivitetyn Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (Ympäristöministeriö 2024) maisemaselvitystä koskevat ohjeet.

Selvitys kuvaa tuulivoimahankkeen vaikutusalueen maiseman nykytilaa, ominaispiirteitä ja arvoja sekä koko tarkastelualan mittakaavassa että osa-alueittain. Lisäksi se havainnollistaa suunniteltujen tuulivoimaloiden näkyvyyttä erityyppisissä ympäristöissä. Huomiota on kiinnitetty maiseman piirteiden YVA-selostusta syvällisempään kuvaamiseen erityisesti perusteellisten valokuva- ja karttamateriaalien sekä tarkennusalueiden avulla. Maisemavaikutusten arviointi löytyy hankkeen YVA-selostuksesta, eikä sisälly tähän selvitykseen.

Hankkeen vaikutusalue eli tämän selvityksen tarkastelualue on rajattu Ympäristöministeriön päivitettyä ohjeistusta soveltaen 30 km säteelle suunnitelluista voimaloista. Lähivaikutusalue sijoittuu alle 8 km päähän voimaloista ja ulompi vaikutusalue 8-20 km voimaloista.

Kuva 1 Selvityksessä tarkasteltava alue. Kartalla näkyvät Siltanevan hankealue, sähkönsiirron maakaapelilinja ja etäisyysvyöhykkeet voimaloista.

Tasaisissa lakeuksien maisemissa voimalat voivat näkyä käytännössäkin paikoitellen peltojen yli hyvin pitkällekin, mutta voimaloiden havaittu koko ja merkitys maisemaelementtinä pienenee nopeasti etäisyyden kasvaessa. Hankkeen teoreettinen näkyvyysalue ulottuu rannikolle 40 km päähän voimaloista. Teoreettinen näkyvyysalue on esitetty joillakin karttoilla ja sitä on tarkasteltu selvityksessä tarvittaessa viitteellisesti.

Selvityksessä tarkastellulle alueelle sijoittuu useampia jokivarsien kulttuurimaisemakokonaisuuksia, jotka limittyvät suomalaisittain poikkeuksellisen luontevasti osaksi alueen jatkuvaa ja verkostomaista yhdyskuntarakennetta. Itse hankealue sijoittuu metsäkaistaleelle jokien yläjuoksujen ja eri maisemakokonaisuuksien väliseen maastoon.

Selvitys perustuu maasto- ja karttatarkasteluihin, aiempiin selvityksiin sekä hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä laadittuihin materiaaleihin. Maastokäynti alueelle tehtiin 3-4.12.2024. Käynnillä kuvattiin laajasti erityisesti seudun lukuisia avoimia kulttuurimaisemia ja niiden rakennettuja ympäristöjä. Lumettomassa ja lehdettömässä maisemassa erottui hyvin myös seudun tuulivoimarakentamisen hetkellinen tilanne vuodenvaihteessa 2024-2025.

Selvityksen tilaajana on Winda Energy. Maisemaselvityksen on laatinut Sweco Finland, asiantuntijanaan maisema-arkkitehti Virva Kajamaa. Karttojen visualisoinneista ovat vastanneet Virva Kajamaa ja Veli-Pekka Väänänen. Voimaloiden havainnekuvat on laatinut Lassi Pirttinen. Valokuvat ja kuva-sovitekuvat on ottanut Virva Kajamaa tai Maria Kirveslahti, ellei kuvatekstissä toisin mainita.

Kuva 2 Hankealue, suunnitellut tuulivoimalat ja maakaapelilinja hankealueen lähimaisemassa.

2 MAISEMAN YLEISKUVA

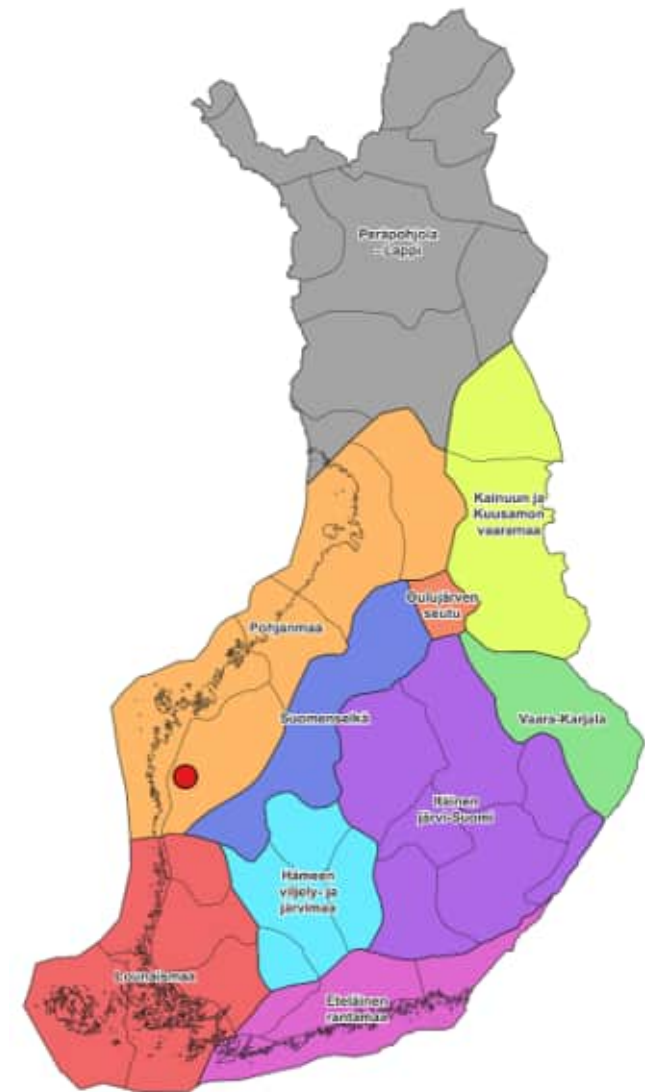
2.1 Maisemamaakunnallinen mittakaava

Suomen maisemamaakuntien ja -seutujen jaossa hankealue ja tarkastelualue kuuluvat kokonaisuudessaan Pohjanmaan maisemamaakuntaan ja pääosin siihen kuuluvaan Etelä-Pohjanmaan viljelylakeuksien maisemaseutuun. Tarkastelualueen länsireuna kuuluu Etelä-Pohjanmaan rannikkoseutuun.

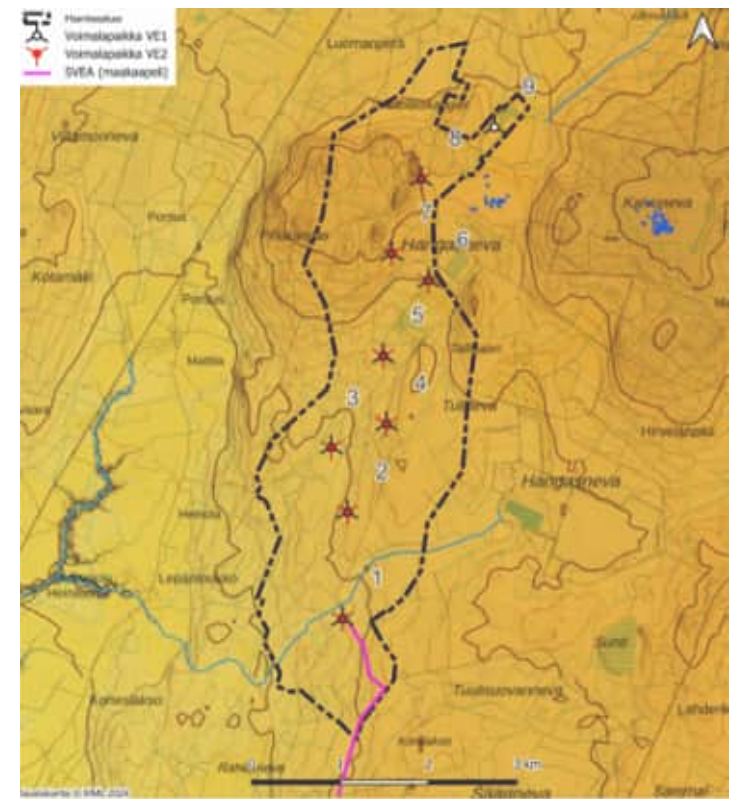
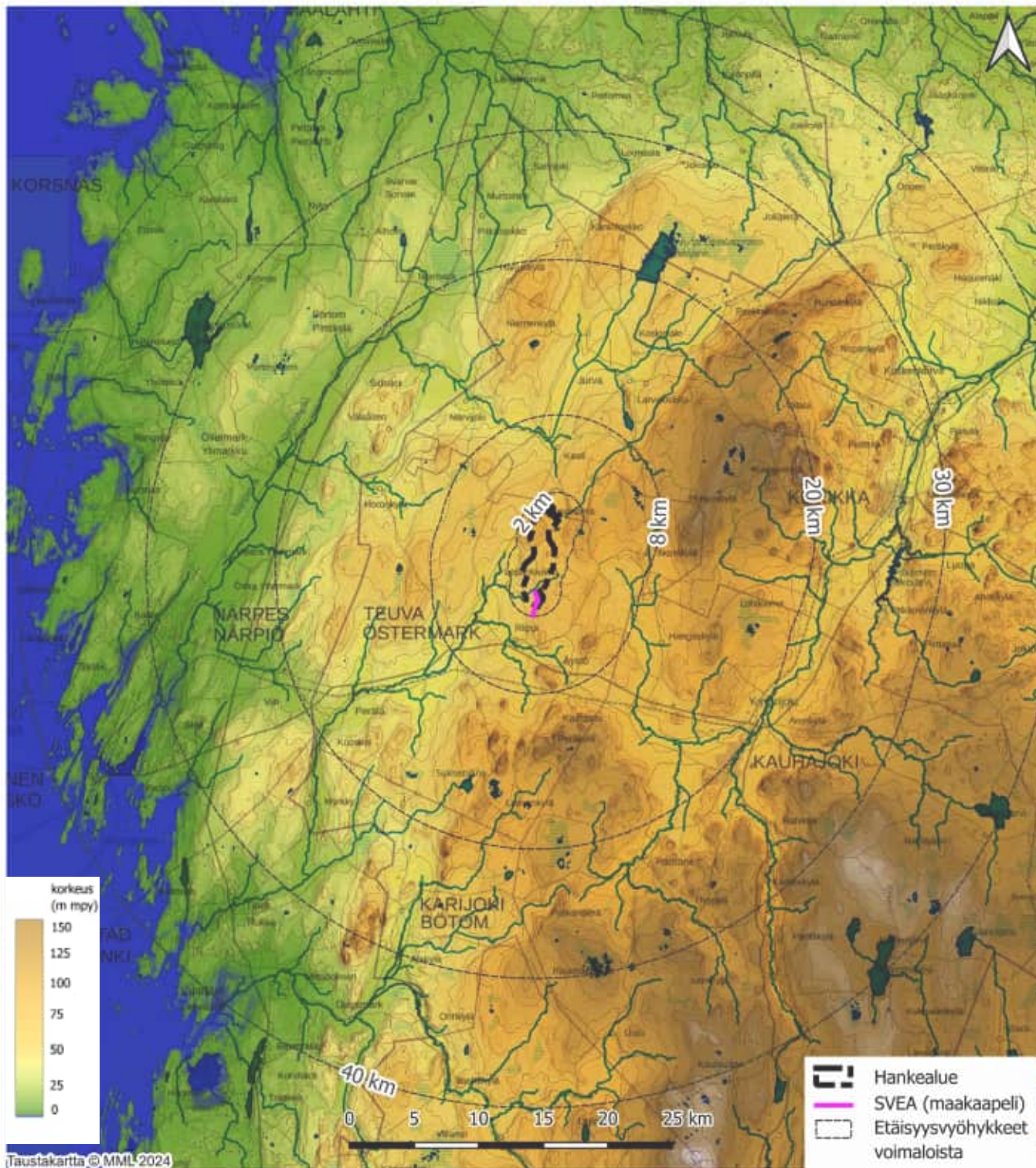
Pohjanmaan maisemamaakunnassa yhteisiä piirteitä koko alueella ovat suurehkot mereen laskevat joet, jokia reunustavat selvärajaiset laaksot ja näiden väliset lähes asumattomat selännealueet sekä suhteellisen tasainen maasto, jonka korkeusvaihtelut ovat yleensä vähäiset. Harjumuodostelmia on niukasti ja ne ovat matalia. Maankohoaminen muovaa rannikon luontoa. Etelä-Pohjanmaan viljelylakeuksien seudulla viljavien jokivarsien maisema avautuu alueelle tunnusomaisena tasaisena lakeutena. Jokilaaksojen väliin jäävillä selännealueilla pinnanmuodot voivat olla vaihtelevan kumpareisia. Vesistöt ovat pääasiassa jokia.

Pohjanmaa on ollut jo pitkään asuttua ja maakunnalla on pitkät ja vankat kulttuuriperinteet. Asutus on sijoittunut aikanaan jokivarsille ja raittikiyliin eli nauhamaisesti jokien ja niiden rantoja myötäilevien teiden varsille. Alueella sijaitsevat maamme pohjoisimmat umpipihat. Perinteiset komeat ”kaksifooninkiset” eli kaksikerroksiset pohjalaistalot rakennettiin horisontaalisen maiseman vastapainoksi. Peltolaakeutta aiemmin elävöittäneestä ”latomerestä” sekä väliaikaisasumuksista: jokisaunoista ja kytötuvista on enää rippeitä jäljellä. Laaja peltoviljely on lähtenyt yleensä suonraivauksesta ja kytöviljelystä. (Ympäristöministeriö 1992 ja Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b).

Lakeus jatkuu Etelä-Pohjanmaan rannikkoseudun eteläosissa rannikolle asti. Mantereeseen puolella asutus muistuttaa Etelä-Pohjanmaan viljelylakeuden seutua; muualla se on hakeutunut yläville tasanteille joko pienten jokien rantamille tai merenlahtien tuntumaan. Rannikkoseutu on perinteisesti ruotsinkielistä ja rakennuskanta ilmentää myös suomenruotsalaisen kulttuurin piirteitä. (Ympäristöministeriö 1992)

Kuva 3 Hankkeen maisemamaakunnallinen sijainti.

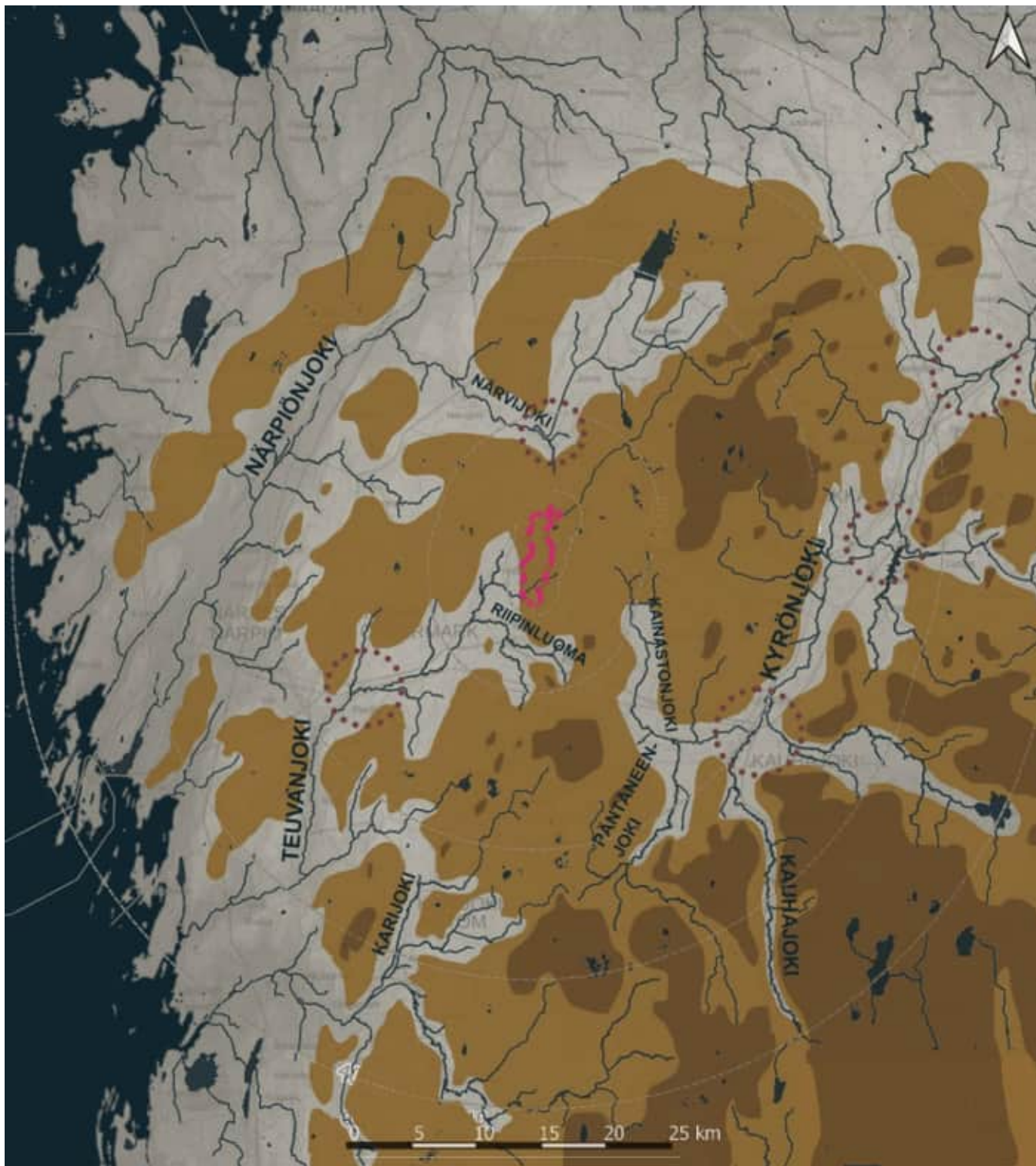

2.2 Korkeussuhteet

30 km säteellä voimaloista, maasto laskee laajassa mittakaavassa tarkasteltuna länteen ja luoteeseen päin, kohti rannikkoa, ja nousee itään ja kaakkoon, kohti Suomenselän vedenjakajaseudun kankaremaita. Matalimmillaan maasto on siten rannikolla alle 2,5 m mpy ja korkeimmillaan, noin 200 m mpy korossa Kurikan länsipuolella sijaitsevilla kalliomäillä, yli 20 km voimaloista itään.

tarkastelualue on pääosin loivapiirteistä ojitettua suomenselän ja tasaista, horisontaalista viljelyaluetta. Maisemassa erottuu lisäksi joitakin pienten, mutta selvärajaisten kalliosten mäennyyppylöiden ketjuja. Korkeimmat mäet, lähes 30 km etäisyydellä suunnitelluista voimaloista sijaitsevat Kristiinankaupungin Pyhävuori ja Ilmajoen Santavuori, nousevat noin 75 m ympäristöään ylemmäs.

Kuvat 4-5 Vaikutusalueen ja hankealueen maastonmuodot

Hankealue sijaitsee alavien tasaisten viljelylaaksojen välisellä hieman korkeammalla, mutta pääosin loivapiirteisellä selännekohtalla. Alueen luoteisreunaan rajautuu yksittäinen noin 35 m ympäristöstään nouseva kalliokohouma, Pihakangas – Torninmäki. Maasto nousee Torninmäellä korkeimmillaan 120 metriä merenpinnan yläpuolelle. Hankealueen matalin kohta sijaitsee sen lounaiskulmassa korossa 80 m mpy. Tasoerot ovat yleisesti hankealueella ja ympäristössä alle 40 m.

2.3 Maisemarakenne ja vesistöt

Hankkeen maisemarakenteen muodostavat loivapiirteiset metsäiset selännealueet ja niiden väliset alavat jokilaaksot. Seudun itäosassa maisemarakenne erottuu länsiosaa selkeäpiirteisemmin, tasoerojen ollessa siellä hieman jyrkempiä.

Hankealue sijoittuu maisemallisesti merkittävien jokien, Teuvanjoen, Kyrönjoen ja Närpiönjoen vesistöjen yläjuoksulle, toisin sanoen useampien pienempien, leveämpiin jokiin laskevien, jokiuomien läheisyyteen. Hankealueelle sijoittuvat kaksi puroa yhtyvät Teuvanjokeen.

Hankealueesta länteen ja etelään sijoittuvat Teuvanjoen ja siihen liittyvän Riipinluoman kapeat uomat, jotka yhdistyvät hankkeen lounaispuolella ja virtaavat siitä edelleen kohti rannikkoa ja Kristiinankaupunkia leveämpänä Teuvanjokena.

Suunnitelluista voimaloista noin 7 km itään virtaa Kainastonjoki, joka laskee suureen Kyrönjokeen. Kyrönjoki laskee Kauhajokeen pohjoiseen, Kurikan kautta kohti Merenkurkkua. Kyrönjokeen laskevat vaikutusalueella myös maisemallisesti merkittävät Kauhajoki ja Pönttälänjoki.

Kuva 6 Vaikutusalueen maisemarakenne ja sitä jäsentävät joet. Kuvasa laaksot ja muut alavat maat erottuvat vaalealla, loivat selänne- ja hieman korkeammat selänteet tumman ruskealla. Maiseman solmukohtia on merkitty kuvaan ympyröillä. Tasoerojen jätessä pieniksi, maisemarakenne hahmottuu varsinkin vaikutusalueen länsipuolella eniten maankäytön kautta. Kyrönjoella rakenne on selkeämpi.

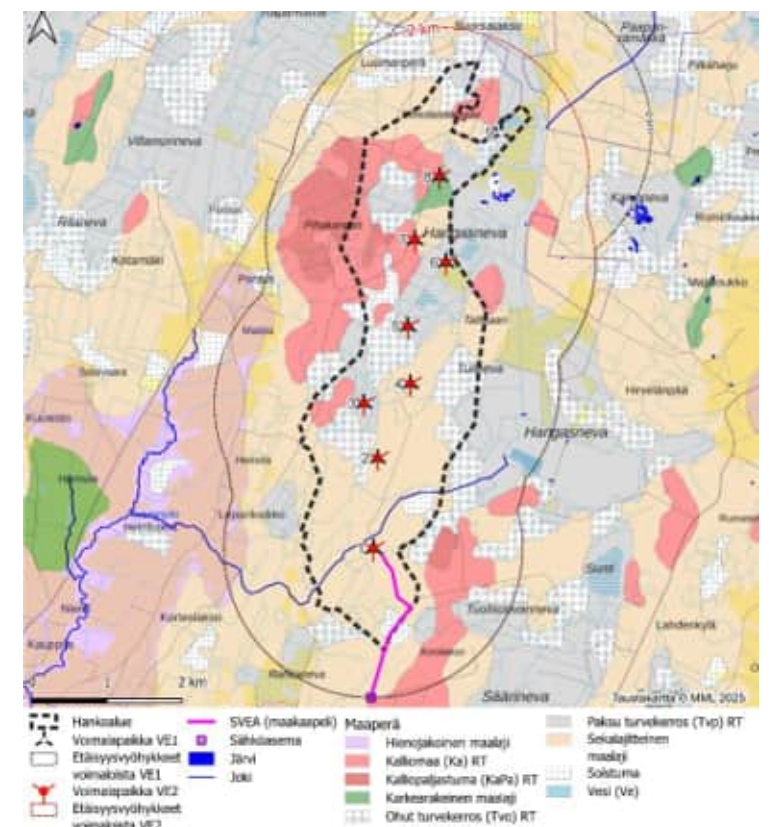
Myös NÄrvijoki ulottaa hankkeen pohjoispuolella vain noin 7 km päähän suunnitelluista voimaloista. NÄrvijoki laskee lännempänä NÄrpiönjokeen, joka puolestaan laskee luoteeseen, kohti rannikkoa ja Kaskista. Tarkastelualueen eteläreunaan ulottuu myös Karijoki ja pohjoisreunaan Sarvijoki.

Seudulla on erittäin vähän avovesiä. Lähimpään keskikokoiseen järveen on hankkeesta etäisyyttä lähes 30 km. Alueella on joitakin pikkujärviä tai suolampia ja tekojärviä. Seudulla on ollut aiemmin laajoja suomaita, jotka ovat määritelleet osaltaan seudun maisemarakennetta, ja joille tasamaan valumavedet ovat ohjautuneet. Nykyisellään sadevedet laskevat enemmän ojituksia pitkin jokiin ja myös tulvivat ajoittain pelloille. Maisemarakenteeltaan pirstaleinen merenranta sijoittuu lounaassa 32-42 km päähän suunnitelluista voimaloista, Siltanevan voimaloiden teoreettisen näkyvyysalueen ulkoreunalle.

Kuvat 7-11 Vaikutusalueen lukuisten laskujokien vesistömaisemat vaihtelevat hankkeen läheisistä kapeista uomista leveisiin ja vuolaisiin jokiin. Taajamat sijoittuvat jokien varsille ja kyläasutus jokilaaksoja seurailevien teiden varrelle, vaihtelevalla etäisyydelle jokirannasta.

Kuvissa Teuvanjoen yläjuoksun kapea uoma, mutkittileva Riipinuoma Äystössä, Kyrönjoen maisemia ja NÄrpiönjoen kaupunkinäkymä.

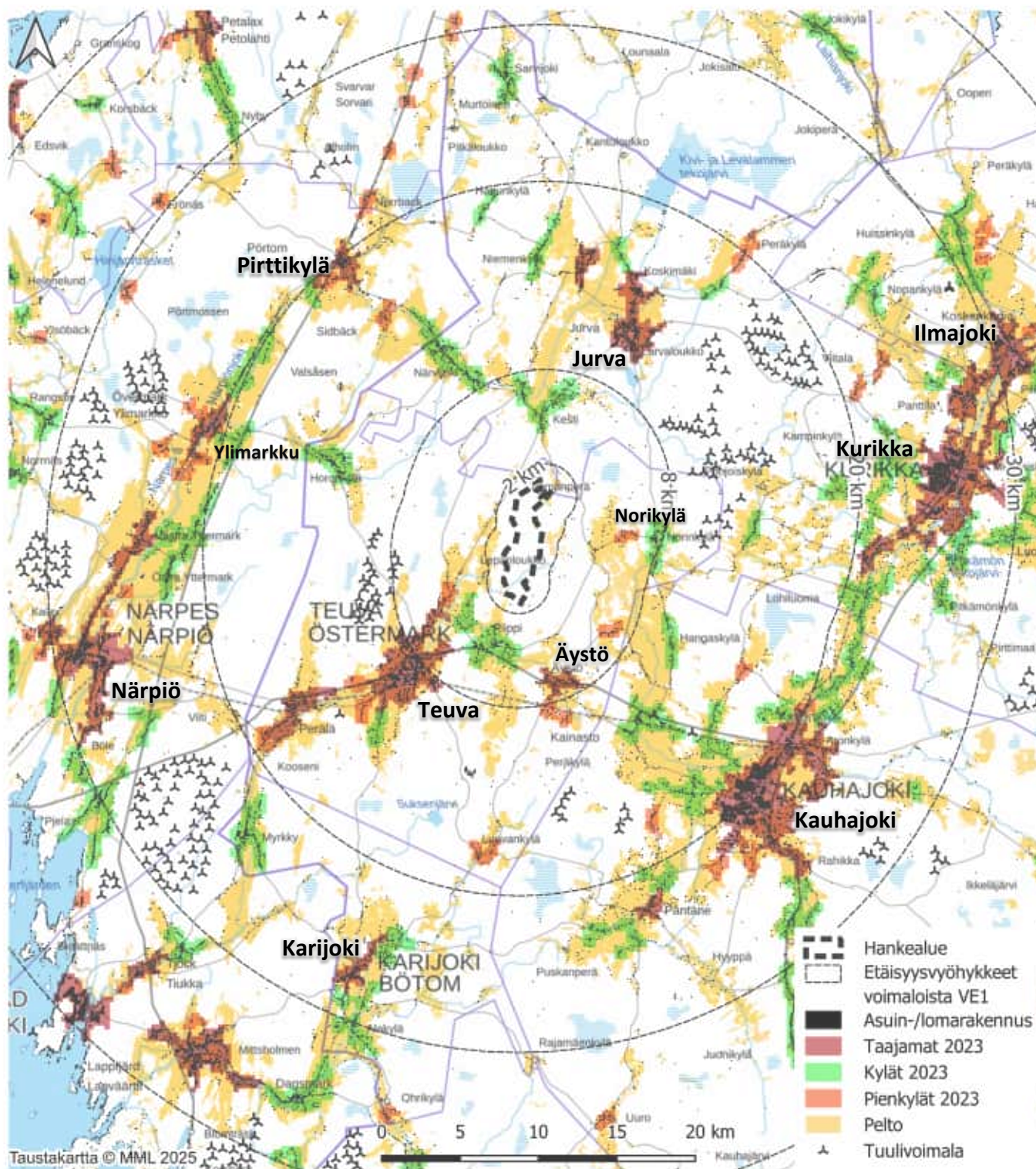
2.4 Maaperä

Hankealueen maaperä on pääosin moreenia, suopainanteissa kuitenkin turvetta ja pohjoispäässä vähäisesti myös kalliota ja hiekkaa.

Myös muilla vaikutusalueen metsäisillä alueilla maaperä pääsääntöisesti moreenia ja suometsissä turvetta. Jokilaaksojen peltolakeuksille on huuhtoutunut hienojakoisia maaleja, käytännössä hienoa hietaa, hiesua ja savea.

Vaikutusalueen itäreunaan päättyy Lahden Salpausselältä Tampereen kautta Kurikkaan jatkuva mittava harjumuodostuma. Karkearakeisempia hietta ja hiekkamaita on paikoitellen hajanaisesti muuallakin, erityisesti vaikutusalueen etelä- ja itäpuolilla.

Kuvat 12-13 Vaikutusalueen ja hankealueen maaperä

Siltanevan hankealueen läheisyyteen sijoittuu useita kaapeampien yläjuoksun laskujokien kylämaisemia, joiden lähimmät asuinrakennukset ovat 2 km päässä suunnitelluista voimaloista. Lähimpänä hanketta sijaitsevat noin 2000–3000 asukkaan taajamat ovat Teuva, noin 7 km voimaloista lounaaseen, ja Jurva, noin 10 km voimaloista koilliseen. Noin 11,5 km hankkeesta etelään sijoittuu Pikku-Parran vapaa-ajan keskus, jossa on mm. laskettelurinne ja mökkikylä. Myös seudun keskeiset retkeilyreitit sijoittuvat samalle suunnalle eli Teuvan ja Karijoen väliseen hieman ympäröivää seutua vaihtelevampaan maastoon. Loma-asutusta seudulla on kaiken kaikkiaan kuitenkin melko vähäisesti.

Lukuisten viljelymaisemien joukossa keskeisimpänä erottuu hankkeesta itään sijoittuva Kyrönjoen ja Kauhajoen akseli, joka jatkuu koillisen suunnalla Ilmajoelle ja Seinäjoelle. Joki-kokonaisuudelle keskittyy erityisen paljon maisemallisia ja kulttuuriympäristöllisiä arvoja ja se on samalla keskeinen seudun yhdyskuntarakenteen kannalta. Toinen kulttuurimaisemallisilta piirteiltään erottuva vyöhyke löytyy suomenruotsalaiselta rannikolta. Vyöhyke rajautuu mereen liittyvine elinkeinoineen ja rannikkokaupunkeineen tarkasteltavan alueen reunalle, osin sen ulkopuolelle. Rannikon eteläpohjalaisesta maisemasta eroavat piirteet näkyvät tarkastellulla alueella erityisesti Närpiössä.

Kuvat 15-25 Vaikutusalueelle tyypillistä kulttuurimaisemaa ja rakennettua kulttuuriympäristöä: Koivukujanteita, punavalkoisia pohjalaistaloja sisäänkäynteineen ja umpipihoineen, lakeuksia, junarataa, vaaleankeltaisia historiallisia arvorakennuksia, latoja pelloilla ja hallimaisia teollisuusrakennuksia kyltteineen.

2.6

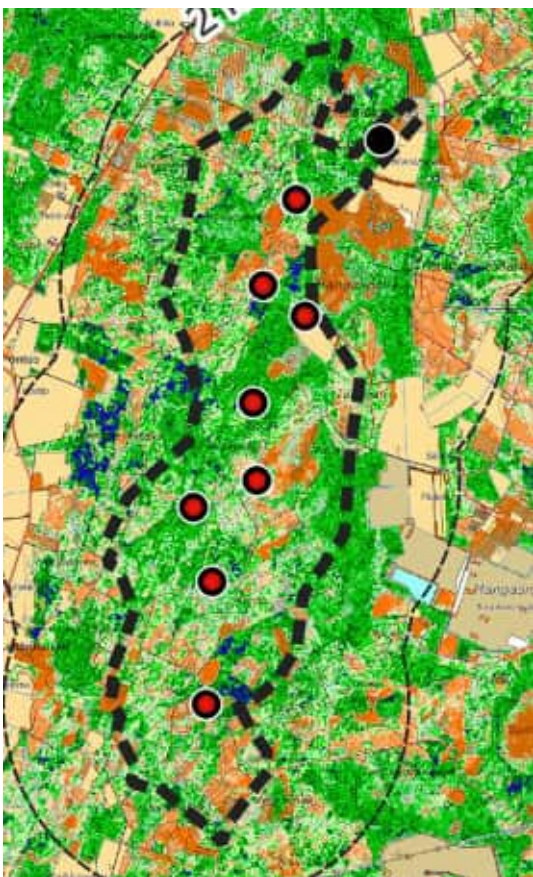
Luonnonmaisema

Tarkasteltava alue sijoittuu Pohjanlahden rannikon ja Suomenselän vedenjakajaseudun väliin. Luonnonmaisema on ka-rua, mutta kuitenkin hieman rehevää kuin Suomenselän ylängöllä. Metsät ovat kuusi- tai mäntyvaltaisia, lehtipuusto pääosin koivua. Luonto vaihtuu rehevämmäksi ja lehtipuuvaltaisemmaksi rannikkoa etelään ja myös pohjoiseen, Vaasan seudulle, mentäessä.

Seudun luonnonmaisema on voimakkaasti ihmisen muokkaa-maa. Pienten korkeusvaihtelujen myötävaikutuksesta seudun alkuperäinen avosoinen luonnonmaisema on laaja-alaisesti tarkasteltuna kadonnut. Siitä on jäljellä jonkin verran suo- ja metsälaikkuja, sekä joitakin korkeampia mäkiä. Laajoissa suometsissä näkyvät metsätalouden jäljet ja ojitukset, osaltaan myös turvetuotanto ja tuulivoima. Metsäkuvio mu-kailee kapeaa kiinteistöjaotusta. Metsäpalstat ovat pieniä ja eri hakkuuvaiheissa. Palstojen puusto on tasaikäistä.

Vanhaa metsää ja säilynyttä suota on vähäisesti, mutta myös ne rajautuvat toisaalta paikoin selvärajaisiksi laikuiksi, jotka voivat olla maisemallisesti edustavia. Pienialaisia vanhan, yli 100-vuotiaan, metsän laikkuja sijoittuu muutama myös hankealueelle, Lehmikallion ja Loimilakean kohdille. Suunnitellut voimalanpaikat eivät sijoitu vanhan metsän kohdille, vaikkakin niiden välittömään läheisyyteen.

Kuva 26 Hankkeen ja sen vaikutusalueen sijoittuminen luonnonmaiseen. Kartta näyttää lehtipuiden (muu kuin koivu) tilavuutta seudulla. Samalla se havainnollistaa luonnon vaihtumista oranssina erottuvalta luonnoltaan yksipuoliselta Suomenselältä rehevämmälle vihreänä erottuvalle rannikolle päin. Tarkastelualue sijoittuu ylängön pohjoispuolelle luonnonmaiseman vaihtumisyvyöhykkeelle.

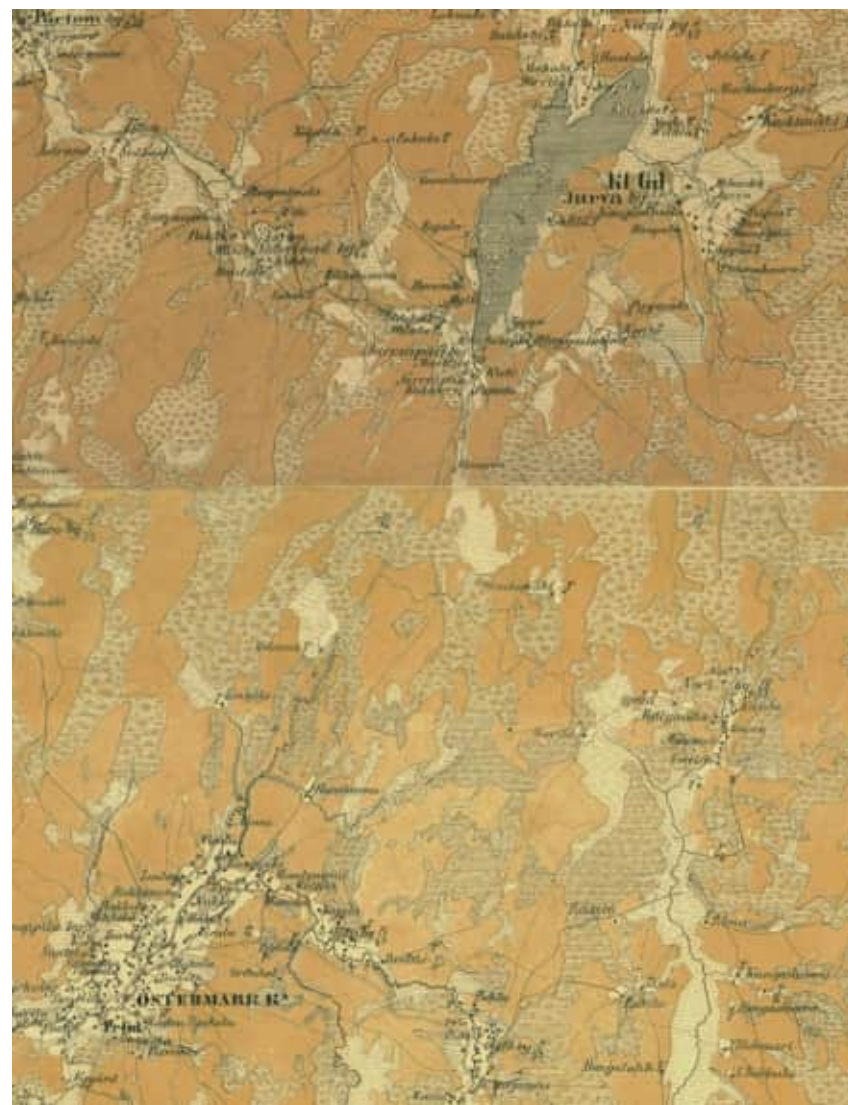

Kuva 27 Hankealueen puuston ikä. Vanha, yli 109-vuotias, puusto erottuu kuvassa sinisellä, suunnitellut voimalanpaikat punaisella ja mustalla.

2.7 Maiseman historia

Seudun maisemalla on erittäin pitkä asutuksen ja maankäytön historia, josta on myös jäänyt paljon jälkiä maisemaan. Useat muinaisjäännökset kertovat seudulla olleen asutusta jo kivikaudella ja myöhemmin myös pronssikaudella ja rautakaudella. Vanhin oletettu löydös, Karijoen Susiluola, on ajoitettu paleoliittiselle kivikaudelle, viimeisen jääkauden keskellä vallinneen lämpökauden aikaan (noin 115 000–130 000 vuotta sitten), jolloin luolassa arvioidaan oleskelleen Neandertalin ihmisiä (Museovirasto 2025). Löydös on pohjoismaissa täysin poikkeuksellinen.

Kyläasutus vakiintui seudun jokivarsille keskiajalla. Tiestön ja peltoalueiden raivaamisen myötä kulttuurimaisema ja yhdyskuntarakenne muotoituivat vähitellen nykyisen kaltaisiksi. Ihmistoiminta on muokannut seudun maisemapiirteitä voimakkaasti myös viime vuosisadan aikana maatalouden tehostumisen, metsänhoidon ja energiantuotannon myötä. Seudun luonnonmaisemalle tyypilliset laajat suoerämaat erottuvat vielä selkeästi 1950–60-luvun ilmakuvissa. Nykyisellään niistä jäljelle jääneitä laikkuja on suojeltu Natura-tai luonnonsuojelualueina.

Kuva 28 Teuva (Östermark), Jurva ja Norinkylä Kalmbergin kartastossa vuonna 1855. Hanke-alue on sijoittunut kulttuurimaisemien väliselle metsä- ja suoalueelle kuten nykyisinkin. Peltoalat ovat sittemmin laajentuneet. Kuvassa näkyy myös nykyisellään umpeutunut ja viljelylajena tunnettu Jurvajärvi.

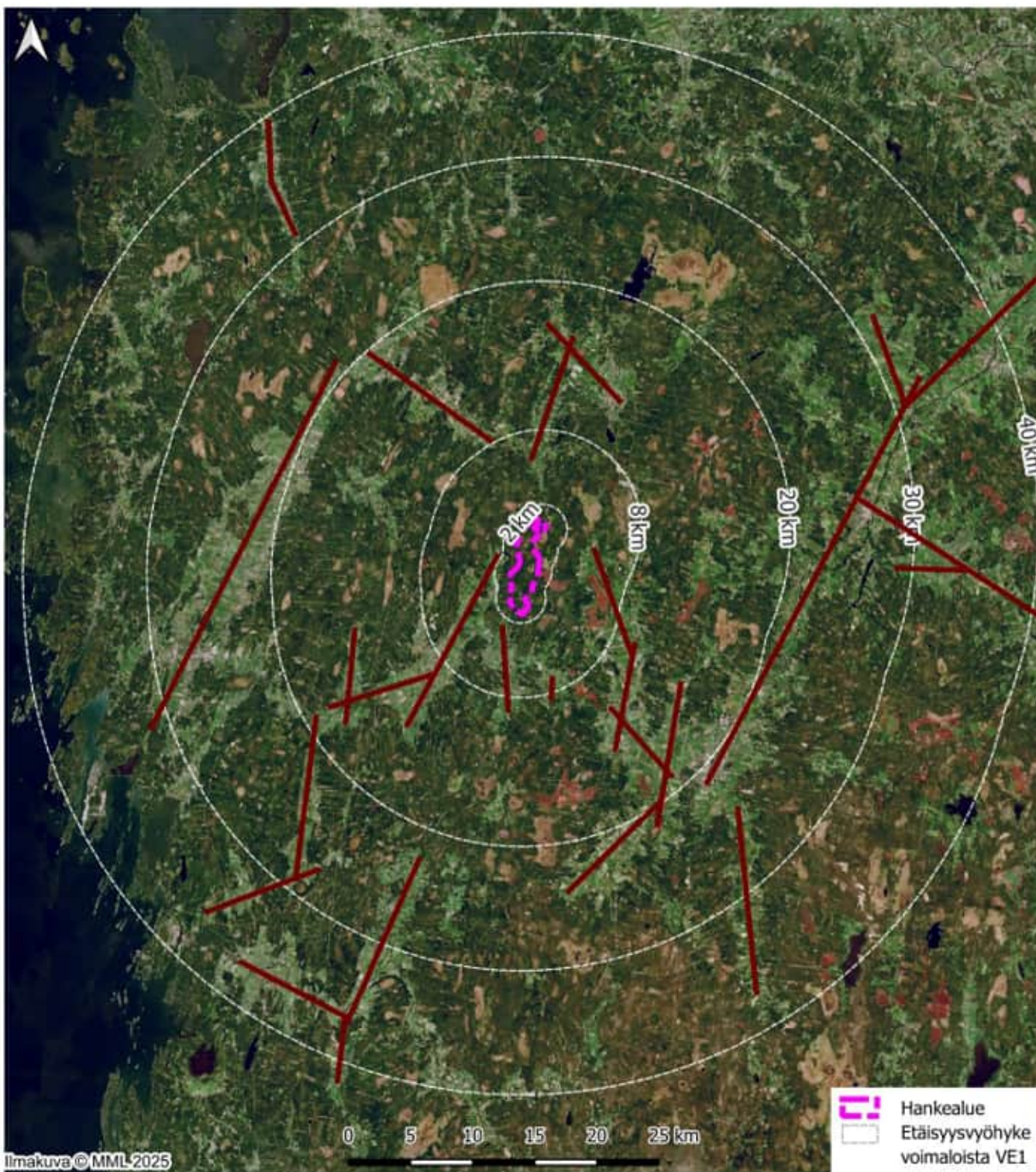

Kuvat 29-31

Vasemmalla ilmakeku Kauhajoen ja Teuvan välisestä lähes luonnontilaisesta laajasta suoerämaasta vuodelta 1947. Nykyisin kuvan maisema on pääosin kadonnut. Palkalla on ojitettua suometsää, laaja turvetuotantoalue ja tuulivoimaloita. Samankaltaiset maiseman muutokset ovat tyyppillisiä ja laaja-alaisia Pohjanmaan maimamaakunnassa.

Oikealla ylhäällä Lutakkoneva, joka on rimpineen yksi esimerkki edustavasta Etelä-Pohjanmaan nykyisestä pienialaisesta suolaikkukohteesta. Suo on suojeltu Natura-alueena.

Oikealla alhaalla esimerkki seudulle nykyisin tyyppillisestä metsäkuiviosta.

2.8 Maisematila ja suuntautuneisuus

Seudulla on paljon jokivarsille sijoittuvia laajoja avoimia maisematiloja. Jokilaaksojen avoimet maisematilat ovat pääosin horisontaalisia avoimia tasankoja, mutta erityisesti Kyrönjoella ja siihen laskevalla Kauhajoella laaksojen reunat ovat jyrkempiä ja näkymiä avoimeen maisemaan aukeaa myös ylempää laakson reunoilta. Toisaalta reunoiltaan jyrkemmät laaksot ovat yleisesti ottaen tasaisia laaksoja kapeampia, joten maisema näyttäytyy seudullisessa tarkastelussa ja tuulivoiman suhteen laajimmin laakeiden tasankomaisten laaksotilojen ylitse. Avoimia maisematiloja on myös säilyneillä avosoilla ja turvetuotantoalueilla.

Tasankomaiset lakeuksien laaksotilat ovat seudulle tyypillisiä. Siten tuulivoimahankkeet näkyvät seudulla verrattain laajasti. Laaksojen suuntautuneisuus ja toisaalta esteettömän viljelymaiseman laajuus vaikuttavat siihen, mihin mikäkin tuulivoimahanke näkyy. Maisemarakenteessa ei ole yhtenäistä suuntautuneisuutta, minkä vuoksi myös avointen maisematilojen ja niihin liittyvien keskeisten näkymien suuntautuminen on vaihtelevaa. Maisematila on suuntautunut kohti Siltanevana erityisesti hankkeen kaakkois-lounaispuolilla, osin myös pohjoisessa.

Laaksotilat eivät ole suuntautuneet Siltanevaa kohti lännestä eivätkä idästä päin, minkä vuoksi muodoltaan nauhamainen voimalaryhmä ei näy kovin laajasti ulomman vaikutusalueen ja kaukovaikutusalueen näkymissä leveänä muodostelmana, vaan useimmiten kapeampana ryhmänä. Aivan lähimpiin idän ja lännen suunnan laaksoihin muodostelma toki näkyy leveänä maiseman suuntautuneisuudesta riippumatta, niihin kohtiin joissa maisematila on tarpeeksi leveä.

Kuva 32 Maisematilojen suuntautuminen seudullisessa mittakaavassa suhteessa hankealueeseen. Punaiset viivat havainnollistavat suuntia, joihin laaksotiloista avautuvat pisimmät näkymät. Voimalat näkyvät läheltä tai korkealta katsottuna myös laaksojen yli.

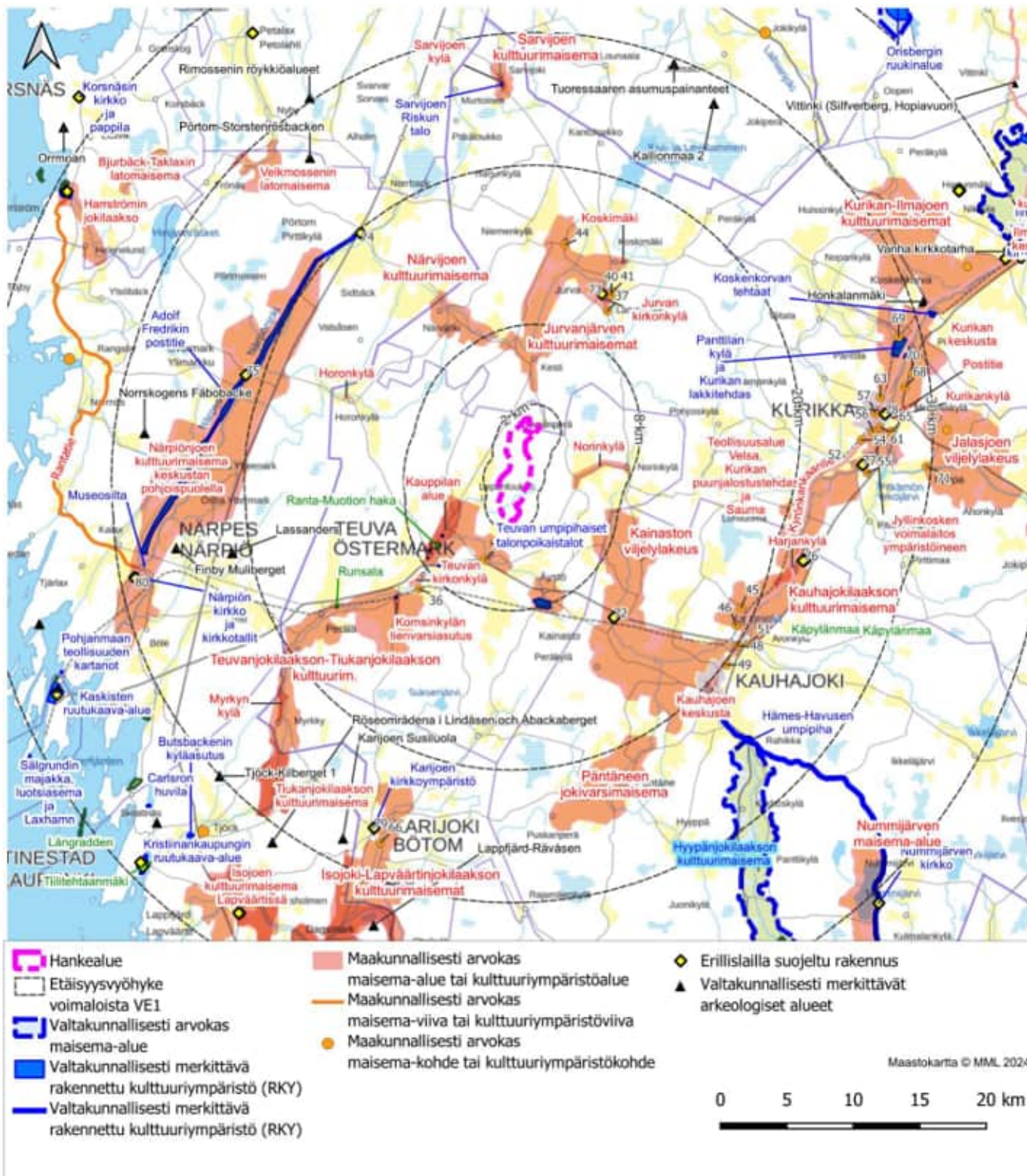
2.9 Arvoalueet ja -kohteet

Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueet ja erityiskohteet on esitetty koko vaikutusalueen osalta kartoilla ja taulukoissa valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen osalta. Lisäksi kartoilla on esitetty joitakin virkistys- ja luontokohteita. Hankkeen lähivaikutusalueen tarkennuksessa on esitetty myös muita arvokohteita. Kohteita ja niihin liittyviä maisemia on kuvattu tarkemmin tekstein ja valokuvin luvussa 3. Osa-alueiden tarkastelut.

Koko vaikutusaluetta kuvaavilla kartoilla näkyvät valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA, 2021), valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY), suojellut rakennukset, maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Natura-alueet, Unesco Global Geopark, perinnemaisemat (perinnebiotoopit), virkistyskohteet- ja reitit, muinaisjäännökset sekä hankkeen lähivaikutusalueen muut inventoidut kulttuuriympäristökohteet. Esitetyt etäisyydet tarkoittavat lyhintä mahdollista etäisyyttä arvokohteesta lähimmälle Siltanevan voimalalle.

Kohdekuvausten lähteenä ovat toimineet maastokäynnin lisäksi suojeltujen rakennusten, RKY-alueiden ja muinaisjäännösten osalta Museovirasto ja Natura-alueiden ja valtakunnallisten maisema-alueiden osalta Ympäristöhallinnon verkkopalvelu. Perinnemaisemien tiedot perustuvat Metsähallituksen paikkatietoaineistoon. Virkistys- ja matkailun palvelujen lähtötietona on käytetty LIPAS-aineistoa ja muita saatavilla olevia karttatietoja ja sivustoja.

Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt sekä rakennetut kulttuuriympäristöt on kartoitettu 20.12.2024 voimaan tulleen Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 mukaisesti ja aluerajausten suhteen yhte-näisten Pohjanmaan maakuntakaava 2040 ja maakuntakaava 2050 (hyväk-sytty, ei vielä voimassa) mukaisesti. Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja kulttuurimaisemien tiedot perustuvat vuoden 2013-2014 laajoihin inventointeihin (Asunmaa 2014, Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b) ja maas-tokäynnin havaintoihin. Rakennettujen kulttuuriympäristöjen tiedot perustu-vat pääasiassa vuosien 2016-2017 maakunnalliseen inventointiin (Niukko 2017) ja maastokäyntiin. Pohjanmaan puolelle tarkastelualueita ei sijoitu maa-kunnallisia rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Maisema-alueet on mer-kitty Pohjanmaan maakuntakaavoihin merkinnällä maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö, kohdetarkennuksella kulttuurimaisema. Muiden inventoi-tujen kulttuuriympäristöjen tiedot perustuvat alueellisen vastuumuseoiden, eli Seinäjoen ja Vaasan museoiden inventointikohdetietoihin.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA)

VAMA-alueet ovat Suomen maaseudun edustavimpia kulttuurimaisemia, joiden arvo perustuu monimuotoiseen kulttuurivaikutteiseen luontoon, hoidettuun viljelymaisemaan ja perinteiseen rakennuskantaan.

	Nimi	Etäisyys (km)
1	Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema	24,8

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)

Valtakunnallisen RKY-kohteet antavat alueellisesti, ajallisesti ja kohdetyyppittäin monipuolisen kokonaiskuvan maamme rakennetun ympäristön historiasta ja kehityksestä.

	Nimi	Etäisyys (km)
2	Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Laulaja	5,6
3	Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Ala-Peura	7,0
4	Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Kenttä	7,1
5	Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Maki-Laurila ja Harju	7,4
6	Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Saksa	7,4
7	Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Latvia- Komsa	11,0
8	Adolf Fredrikin postitie	19,7
9	Hämeenkaan- ja Kyrönkaan tie	22,5
10	Hämes-Havusen umpipiha	25,1
11	Sarvijoen Riskun talo	26,1
12	Karijoen kirkko	26,4
13	Panttilan kylä ja Kurikan lakkitehdas	27,5
14	Museosilta	28,0
15	Närpiön kirkko ja kirkkotallit	28,6

Kuva 33 Kulttuurimaiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet- ja kohteet

Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuurimaisemat (ma)

Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat harvinaisen tai suhteellisen hyvin säilyneitä kulttuurimaisemia, jotka edustavat maakunnan sisäisiä omia- ja erityispiirteitä. Maisema-alueiden arvo perustuu monimuotoiseen kulttuurivaikutteeseen luontoon, hoidettuun viljelymaisemaan ja perinteiseen rakennuskantaan. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2024)

	Nimi	Etäisyys (km)
16	Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema	2,4
17	Jurvanjärven kulttuurimaisemat	2,9
18	Kainaston viljelylakeus	6,5
19	Närvijoen kulttuurimaisema	7,4
20	Kauhajokilaakson kulttuurimaisema	17,5
21	Närpiönjoen kulttuurimaisema keskustan pohjoispuolella	18,1
22	Päntäneen jokivarsimaisema	19,4
23	Isojoki-Lapväärtinjokilaakson kulttuurimaisemat	22,5
24	Sarvijoen kulttuurimaisema	24,9
25	Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema	25,2
26	Kurikan-Ilmajoen kulttuurimaisemat	26,1
27	Velkmossenin latomaisema	27,0
28	Isojoen kulttuurimaisema Lapväärtissä	29,2
29	Jalasjoen viljelylakeus	29,3

Maakuntakaavan kulttuurihistoriallisesti merkittävä tielinjaus

	Nimi	Etäisyys (km)
30	Kyrönkankaantie	19,7
31	Rantatie (eteläinen osa)	28,6

Maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (rky/m)

	Nimi	Etäisyys (km)
32	Kauppilan alue	3,7
33	Norinkylä	4,2
34	Pilke, Riipin koulu	4,6
35	Teuvan kirkonkylä	8,4

36	Teuvan rautatieasema	9,4
37	Jurvan vanha veistokoulu	10,5
38	Komsinkylän tienvarsi-asutus	10,7
39	Jurvan kirkonkylä	11,0
40	Ihanamäki ja Marttila	11,7
41	Jurvan vanha keskusta	12,0
42	Horonkylä	13,5
43	Koskimäki	14,2
44	Honkala	14,2
45	Opistola, Kauhajoen evankelinen opisto	18,9
46	Juuseentie 11, Vartiokulla II, Vartio-Kuutti	19,2
47	Kauhajoen keskusta	19,7
48	Ala-Mattila	20,1
49	Topeeka 99, Koskiaro, Kaura	20,2
50	Harjankylä	20,6
51	Havunen (Korpi-Aro)	20,8
52	Miedon tiilitehdas	21,7
53	Myrkyn kylä	22,1
54	Kurikan entinen ajokalutehdas	24,6
55	Lisämaa, Ahjola, Sääntin koulu	25,2
56	Työväentalo (järjestö-talo)	25,5
57	Museonmäki	25,7
58	Jyllinkosken voimalaitos ympäristöineen	25,7
59	Sarvijoen kylä	25,8
60	Teollisuusalue Velsa, Kurikan puunjalostustehdas ja Sauma	25,8
61	Kankaantienväen asutus	26,0
62	Kurikan keskusta	26,0
63	Latva-Reinikka (Kotoreinikka)	26,2
64	Kurikankylä	26,6
65	Oja-Kurikka	26,9
66	Karjosen kotiseutumuseo ja Marttunen	27,3
67	Postitie	27,6
68	Tuiskulan koulu	28,1
69	Nopankyläntien asutus	28,3
70	Pyhäkoulutupa (ent. Kiertokoulutupa, Puhelinkeskus)	28,8
71	Myllykylän koulu	29,6

Erillislaeilla suojellut rakennukset

Kohteet on suojeltu lailla rakennusperinnön suojelemisesta, asetuksella valtion omistamien rakennusten suojelusta tai kirkkolailla. Lähekkäin sijaitsevat ja samaan rakennuskokonaisuuteen esim. pihapiiriin kuuluvat lailla suojellut rakennukset on yhdistetty yhden kohdemerkin alle.

	Nimi	Etäisyys (km)
72	Kainaston vanha koulurakennus	11,5
73	Jurvan kirkko	11,5
74	Pirttikylän kirkko	19,8
75	Ylimarkun kirkko	21,4
76	Toikan tilan rakennukset	22,4
77	Syytinkitalo (Mäntylä)	24,8
78	Kurikan kirkko ja kellotapuli	26,4
79	Karijoen kirkko	26,5
80	Närpiön kirkko	28,9
81	Kirkkotallit 151 kpl	28,9

Perinnebiotoopit (Perinnemaisemat)

Perinnemaisemat ovat perinteisten elinkeinojen ja maankäyttötapojen muovaamia alueita, joiden historialliset piirteet ovat säilyneet. Perinnemaisemia ovat esimerkiksi niityt ja hakamaat ja niiden käyttöön liittyvät rakenteet ja rakennelmat.

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat perinnemaisemakohteet on kuvattu koko tarkastelualueelta ja merkitty kartalle omalla merkinnällään. Paikallisesti arvokkaat perinnemaisemakohteet ja muut inventoidut perinnemaisemakohteet on kuvattu lähivaikutusalueen osalta ja merkitty lähivaikutusalueen arvokartalle.

Maakunnallisesti arvokkaat perinnebiotoopit

	Nimi	Etäisyys (km)
82	Ranta-Muotion haka	6,1
83	Runsala	15,1
84	Käpylänmaa	28,0

Muinaisjäännökset

Muinaismuistolailla suojellut muinaisjäännökset on esitetty hankealuetta ja sen lähivaikutusalueutta kuvaavalla kartalla. Hankealueelle on tehty arkeologinen selvitys.

Valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet (VARK)

Valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet eli VARK-kohteet muodostavat ajallisesti, alueellisesti ja tyyteittäin kattavan kuvan maamme arkeologisesta kulttuuriperinnöstä. Ne on esitetty kartalla tarkastelualueen osalta, sillä kohteet sijoittuvat usein maisemallisesti merkityksellisille paikoille.

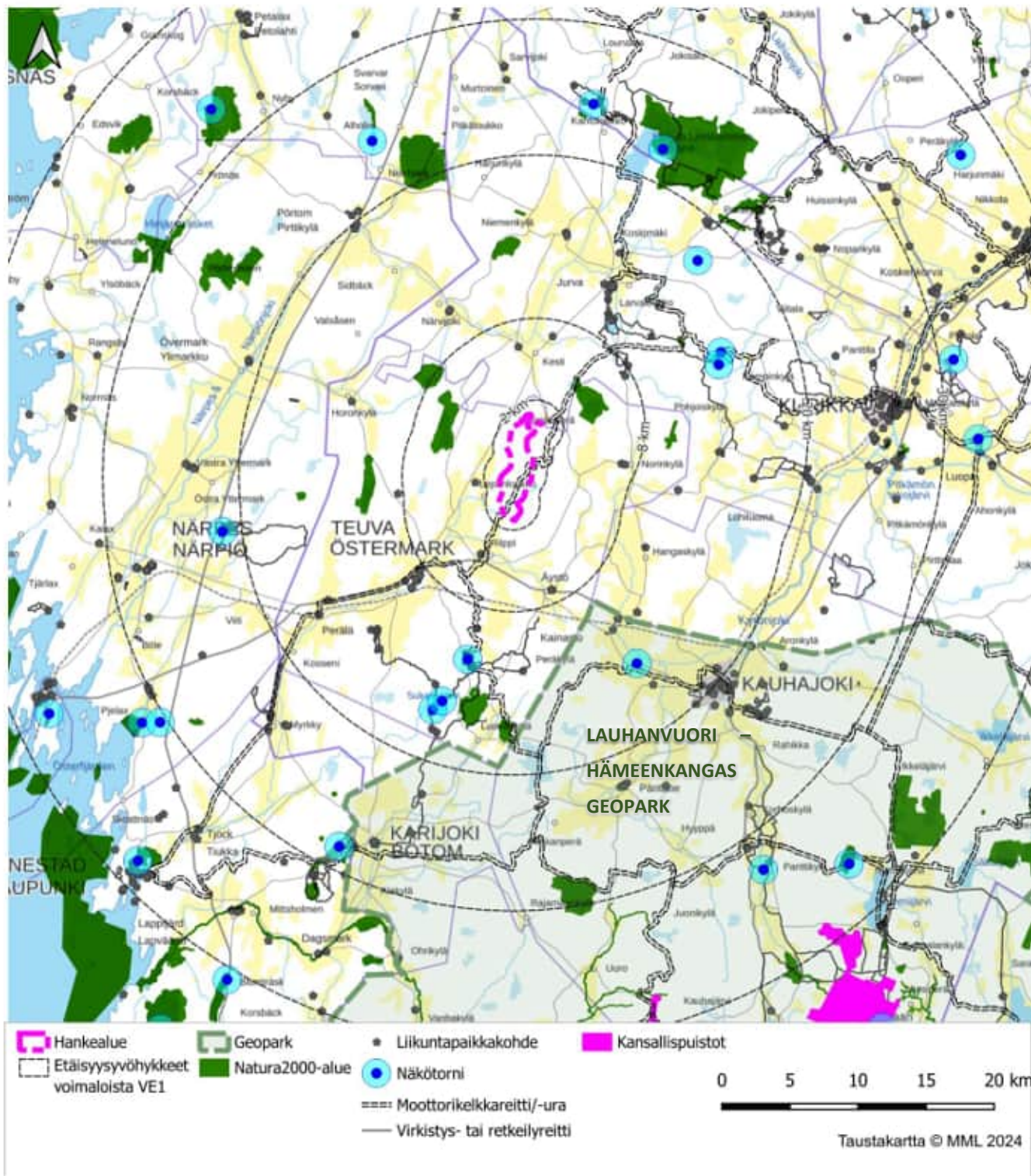
	Nimi	Etäisyys (km)
85	Lassanders, kultti- ja tarinapaikat	21,3
86	Finby Muliberget, kivirakenteet, työ- ja valmistuspaikat	25,5
87	Pörtom-Storstenrösbacken, hautapaikat	26,6
88	Norrskogens Fäbäckehautapaikat, työ- ja valmistuspaikat	27,7
89	Kallionmaa 2, asuinpaikat	28,1
90	Karijoen Susiluola, asuinpaikat	28,2
91	Tuoressaaren asumuspainanteet, asuinpaikat	29,6
92	Tjock-Kilberget 1, hautapaikat, kivirakenteet	30,0

Muut inventoidut kulttuuriympäristöt

Muut Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan alueellisten vastuumuseoiden inventointitiedoissa olevat kulttuuriympäristöt on esitetty hankkeen lähivaikutusalueen osalta. Inventoidut kohteet sijoittuvat pääasiassa maakunnallisella tasolla arvotetuille alueille.

Kansallismaisemat

Kyrönjokivarsi ja eteläpohjalaiset viljelyslakeudet ovat yksi Suomen kansallismaisemista. Tarkastellulle alueelle sijoittuu yksi haara laajemmasta maisemakokonaisuudesta. Kansallismaisemille ei ole määritelty tarkkoja rajoja, eikä niillä siten ole lailla määriteltyä roolia esimerkiksi kaavoituksessa. Niillä on kuitenkin yleisesti tunnustettu merkitys kansallisessa kulttuurissa, historiassa ja luontokuvassa. (Ympäristöhallinnon verkkopalvelu 2025)

Unesco Global Geopark

Lauhanvuori – Hämeenkankaan laaja alue on yksi Suomen viidestä Unesco Global Geoparkista. Geoparkit ovat yhtenäisiä maantieteellisiä alueita, joilla on kansainvälisellä tasolla geologisesti kiinnostavia maisemia ja paikkoja, joita suojellaan ja kehitetään kestävästi yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. (Unesco 2024)

	Nimi	Etäisyys (km)
94	Lauhanvuori – Hämeenkangas	9,3 km -> yli 90 km

Kansallispuistot

Lähimmät kansallispuistot sijoittuvat tarkastellun vaikutusalueen ulkopuolelle, hyvin vähäiseltä osin hankkeen teoreettiselle näkyvyysalueelle. Lauhanvuoren kansallispuistoon on etäisyyttä voimaloilta vähintään 37 km ja Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistoon yli 38 km kaakon suuntaan.

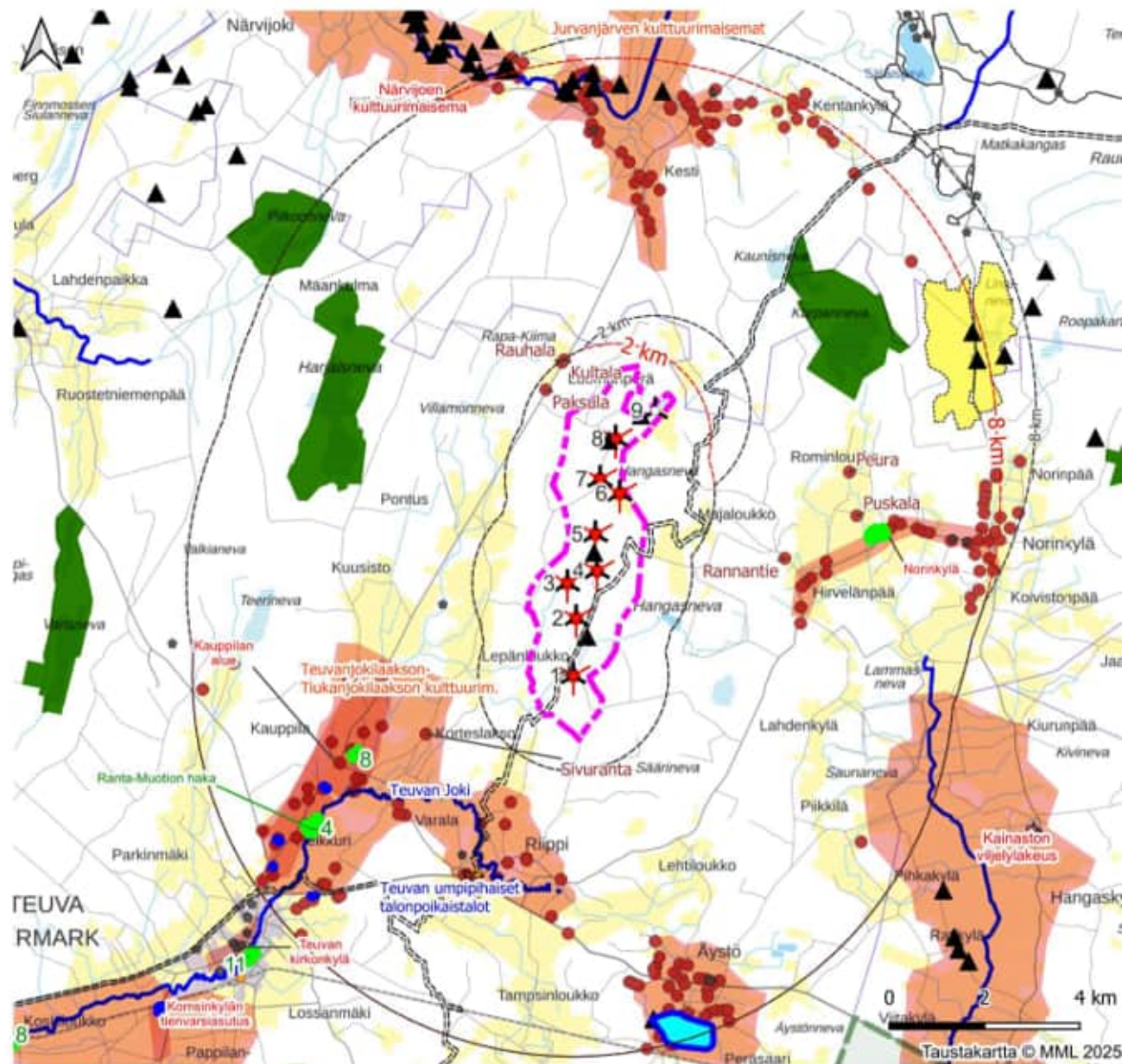
Natura-alueet

Natura-alueet on merkitty arvoaluekartalle, sillä monet niistä ovat ekologisten arvojensa lisäksi myös luonnonmaisemaltaan merkityksellisiä. Natura-alueiden osalta selvityksessä on kuitenkin huomioitu ainoastaan yleispiirteisesti seudulle tyypilliset avosuomaisemat, joille voimat voivat avoimen maisematyyppin vuoksi näkyä.

Virkistys- ja matkailun kohteet ja reitit sekä näköalatornit

Selvityksessä ja kartalla on esitetty seudulle sijoittuvia virkistys- ja matkailun palveluja siltä osin kuin ne kytkeytyvät maisemaan. Maisemaan liittyviä virkistyskohteita ovat esimerkiksi näköalatornit, luontoreitit ja virkistyskohteet, joista avautuu näkymiä maisemaan.

Kuva 34 Luonnonmaiseman ja virkistys- ja matkailun erityisalueet ja -kohteet

- Hankealue
- ▲ Voimalapaikka VE1
- Etäisyysvyöhykkeet voimaloista VE1
- ▲ Voimalapaikka VE2
- Etäisyysvyöhykkeet voimaloista VE2
- Liikuntapaikkakohde
- Geopark
- Natura 2000-alue

- Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY)
- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue tai kulttuuriympäristöalue
- Maakunnallisesti arvokas maisema-kohde tai kulttuuriympäristö
- ▲ Muinaisjäänös

- Perinnebiotoopit
- Soidensuojelun täydennyssehdotuksen alueet
- Muut inventoidut kulttuuriympäristöt
- Virkistys- tai retkeilyreitti
- moottorikelkkareitti
- Joet

Kuva 35 Hankkeen lähivaikutusalueen maiseman arvoalueet ja -kohteet. Kuvassa näkyvät edellisten karttojen tietojen lisäksi myös kaikki muinaisjäänökset, perinnebiotooppikohteet ja museoiden inventoimat kohteet.

3 OSA-ALUEIDEN TARKASTELUT

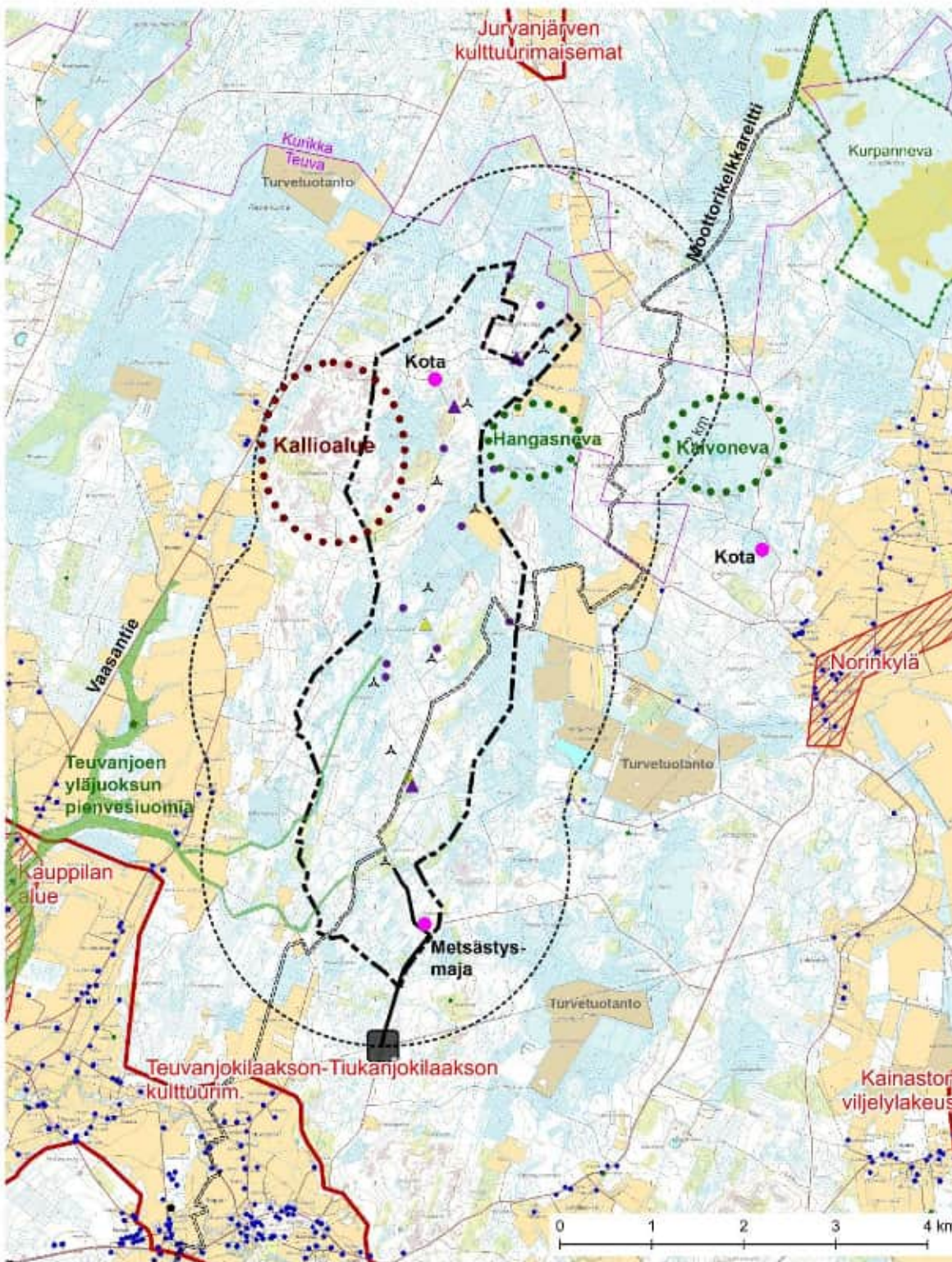
3.1 Osa-aluejako

Hankkeen vaikutusalueen kaikki kulttuurimaisemakokonaisuudet sijoittuvat jokien ympärille. Vaikutusalueelle enemmälti sijoittuvia suurten jokien maisemakokonaisuuksia on kolme: Teuvanjoen Kyrönjoen ja Närpiönjoen ympärille muodostuneet kokonaisuudet. Lisäksi kaukovaikutusalueelle rajautuu vähäisemmin joitakin muita jokimaisemia ja hankkeen teoreettinen näkvyysalue ulottuu Pohjanlahden rannikon maisematyyppeihin.

Teuvanjoen, Kyrönjoen ja Närpiönjoen maisemakokonaisuuksiin sisältyy useita jokihaarojen maisemia, jotka ovat tyypillisesti muodostuneet suuriin jokiin laskevien pienempien jokien ympärille. Siltanevan hanke sijoittuu kaikkien kolmen maisemakokonaisuuden osalta tällaisen sivujoen kulttuurimaiseman läheisyyteen eli lähekkäisten jokikokonaisuuksien väliseen maastoon. Tässä selvityksessä on tarkasteltu maisemakokonaisuuksien lisäksi erikseen myös hankealuetta ja sen lähimaisemaa.

Kuva 36 Osa-aluejako. Eriksen tarkastellut vaikutusalueen laajat jokimaisemakokonaisuudet on rajattu keltaisella. Lisäksi karttaan on merkitty joitakin hankkeen suhteen vähemmän merkittäviä kulttuurimaisemia valkoisella ja luonnonmaisemallisesti huomionarvoisia maisemia mustalla. Turkoosilla merkitty rannikko on maisemallisesti merkittävää vyöhykettä, mutta sijoittuu jo yli 30 km etäisyydelle hankkeesta.

3.2 Hankealue ja sen lähiympäristö

Hanke sijoittuu metsäiselle kohdalle laajojen joki- ja kulttuurimaisemakokonaisuuksien väliseen maastoon. Maiseman yleiskuva on ympäröiviä asuttuja seutuja hieman karumpi. Metsäluonto on pääosin yksipuolisen ja muokatun oloista. Maisemassa on aktiiviseen metsästyskäyttöön viittaavia rakenteita, kuten monia hirvitorneja, metsästysseuran maja, kotia ja syviä ojituksia sekä muutama turvetuotantoalue. Metsästysseuran maja sijoittuu hankealueen eteläosaan ja yksi kota hankealueen pohjoisosaan. Hankealueen lävitse johtaa myös Jurvan, Teuvan ja Kauhajoen välinen moottorikelkkareitti.

Maisemallisesti edustavia yksittäisiä kohteita ovat hankealueen purot ja Piha-kangas-Torninmäki selänteen kalliainen metsäluonto. Lisäksi hankealueen ympäristössä on Teuvanjoen kapea ja mutkitteleva uoma sekä muutama pienialainen avosuokohde (Hangasneva ja Kaivoneva). Lähin Natura-alueena suojelluista avosuolaikuista, Kurpanneva, sijoittuu noin 3 km lähimmästä voimalasta.

Alle 5 km päähän hankkeesta sijoittuu jokien yläjuoksun kyläasutusta ja viljelymaisemaa lähes kaikilla ilmansuunnilla. Kylämaisemat kuuluvat eri maisemakokonaisuuksiin. Lähikyliä ovat muun muassa Lepänloukko, Riippi ja Kaupila Teuvanjoen yläjuoksun kyläasutusta ja viljelymaisemaa lähes kaikilla ilmansuunnilla. Kylämaisemat kuuluvat eri maisemakokonaisuuksiin. Lähikyliä ovat muun muassa Lepänloukko, Riippi ja Kaupila Teuvanjoen yläjuoksun kyläasutusta ja viljelymaisemaa lähes kaikilla ilmansuunnilla.

Hankealueelle tai sen rajalle sijoittuu arkeologisen selvityksen mukaan kolme muinaisjäännöstä, kaksi tuhoutunutta muinaisjäännöstä ja 11 muuta kulttuuriperintökohteita. Muinaisjäännöksistä kaksi on tervahautoja ja yksi hiilimiili. Muut kulttuuriperintökohteet ovat kaikki rajanmerkkejä.

Kuva 37 Hankealue ja sen välitön lähiympäristö

Kuvat 38-45 Havaintoja hankealueen ympäristön maisemasta

Kuvat 46-49

Ylhäällä vasemmalla nykyisiä pellon yli näkyviä tuulivoimaloita Vaasantieltä Jännekorventien risteyksen kohdalta katsottuna.

Ylhäällä oikealla hankealueella sijaitsevan Pihakangas – Torninmäen kallioalueen edustavinta osaa (Kuva luontoselvityksestä / Lommi, Mähönen & Nieminen, 2023).

Alhaalla vasemmalla Teuvanjoen kapeaa yläjuoksua.

Alhaalla oikealla Hangasnevan suoluontoa hankealueen läheltä.

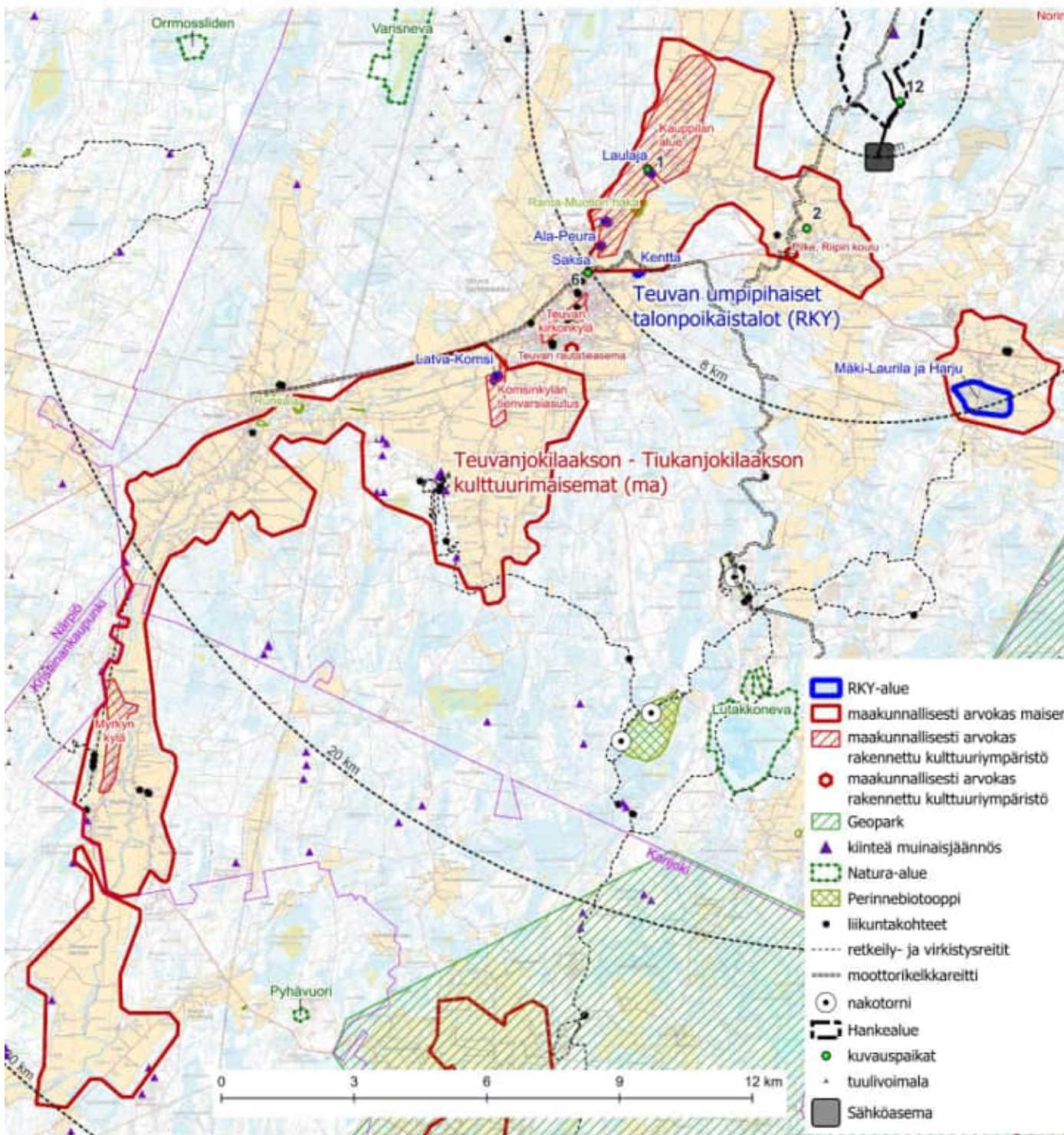
HAVAINNEKUVAT 4 Mattila / Pontus (asutus) ja 13 Hangasneva (asutus), VE1

Havainnekuva 4 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä länteen, Pontukseen, lähimmillään 2 km etäisyydelle voimaloista.

Havainnekuva 13 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä itään, Hangasnevan turvetuotantoalueen liepeille, lähimmillään 2,6 km etäisyydelle voimaloista.

3.3 Teuvanjoen maisemakokonaisuus

3.3.1 Yleiskuvaus

Teuvanjoen maisemakokonaisuus käsittää Teuvanjoen ja siihen laskevien uomien ympärille muodostuneet viljely- ja kylämaisemat sekä Teuvan kunnan keskustaajaman. Kapea jokiuoma saa alkunsa hankealueen länsipuolelta, vain noin 2 km Siltanevalle suunnitelluista voimaloista ja joki laskee mereen leveänä Kristiinankaupungissa, noin 38 km päässä Siltanevasta. Maisemakokonaisuus ulottuu siten Siltanevan välittömästä lähiympäristöstä hankkeen teoreettisen näkyvyysalueen ulkoreunalle asti.

Jokilaakson kylämaisemat kuuluvat suurimmaksi osaksi laajaan maakunnallisesti arvokkaaseen ja alla kuvattuun Teuvanjoen - Tiukanjoen kulttuurimaisemat - alueeseen. Maisema-alueelle sijoittuu joukko Teuvan umpipihaisten talonpoikaistalojen valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Teuvan vakituinen asutus sai alkunsa 1500-luvun jälkipuoliskolla Teuvajoen läheisyydessä. Ensimmäisiä taloja olivat Perttula, Komsa, Hakala, Nisula, Äystö, Peura ja Saksa. 1800-luvun loppuun mennessä jokivarteen oli muodostunut melko yhtenäinen peltojen ja niittyjen jatkumo ja myös pitäjän takamaat olivat asuttuja. Teuva itsenäistyi Närpiöstä omaksi seurakunnaksi 1795. (Museovirasto 2009)

Kuva 50 Teuvanjoen maisemakokonaisuus sekä sen arvo- ja erityisalueet ja -kohteet

3.3.2 Arvoalueet ja muut erityiskohteet

Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisemat (ma)

Teuvanjokilaakso-Tiukanjokilaakso edustaa eteläpohjalaista vaurasta kulttuurimaisemaa, jolle tyypillisiä rakennettuja ympäristöjä ovat punaiset kaksifooniset (kaksikerroksiset) talonpoikaistalot umpipihoineen. Maisemalle ominaisia ovat myös maataloille johtavat koivukujanteet sekä korkeat ja vanhat maa-merkinomaisesti maisemassa erottuvat kuuset, tuotantorakennukset ja paikoin lakeuksien ladot.

Maiseman selkärangan muodostavat joki ja sitä ympäröivät avoimet viljeltyt laaksot. Teuvanjoen-Tiukanjoen seudulla on erotettavissa kaksi erityyppistä viljelymaisemaa Perälästä itään ja pohjoiseen Kauppilaan jatkuva melko tasainen ja laaja lakeus sekä Perälästä etelään jatkuva kumpuilevampi ja kapeana jokilaaksossa kulkeva viljelymaisema, jossa joen yli muodostuu paikoin kohteita laaksomaisia näkymiä. Jokivarrelle on rakentunut erilaisia kyläkeskuksia. Joki kulkee pääsääntöisesti syvässä uomassa runsaan puuston peittämänä eikä juuri erotu maanteille, joiden varrella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita pihapiirejä. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b).

Kuva 51 Perälä-Komsin aluetta

Kuvat 52-59 Yllä kuvia Riipin kylämaisemasta. Alla ja sivulla kuvia Äystön kylältä, jossa on huomiota herättävää vanhaa rakennettua ympäristöä ja kylämaismaa, mm. kappeli, pohjalaispihapiirejä, nuorisoseura, meijeri ja idyllisiä työväen mökkejä.

HAVAINNEKUVA 2 Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema , VE1

Havainnekuva 2 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Riipin kylämaisemaan, 4,0 km voimaloista.

Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot (RKY)

Teuvalla on säilynyt poikkeuksellisen monta perinteistä suomenkieliselle Pohjanmaalle tyypillistä umpipihamaista kokonaisuutta, joista kuusi kohdetta on rajattu yhdessä valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Umpipihaisissa tilojen kaksi asuinrakennusta, päärakennus ja usein lyhyempi syytinkitupa on rakennettu pihaan kulmittain. Pihan toisen kulman muodostavat tyypillisesti karjanhoitoon liittyvät rakennukset. Umpipihat on aikanaan jaettu mies- ja karjapihoihin. Talonpoikaistalo on pohjaltaan paritupainen ja puolitoista- tai kaksifooninkinen. (Museovirasto 2009 ja maastokäynti).

Umpinaiset talonpoikaistalot näkyvät rytmikkäästi maisemakuvassa erityisesti etelästä Teuvan kirkonkylän suunnalta lähestyttäessä, sillä rakennusryhmien paraatipuoli vaikuttaisi aikanaan suunnatun järjestelmällisesti kohti kylältä talolle johtavaa tietä. Karjapihan puoleiset rakennukset ja niihin liittyvä pihan toinen sisäänkäynti ovat vastakkaisella puolella, eivätkä ne korostu samalla tapaa maamerkinomaisesti maisemassa. Umpipihojen tilallinen jaottelu karja- ja miespihoihin on monissa kohteissa kadonnut, mutta korttelin sisäinen toiminnallinen kaksipoolisuus näkyy silti edelleen mm. asuinrakennusten sisäänkäynneissä. Rakennusten alkuperäiset sisäänkäynnit sijoittuvat tyypillisesti umpipihan puolelle.

Nykyisellään kohteen rakennettujen ympäristöjen tila vaikuttaisi poikkeavan jonkin verran Museoviraston tiedoista, sillä useampi pihapiireistä on kunnostettu lähivuosina ja ainakin yksi on nykyisellään huonossa kunnossa. Kohteeseen rajattujen pihapiirien lisäksi Teuvalla ja sen ympäristössä on myös monia muita kohdetta vastaavia pihapiirejä.

Saksa:

Kuvat 60-61 Saksan pihapiiri on kunnostettu kokonaisuudessaan ja sivurakennuksia on aikanaan uusittu, mikä on muuttanut sisäpihan jäsennyttä. Päärakennus ja syytinkitupa lienevät alkuperäisiä. Pihapiirin kivirakenteet ja vanha puusto on säilytetty ja pihapiirin paraatipuoli avautuu edustavasti ja tyypillisellä tavalla Teuvan keskustan suuntaan. Pihan reunalla on vanha tielinjaus. Saksan eteläpuolella on toinen Ala-Saksan umpinainen pihapiiri, joka ei kuitenkaan kuulu RKY-kohteeseen.

Laulaja: Piha on ns. susipiha eli umpipiha, jossa kaksi asuinrakennusta on Teuvalle tyypillisesti L-kirjaimen tapaan kulmittain. Päärakennus on 1887 valmistunut, pohjaltaan paritupainen puolitoistafooninkinen pohjalaistalo ja kaksi-fooninkinen pikkutupa on rakennettu syytinkituvaksi. (Museovirasto 2009).

Kuvat 62-63 Laulajan pihapiirissä näkyvät havainnollisesti umpinaisen talonpoikaishan historialliset alkuperäispiirteet, mutta uudistuksilta säästynyt kohde on autioitunut ja päässyt huonoon kuntoon.

Latva-Komsi: Pihapiiri on jaettu mies- ja karjapihaan. Rakennukset ovat 1800-luvulta ja 1900-luvun alusta. Punamullattu puolitoistafooninkinen pohjalaistalo on rakennettu 1880-luvulla. Tilaan kuuluu tuulimylly ja tien toisella puolella sijaitseva kavinavetta. (Museovirasto 2009).

Ala-Peura: Tila on sijainnut vielä 1840-luvulla jokirannassa, mutta siirretty. Pihapiiri käsittää puolitoistakerroksisen asuinrakennuksen 1750-luvulta ja ulkorakennusryhmän. (Museovirasto 2009).

Kuva 64 Ala-Peuran pihapiirin vanhat rakennukset näkyvät Vaasantielle.

Kenttä: Tila sijaitsee maisemallisesti merkittävällä paikalla Hakalantien ja Kasikistentien risteyksessä kirkonkylän itäpuolella. Se on tiettävästi ollut umpipiha, jonka lutin läpi on päässyt ajamaan pihaan. Päärakennus on 1800-luvulta, siirretty pihaan 1860-luvulla ja nykyiselle paikalleen 1910, jolloin sitä on myös laajennettu ja siihen on rakennettu kookas kuisti. Pikkutupa on siirretty toisaalle, samoin osa talousrakennuksista on purettu tai siirretty. (Museovirasto 2009).

Kuva 65 Kentän pihapiiri on edustava, mutta nykyisellään avoin. Vasemmalla päärakennus ja oikealla pihaa rajaavia talousrakennuksia.

Mäki-Laurilan ja Harjun tilat ja avoin viljelysmaisema: Mäki-Laurilassa pihapiiri on lähes umpipihainen ja jaettu mies- ja karjapihaan. Kylätien toisella puolella on kaksi vilja-aittaa ja pitkä liiveri. Kulku miespihaan on perinteisesti porttilutin kautta. Talousrakennukset ovat peräisin 1880-luvulta. Harjun ja Rinta-Harjun tilojen komeat asuinrakennukset seisovat päädyt vastakkain tien molemmin puolin. Pää- ja talousrakennukset muodostavat umpipihamaisen kokonaisuuden. (Museovirasto 2009).

Kuva 66 Lauri Harjulan talo Äystön kylässä. Salervo 1916. Museovirasto, Kansantieteen kuvakokoelma.

Kauppilan alue (rky/m)

Vaasantien ja Horontien varteen muodostuva alue kiinnittyy etelä- ja länsipuolella Saksan, Ala-Peuran ja Laulajan talonpoikaishapiireihin. Alueen rakennusperintö edustaa niin ikään teuvalaista umpipihaista talonpoikauskulttuuria. Arvoalue käsittää talonpoikaisen rakennusperinnön ohella Lehtiharjun entisen mielisairaalan alueen. Arvoalueeseen sisältyy myös vanhan maantien linjauksen varressa säilynyt kiviarkkuinen riippuansassilta, joka on kunnostettu (Niukkanen 2017). Alueella on myös arvotettuja perinnebiotooppikohteita.

Kuvat 67-73 Kauppilaa ja Teuvanjokilaaksoa Teuvan keskustaa ympäröiviltä alueilta. Ala-Saksan tilalla on perinteinen umpinainen pihapiiri. Kuvissa näkyvät alueille tyypilliset lakeusmaisemasta selvästi erottuvat pohjalaiset maatilat ja niille tyypillinen maamerkinomainen puusto. Tiemaiseimat ovat myös paikoin näyttäviä. Kaiken keskellä virtaa joki, joka näkyy vain harvoista kohdista.

HAVAINNEKUVA 1 Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Laulaja, VE1

Havainnekuva 1 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Kauppilan arvoalueelle, Vaasantielle, Teuvan umpinaisten talonpoikaistalojen Laulajan RKY-kohteen kohdalle, 5,7 km etäisyydelle Siltanevan voimaloista.

Teuvan keskusta (asutuskeskittymä), Teuvan kirkonkylä (rky/m) ja Teuvan rautatieasema (rky/m)

Teuvan kirkonkylä (rky/m)

Teuvan Porvarinpaikan ympäristöön muodostuu hallinnon ja liiketoiminnan kehityshistoriaa kuvastava kokonaisuus. Teuvanjoen rannalla sijaitsevan kirkon ympäristöön sijoittui vielä 1800-luvun puolivälin tietämillä kantatalojen talouskeskuksia ja torppia. Edelleen vanhalla talon tontilla sijaitsee Säntin kantatalon talouskeskus. 1800–1900-luvun taitteessa eteläpuolelle rakennettiin rautatie asemineen. Puistomaiseen keskustaajamaan sijoittuu joukko kirkollisia sekä liike- ja hallintorakennuksia, joista merkittävimpiä kirkon ja vanhan kirkon raunioiden ohella ovat O.A. Syreenin suunnittelemat 1920-luvun liikerakennus Syrjälä sekä sitä vastapäätä sijaitseva vanha kunnantalo. Alueen kiintopisteenä on säilynyt Porvarintienvarsi ja kirkonseutu kirkonraunioineen ja uudempine kirkkoineen

Teuvan rautatieasema (rky/m)

Asemakylä rautatieasemineen sijaitsee SeinäjokiKaskinen radan varressa, kuntakeskustan ja Teuvanjoen eteläpuolella. Aseman suunnitteli Thure Hellström 1910-luvun taitteessa. Sen alkuperäinen tyyli on säilytetty. Asemakylän alueelle ja erityisesti Asematien varteen sijoittuu entisiä liikekiinteistöjä ja seurojentalo. (Niukko 2017). Rakennus on nykyisin asuinkäytössä ja näkyy vähäisesti ympäristöönsä.

Kuva 74-76 Teuvan keskustassa on paljon eri ikäisiä julkisia rakennuksia. Rakennuksista ehkä erikoisin on alimmassa kuvassa näkyvä Rauniokirkko. Puolet kirkosta on tuhoutunut ainakaan tulipalossa ja jäljelle jäänyt puolikas säilytetty maamerkinä.

Kuva 77-79 Tuulivoimalat näkyvät nykyisellään kauniin 1920-luvulla rakennetun kulttuuritalo Orrelan tiemaisemassa, Teuvan keskustassa. Vieressä Elsi Borgin suunnittelema Teuvan kirkko.

HAVAINNEKUVA 6 Teuvan taajama, VE1

Havainnekuva 6 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Kauhajoentielle, Teuvan keskustan pohjoisreunaan, 8,1 km voimaloista.

Komsinkylän tienvarsiasiatus (rky/m)

Perinteisessä raittimaisemassa vanha rakennuskanta myötäilee tienvartta. Vanhojen umpipihamaisten pihapiirien seassa olevat jälleenrakennusajan maatilat ja uudempi rakennuskanta muodostavat ajallisesti kerroksellisen kokonaisuuden. Kohteen vieressä sijaitsee myös RKY-kohteena tunnettu Latva-Komsin taloryhmä tuulimyllyineen. (Niukko 2017).

Myrkyn kylä (rky/m)

Myrkyn kyläkeskus on muodostunut Tiukantien - Peräläntien, Asematien ja Kirkkotien risteykseen, Teuvanjoen länsipuolelle. Kallioisen, kumpuileva maaston, pienen kyläkeskuksen historiallisesti kerroksinen rakennuskanta ja aluerakenne ovat pääosin viimeistään 1900-luvun alkupuolelta. Perinteisessä raittimaisemassa vanha rakennuskanta myötäilee tienvartta. Myös uudempi rakennuskanta on sijoittunut tiestön varteen. Myrkyn keskustaa ympäröi laaja kylä- ja viljelymaisema. Alueella on esim. sekä suomen- että entinen ruotsinkielinen seurojentalo. Kylä on entisen ruotsinkielisen Myrkyn (Mörtby) kunnan keskus. (Niukko 2017).

Kuva 80 Teuvanjokilaakson eteläpuolen tiemaisemaa.

Kuva 81 Teuvanjokilaakso on Myrkyn kylän läheisyydessä kapeahko ja selväpiirteinen.

Parran vapaa-ajan keskus, Suksenjärvi, ulkoilureitit (virkistys ja matkailukohde) sekä Lutakkoneva (Natura-alue)

Teuvan kirkonkylän taajamasta kaakkoon sijaitsee virkistyskohteita ja -reittejä, joiden läheisyyteen sijoittuvat myös Lutakkonevan Natura-alueet. Alueella on kaksi ympäristöstä erottuvaa mäkeä, joista toiselle sijoittuu Parran vapaa-ajan keskuksen laskettelurinne ja mökkikylä monine virkistyspalveluineen. Alueen ulkoilureitistö kytkeytyy Äystöön, Teuvan Pappilankankaalle ja Karijoelle. Vapaa-ajan keskuksen lähelle sijoittuva pieni Suksenjärvi on virkistys- ja perinnebiotooppikohde.

Lutakkoneva on komea rannikon konsentrinen kermikeidas. Suo tarjoaa pesimäpaikan monipuoliselle linnustolle. Suon pohjoislaidalla sijaitseva Iso-Parran vuori on pinnanmuodostukseltaan vaihteleva ja kaunis alue, joka on myös suosittu retkeilykohde. (Ympäristöhallinnon verkkopalvelu 2025)

Muut inventoidut kulttuuriympäristöt

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on Teuvan rakennettujen kulttuuriympäristöjen osalta karsitumpi kuin väistävä maakuntakaava 2040. Poistuvia kohteita hankkeen läheisyydessä ovat Pilke (Riipin koulu), Rauhamaa ja Äystön Työväentalo, entinen meijeri ja kansakoulu. Monen kohteen kunto onkin muuttunut sitten aiemman arvion. Esimerkiksi työväentalo on purettu.

Riipin kansakoulu on rakennettu 1920-luvulla. Sen arkkitehtuurissa on selkeitä yhteyksiä 1924 rakennettuun Teuvan keskustassa sijaitsevaan Orrelaan. Sittemmin rakennukseen on kuitenkin kohdistunut laajoja muutoksia: koulun ikkunajako on toteutettu osittain alkuperäisestä selvästi poikkeavaksi, rakennukseen on tehty läisäiipi ja sisäänkäynti on ilmeisesti siirretty. Koulun toiminta loppui vuonna 2013 ja nykyisin rakennuksessa toimii matkailuajoneuvojen korjauspalvelu.

Kuva 82 Riipin entinen koulu

Teuvanjoenlaakson, Riipin, Äystön, Teuvan keskustan ja etelämpänä sijaitsevan Myrkyn kylän rakennetun kulttuuriympäristön kohteita on inventoitu osa-alueelta laajasti. Kohteet sijoittuvat pääosin aiemmin kuvatuille maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. (Kioski-sovellus)

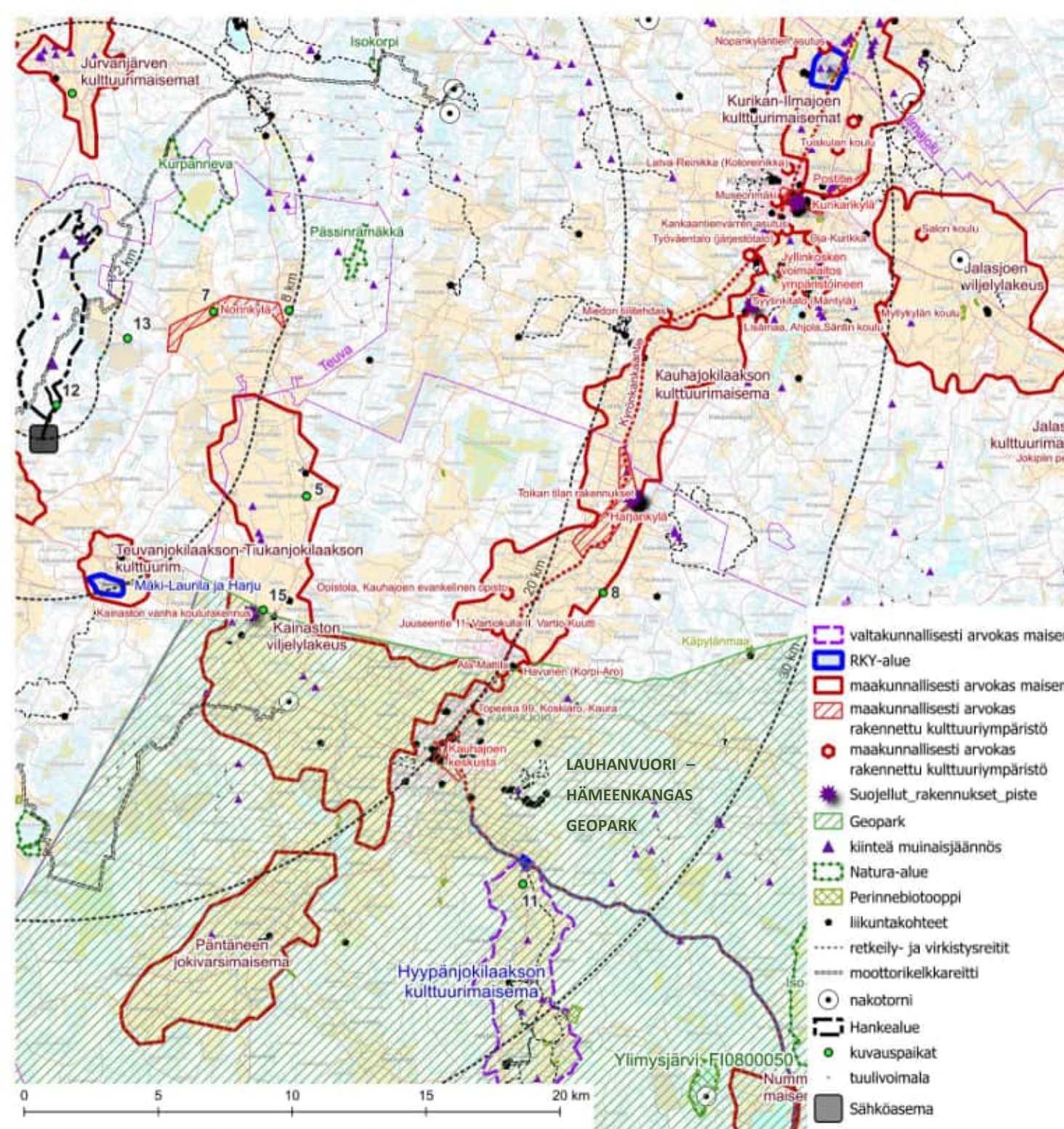
Perinnebiotoopit (perinnemaisemat)

Alueen perinnemaisemakohteet sijoittuvat muiden maiseman erityisalueiden yhteyteen, pääasiassa Teuvanjoen rannoille. Osa-alueen arvokkain kohde on maakunnallisesti arvokas Ranta-Muotion haka, joka sijoittuu osin Kauppilan rakennetun ympäristön arvoalueelle Teuvanjoenlaaksoon. Kauppilan alueelle

sijoittuu myös paikallisesti arvokas Niemen niitty. Joitakin perinnebiotooppeja sijoittuu myös kauemmassa Teuvanjoenlaaksoon, Perälän kohdalle ja lisäksi Luhtakonevan Natura-alueiden lähelle. Perälän kohteista Runsala on maakunnallisesti arvokas.

Muinaisjäännökset

Teuvanjoella ja sen ympäristössä on kivilautisia ja pronssikautisia muinaisjäännöksiä, muun muassa asuinpaikkoja ja hautaröykkiötä. Kivilautiset esine löydöt sijoittuvat Teuvan kirkonkylän taajamasta lounaiseen, erityisesti Pappilankankaan alueelle, nykyisten viljelymaisemien reunamille. Pronssikautiset kohteet sijoittuvat metsäisille Hautamäelle ja Hautakalliolle Myrkyn kylästä länteen. Suksenjärven lähellä sijaitsee myös Rautakautinen ruumiskalmisto. Teuvanjoen maisemiin sijoittuvat lähimmät valtakunnallisesti merkittävät VARK-kohteet sijoittuvat yli 30 km päähän Siltanevaan suunnitelluista voimaloista.

3.4 Kyrönjoen yläjuoksun ja sen sivujokien maisemat

3.4.1 Yleiskuvaus

Tarkastelualueen itä- ja kaakkoisosat ovat maisemallisesti erittäin merkittävän ja suuren Kyrönjoen yläjuoksua, sen niin sanottua Kauhajoen latvahaaraa. Kyrönjokivarsi ja sen eteläpohjalaiset viljelyslakeudet ovat yksi Suomen kansallismaisemista. Kyrönjokivarsi, sen selkeät lakeudet ja niille konstailemattomasti asettuvat pohjalaistalot, tuotantorakennukset ja tiestö edustavat pohjalaista maaseutua ja mielenmaisemaa tyypillisimmillään. Kyrönjoen maisemat ja niihin liittyvät laajat arvoalueet jatkuvat kuitenkin jopa 60-70 km hankkeesta pohjoiseen ja länteen, joten tarkastelualueelle sijoittuva Kyrönjoen osuus ja siihen yhdistyvät laskujokien maisemat ovat yksi osa laajempaa kulttuurimaisemakokonaisuutta.

Kyrönjokeen laskevat Kauhajoen keskustan tuntumassa Kauhajoki, Kainastonjoki ja Päntäneenjoki. Jokaiseen Kyrönjoen pienempään laskujokeen liittyy oma hieman muista laskujokien laaksoista eroava maisemansa. Asutus sijoittuu maisemiin maastoa mukailleen, alavissa maisemissa usein kauemmas joesta ja jyrkemmän jokiuoman kohdalla lähemmäs jokea. Kyrönjoen pienempien laskujokien maisemista Kainastonjoen maisema sijoittuu kaikkein lähimmäksi Siltanevan hankealuetta. Siihen kytkeytyvät peltoalueet sijoittuvat lähimmillään alle viiden kilometrin päähän suunnitelluista voimaloista.

Kuva 83 Kyrönjoen yläjuoksun ja sen sivujokien maisemat arvoalueineen ja -kohteineen

Kuvat 84-88 Kyrönjoen varren rakennettu ympäristö on paikoin omaleimaista. Kyltit ja erilaiset tuotantorakennukset näkyvät maisemassa. Kuvissa Mietaan tiilitehdas, Mietaan metalli ja nuorisoseura. Seudun rakennetulle ympäristölle tyypillisiä ovat myös monitasoiset kattomuodot, jotka rikastavat osaltaan maisemakuvaa.

3.4.2 Arvoalueet ja muut erityiskohteet

Norinkylä (rky/m)

Norintien risteuksen ympärille avautuu viljelysmaisema talonpoikaishapiireineen, joista huomattavimpia ovat Hirviniemen ja Kuoppalan, Hongiston ja Rannan talot. (Niukko 2017) Tien varrella on joitakin historiallisia pihapiirejä ja rakennuksia ja tieltä avautuu myös joitakin kauniita näkymiä avoimeen pohjaismaisemaan. Hirviniemi ja Kuoppala muodostavat hienon mahdollisesti 1860-luvulta periytyvän rakennusryhmän Norintien pohjoispuolelle. Molemmissa taloissa on koristeelliset kuistit mutta erityisesti pienemmän rakennuksen mutterikuisti on huomion arvoinen. Luttiaitassa on talonpoikaiskulttuurisäätiön kunniakilpi. Hirvelän koulu eli Opistola toimii kunnostettuna matkailu- ja majoituskäytössä.

Kuvat 89-90 Hirvelänpää Norintiellä ja maisema tieltä kohti hankealuetta.

HAVAINNEKUVA 7 Norintie, VE1

Havainnekuva 7 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Norintielle, Norinkylän arvoalueelle, 5,4 km voimaloista.

Kuvat 91-95 Norintien rakennettua ympäristöä nykytilassa.

Kainaston viljelylakeus (ma)

Kainaston viljelylakeus on tyyppilinen, mutta maisemakuvaltaan varsin vaikuttava eteläpohjalainen maaseutumaisema. Jokilaakso on kauttaaltaan huomattavan alavaa ja avointa viljelylakeutta, jota rajaavat pohjoisessa kohoavat moreenikumpareet. Viljelytasangon ytimenä virtaa Kainastonjoki, joka saa alkunsa laajoilta ojitetuilta suo- ja neva-alueilta. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b).

Alue on maisemahistorialtaan omaperäinen, varhaisen niittykulttuurin edustaja, jonka elinvoimasta kertovat laajat viljelykäytössä olevat pellot, isot tilakeskukset sekä kyläkoulu. Vielä pystyssä olevat lukuisat ladot sekä vanhat tehtaiden ja rautatieaseman rakennukset kuvaavat alueen kulttuurihistoriaa. Kainastonjoen ympärivuotiset rajut tulvat ovat edelleen tyyppillisiä ja maisemakuvalle leimaa antavia. Hangaskylässä erikoisuutena on keskellä peltoaukeaa kohoava Rahkapakka. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b).

Nykyisellään tuulivoimalat sijoittuvat äärimmäisen horisontaalisella lakeudella latojen, rehupaalien ja tuotantorakennusten taustalle korostaen entisestään maiseman muutoinkin voimakasta ja näyttävää tuotantomaisemaluonnetta.

Kainaston entinen koulurakennus (erillislailla suojeltu rakennus)

Koulu aloitti toimintansa komeassa kivijalalle perustetussa hirsirakennuksessa 1922. Rakennus toimi osittain koulutiloina vuoteen 1997. (Museovirasto 2025)

Kuvat 96-97 Rautatie halkoo tasaista lakeutta, jonka taustalla näkyvät tuulivoimalat. Rakennukset asettuvat mutkattomasti avoimeen maisemaan.

Kuvat 98-101 Kainaston viljelylakeuden vaikuttavaa avointa maisemaa.

HAVAINNEKUVAT 5 Kainaston viljelylakeus / Hangaskylä ja 15 Kainaston viljelylakeus / Kainasto, VE1

Havainnekuva 5 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Kainaston viljelylakeudelle, Hangaskylään, 10,6 km Siltanevan voimaloista.

Havainnekuva 15 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Kainaston viljelylakeudelle, Riskulan kohdalle, 11,7 km Siltanevan voimaloista.

Kauhajoen keskusta (asutuskeskittymä) ja sen kohteet

Kauhajoen kaupungin maakunnallisesti arvokas keskusta-alue sijoittuu Topeen ja Puutarhakadun varteen. Alueelle muodostuu kaupunkikuvallisesti vaikuttava, historiallisesti kerroksinen kokonaisuus aina talonpoikaishistorian vaiheista 1900-luvun loppupuolen taajaman kehitysvaiheisiin. Alueen solmukohdaksi muodostuu vuonna 1958 rakennettu kirkko sen ympärille levittäytyvine historiallisine kirkkopuistoineen, hautausmaineen ja sankarihautoineen. (Niukko 2017)

Kauhajoen keskusta (rky/m)

Vanhasta maaseutukylästä liikekeskustan ja hallinnollisen keskuksen muotoutumiseen aina 1980-luvulle asti edustava aluekokonaisuus sijoittuu Topeen varteen. Se käsittää modernin kirkon, vanhan hautausmaan ja Lukkarilan lisäksi vanhojen maatilojen Yli-Knuutilan/Sanssin kartanon ja Rinta-Knuutilan talouskeskukset sekä Knuutilan vanhan myllyn. Kirkon lähellä sijaitsee vuonna 1882 perustettu Ollonqvistin kauppakartano ja useita 1900-luvun alun liikerrakennuksia.

Ala-Mattila (rky/m) ja Havunen (rky/m)

Punaisen pohjalaistalon kerrotaan olleen vuonna 2006 Kauhajoen ainut Talonpoikaissäätön maaseudun perinteistä tai perinteeseen pohjautuvaa, hyvää rakentamistapaa edistävän kunniakilven saanut kohde. (Kioski-sovellus / Inventointi 2006) Vähän matkaa Ala-Mattilasta koilliseen sijaitsee edustava Havusen (Korpi-Aron) pohjalaispihapiiri.

Topeeka 99, Koskiaro, Kaura (rky/m)

Koskiaro on jugend-tyylinen, puinen, 1800-1900-lukujen vaihteessa rakennettu asuintalo talousrakennuksineen. (Jolkkonen-Porander 2017)

Kuvat 102-105 Kauhajoen keskustan rakennettua ympäristöä. Ylimmässä kuvassa Kauhajoen vuonna 1958 valmistunut kirkko, jonka on suunnitellut Veikko Launis.

Kuvat 106-111 Kauhajoen keskustan ja sen ympäristön rakennuksia, mm. Pakari, Helluntaiseurakunta, Tanssiravintola ja vanhoista pohjalaistaloista vaikutteita ottanut Citymarket.

Kyrönkankaantie (rky/m) ja Hämeenkaan- ja Kyrönkankaantie (RKY)

Tie on yksi Suomen keskiaikaisista pääteistä ja ainoa kesäaikaan kuljettavissa ollut reitti Satakunnasta ja Hämeestä Pohjanmaalle. Tie on muodostanut yhdessä Ylisen Viipurintien kanssa lyhimmän reitin Pohjanmaalta Viipuriin. Tie on säilyttänyt historiallisen linjauksensa ja vanhan maantien luonteen. (Museovirasto 2009)

Kuva 112 Kyrönkankaantien maisemaa

Kauhajokilaakson kulttuurimaisema (ma)

Jokilaakso on maiseman vaihtumisvyöhykettä eteläpohjalaisen lakeusmaiseman ja kankaremaan välillä. Ilmajoen Alajoen kilometrien levyinen lakeus kapeenee etelään mentäessä ja jokilaakson poikkileikkaus muuttuu Kurikassa jopa kanjonimaiseksi. Suhteelliset korkeuserot ovat eteläpohjalaisittain suuria. Jokilaakso on mutkitteleva ja sitä rajaavat metsäiset moreeniselänteet. Kurikan alueella on paljon pieniä koskia. Kyrönjoen vesistön tulvien hallitsemiseksi joen yläosalle on rakennettu neljä tekojärveä ja kolmelle niistä voimalaitokset. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b)

Maisemakuvaa leimaa tietty pienipiirteisyys lakeuksien suureen mittakaavaan verrattuna. Kuitenkin jokilaaksossa on myös laajoja, paikoitellen tasaisia peltoaukeita pitkinä näkymineen ja perinteisine pohjalaistaloineen. Varhaisimpana kulkuväylänä toiminut Kyrönjoki sai rannoilleen Kyrönkankaan tien viimeistään 1500-luvun alussa. 1800-luvun lopulla rakennettu Seinäjoki-Kaskinen rata edesauttoi elinkeinorakenteen kehittymistä. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b)

Alueen maisemakuvalliset, luonto-, kulttuurihistorialliset ja virkistyskäyttöarvot tiivistyvät kohdalle, jossa on Jyllinkosken voimalaitos ja Natura-alueita. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b)

Kuvat 113-117 Maisemia Kyrönjoelta eli Kauhajokilaakson kulttuurimaisemasta.

HAVAINNEKUVA 8 Kauhajokilaakson kulttuurimaisema / Kyrönkankaantie, VE1

Havainnekuva 8 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Harjunpäähän, Kauhajokilaakson kulttuurimaiseman eteläosaan, 22,3 km Siltanevan voimaloista. Roottorien osat erottuvat vain vähäisesti maiseman yllä.

Juusentie 11, Vartiokulla II, Vartio-Kuutti (rky/m)

Kohteeseen kuuluu pihapiiri, jossa on komea, mahdollisesti 1906 valmistunut historiallinen punainen päärakennus ja eri ikäisiä sivurakennuksia pihan ympärille ryhmittyneenä. (Kioski-sovellus / Inventointi 2011)

Opistola, Kauhajoen evankelinen opisto (rky/m)

Turjanlinnaksikin kutsuttu näyttävä tyyliltään klassismin mukainen historillinen rakennus oli valmistuessaan 1920-luvun lopulla Kauhajoen suurin rakennus.

Harjankylä (rky/m)

Harjankylän kylämaisemassa, Kurikantien varressa, sijaitsee harvakseltaan Harjan kantatalosta muodostettujen tilojen pihapiirejä kaksikerroksisine talonpoikaistaloineen. Harjankylän kansakoulu on 1920-luvun alusta. Laturinmutkassa on säilynyt vanhoja, hirsirunkoisia peltolatoja. (Niukko 2017)

Toikan tila (erillislailla suojeltu rakennusryhmä)

Toikan Toivakan tilat muodostavat hyvin säilyneen yhteispihaisen pohjalaistalokokonaisuuden. Toikan kaksikuistinen tuparati on 1860-luvulta, umpikuisti on 1920-luvulta. (Museovirasto 2025)

Miedon tiilitehdas (rky/m)

Tiilitehdas on teollisuusympäristö, jonka arvo on teollisuushistoriallinen, rakennushistoriallinen ja kyläkuvallinen. Radan eteläpuolelle sijoittuu työnjohtajien ja työntekijöiden asuinrakennuksia. Rakennukset ovat eri ikäisiä, vanhimmat eli paja ja piippu vuodelta 1928. (Niukko 2017)

Koivumäen tila / Syytinkitalo Mäntylä (erillislailla suojeltu rakennusryhmä)

Kohde on joen lähellä sijaitseva rakennustaiteellisesti edustava syytinkitalo, jonka pihalla on korkea kuusi.

Kuva 118 Koivumäen tila

Lisämaa, Ahjola, Säntin koulu (rky/m)

Säntin koulun muodostaa pihan ympärille ryhmittynyt rakennusryhmä. Koulu lopetti toimintansa 2023 ja kokonaisuutta kunnostetaan muuhun käyttöön.

Jyllinkosken voimalaitos ympäristöineen (rky/m, luonto- ja virkistyskohde, perinnebiotooppi) ja Pitkämönluoman ja Jyllinkosken jyrkkärinteiset lehdot (Natura)

Alueella on säilynyt esim. 100 vuotta vanha Jyllinkosken sähkölaitos, pato ja vanha silta. Pitkämönluoman ja Jyllinkosken jyrkkärinteiset lehdot Kauhajoen ja Jalasjoen yhtymäkohdassa kuuluvat Natura2000-ohjelmaan. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b) Hirvelänsaarella on inventoitu perinnebiotooppi. Ylös kosken partaalle nousee luontopolku ja rannalla on museo.

Jyllinkosken kulttuuriympäristö käsittää voimalaitoksen lisäksi myös kosken patorakenteet alueen länsireunalla sekä ansarakenteisen sillan ja sillan pieleen siirretyn puurunkoisen muuntamokopin. Alkuperäisen asunsa säilyttänyt voimalaitosympäristö muodostaa huomattavan maisemallisen kokonaisuuden. (Niukko 2017)

Kuva 119 Jyllinkoski Kyrönjoella

Kurikan entinen ajokalutehdas (rky/m)

1937 toimintansa aloittanut Kurikan ajokalutehdas Velsa ja rautatieaseman läheisyyteen sijoittuva teollisuusalue ilmentävät 1900-luvun alun ja sotien jälkeisen ajan teollistumisvaihetta Suomessa. Velsan rakennuskokonaisuus toimii Kurikan kaupungintalona. (Niukko 2017)

Työväentalo (rky/m)

Kurikan komea punainen työväentalo on vuodelta 1907 (Niukko 2017). Kohde edustaa aikakautensa keskeistä rakennustyyppiä.

Kurikan keskusta ja sen kohteet (asutuskeskus)

Kurikankylän vanha kylätontti sijoittuu aivan Kurikan kaupungin keskustaajamaan kupeeseen, joen toiselle puolelle. Historiallisesti kerroksisessa keskustassa kulkee vanhoja maantien linjauksia. Alueen ydin rakentuu Kurikantien varteen, johon aikojen myötä on muodostunut tiivis kaupan ja hallinnon keskus. Alueen vanhimpia taloja kirkon ohella on Yli-Jyrän kantatalon vanha pää-rakennus kirkon eteläpuolella. Alueelle keskittyy runsaasti sekä historialtaan että arkkitehtuuriltaan arvokasta rakennusperintöä kuten paikallisten rakennusmestareiden Sameli Hakolan ja Anton Hakolan suunnittelemissa rakennuksissa sekä tunnettujen arkkitehtien kuten Arne Ervin suunnittelemissa julkisissa ja yksityisissä rakennuksissa kuten yhteiskoulu, kunnanlääkärintalo ja Oiva Luhtalan talo 1950–1960-luvuilta. (Niukko 2017)

Kankaantienvarren asutus (rky/m)

Kankaantienvarren raittiasutus käsittää huomattavan joukon kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennusperintöä kuten Kiskolan talo 1800-luvulta, vanhan kättilön virkatalo, joka ajan paikallisesta rakennusperinteestä poikkeavia ratkaisuja, Juho Heikki Salomoninpoika Nisulan rakentama Kurikan ensimmäinen kansakoulu vuodelta 1882 sekä rakennusmestari Anton Hakolan itselleen rakentama Hakola 1970-luvulla nykyiselle paikalleen siirrettynä. (Niukko 2017)

Kurikan keskusta (rky/m)

Alue käsittää keskustaajaman ydinalueen, jonka tiiviin kokonaisuuden kiintopisteeksi sijoittuu kirkko ja hautausmaa aitoineen, talvihautoineen ja

muistomerkkeineen. Kirkkomiljöön ympärille muodostuu historiallisesti kerroksinen, toiminnallisesti monimuotoinen alue, jonka historiallinen ydin sijoittuu Kurikantien vanhan maantienlinjauksen varteen. Alue käsittää muun muassa Ala-Jyrän kantatalon vanhan tontin 1800-luvun talonpoikaistaloineen, 1920–1930-lukujen rakennusperintöä edustavat Franssila sekä Seurakuntataloksi vuonna 1939 rakennetun Kurikkala, joka on kurikkalaisen rakennusmestari Sameli Hakolan rakentama. lisäksi alueella on runsaasti liike-, koulu- ja rautatierakennuksia, modernia rakennusperintöä, vanha Esson huoltamo ja kirjaston vuodelta 1982. (Niukko 2017)

Kuvat 120-121 Kurikkala sekä Kurikan kirkko ja kellotapuli Kurikan keskustassa.

Kurikan kirkko ja kellotapuli (erillislailla suojeltu rakennus)

1800-luvulla rakennetun kivikirkon kahdeksankulmaista attikaosaa kattaa suuri, lanterniiniin päättävä kupoli. Erillinen, puinen kellotapuli on vuodelta 1794. (Museovirasto 2025)

Museonmäki (rky/m)

Kurikan kotiseutumuseon ympäristössä, ns. Mosselokaupungin alueella on säilynyt vanhaa asutusta sekä lukkarin virkatalo Lukkarila vuodelta 1914. (Niukko 2017)

Kurikan kylä (rky/m)

Arvotetulla alueella on useita sillalle ja Kurikan kirkolle johtavan tien varteen nauhamaisesti ryhmittyneitä kylän vanhoja rakennuksia ja maisemallisesti arvokkaita kantatiloja: Kurikan osuusmeijeri, Takalahti, Kaunislahti, Rinta-Kurikka, Vähä-Kurikka ja Kurikka (Myllyniemi). Osuusmeijerissä toimii nykyään helluntaiseurakunta. (Kioski-Sovellus)

Latva-Reinikka (rky/m)

1880-luvulla valmistunut rakennus sijaitsee mäenharhalla, Kurikan keskustan liepeillä. Ympäristössä on runsaasti uutta rakennuskantaa. (Kioski-Sovellus / Inventointi 1995)

Kurikan – Ilmajoen kulttuurimaisemat (ma)

Kulttuurimaisemat edustavat lakeusmaisemaa sekä vaihtumismaisemaa eteläpohjalaisen lakeusmaiseman ja yläjuoksun kankaremaan välillä. Kyrönjoen varressa maisemaa leimaa monipuolinen, historiallinen kulttuuriympäristö.

Alueen maisemarakenne muodostuu ylä- ja alatasanteita muodostavasta Kyrönjokilaaksosta ja jokilaaksoa rajaavista metsäselänteistä. Koskenkorvan pohjoispuolinen Huissin ja Kyrönjoen välinen alue on hallitsevilta piirteiltään lakeusmaisemaa. Koskenkorvalta Kurikkaan maasto nousee paikoin voimakkaasti jokilaaksosta vedenjakajia kohti ja suhteelliset korkeuserot ovat

eteläpohjalaisittain suuria. Kyrönjoki on monin paikoin kaivautunut syvälle savi-, siltti- ja hiekkakerrokseen. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b)

Koskenkorvan kylä ja tehtaasat ovat rakentuneet maiseman solmukohtaan, harjun ja joen risteykseen. Koskenkorvalta yläjuoksulle jokivarressa lehtokasvillisuus on vallitsevana. Suurin osa Kyrönjokivarresta alueella on kuitenkin puutonta ja jokea reunustavat korkeakasvuiset niityt. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b)

Ilmajoki sai pysyvän asutuksensa 1100-luvulla. Sitä ennen Kurikassa on ollut asutusta lähes tuhannen vuoden ajan esikeraamisen ja varhaisen kampakeraamisen vaiheen lopulle ja sitten uudelleen vasarakirveskulttuurin aikaan (n. 2100-2000e.Kr.) Kyrönjoki sai rannoilleen Kyrönkankaan tien viimeistään 1500-luvun alussa. 1800-luvulta eteenpäin. Jokimaisemassa on myös myllyjä. Rakentaminen sijoittuu peltolaaksossa jokea tai harjua seurailevien teiden varalle, laakson moreenikumpareille tai selänteiden reunoille. Maisemaa leimaa monipuolinen historiallinen kulttuuriympäristö. Maamerkkejä ovat Koskenkorvan tehtaasat siilot ja Santavuori. Santavuorelta avautuu hienot näköalat alapuoliseen maisemaan. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b)

Postitie (rky/m)

Vanhan Postitien linjauksella on merkittävä liikennehistoriallinen arvo. (Niukko 2017)

Tuiskulan koulu (rky/m)

Vanha kyläkoulu aloitti toimintansa 1903. Rakennus sijaitsee näkyvällä paikalla tien varressa, viljelymaisemassa.

Pyhäkoulutupa (rky/m)

Kohde on rakennettu vuonna 1884 kiertokoulurakennukseksi Tuiskulan kylään. Rakennus sijaitsee nykyisin kylätien varressa, nauhamaisessa mäkiasutuksessa. (Kioski-sovellus / Inventointi 1997)

Nopankyläntien asutus (rky/m)

Kohde on jälleenrakentamiskauden omakotitaloalue Nopankyläntien varressa (Kioski-sovellus / Inventointi 2008)

Kuva 122 Näkymä Kurikan - Ilmajoen kulttuurimaisemaan. Jokimaisema on Kyrönjoella vaihtelevampaa kuin lähempänä rannikkoa sijaitsevissa jokimaisemissa. Maiseman taustalla näkyvät täälläkin jo aiemmin rakennetut tuulivoimalat.

Panttilan kylä ja Kurikan lakkitehdas (RKY, Kurikassa hankealueen koillispuolella, noin 27 km päässä)

Panttilan kylässä on edustavia talonpoikaisia pihapiirejä komeine pohjalaistaloineen sekä maaseudun varhaista teollisuutta edustava Kurikan lakkitehtaan alue moderneine teollisuusrakennuksineen. Kylä on muodostunut Koskenkorvalta Kurikkaan vievän maantien ja Kyrönjokeen laskevan syväuomaisen Nenättömänluoman risteykseen. Luoman rannalla on Kurikan Lakkitehtaan alue, jossa 1928 rakennettu vanha tehdas ja arkkitehti Aarne Ervin 1938 suunnittelema tehdasrakennus muodostavat yhtenäisen seinämän luoman suuntaan. Ervin 1939 ja 1941 suunnittelemat tehtaan johtajien asuinrakennukset ovat luomaan laskevassa puistossa. Lakkitehdas aloitti toimintansa Panttilan kylässä alun perin jo 1899. Se oli 1930-luvulla maamme suurimpia vaatetustehtaita ja lopetti toimintansa 1975. (Museovirasto 2009)

Kuvat 123-125 Panttilan kylä ja Kurikan lakkitehdas

Koskenkorvan tehtaat (RKY, Kurikassa hankealueen koillispuolella, noin 30 km päässä)

Koskenkorvan tehtaat muodostavat 1930- ja 1970-luvun rakennusryhmineen autenttisen ja alkuperäisessä käytössään olevan, korkeatasoista teollisuusarkkitehtuuria edustavan, ajallisesti kerroksellisen kokonaisuuden. Ensimmäisen vaiheen punatiiliset tehdasrakennukset muodostavat kompaktin kahden rakennusryhmän alueen, jossa on toimistona toimiva vanha tehdas sekä voimalaitos. 1970-luvun laajennus, tislamo on tiivis Einari Teräsvirran suunnittelema rakennusryhmä. 1980-luvun rakennukset muodostavat tehdasalueella oman ryhmänsä. Ne on yhdistetty 1970-luvun tislamoon lasisella yhdyskäytävällä, joka toimii vertikaalielementtinä horisontaalisten siilojen ym. rakennusten massassa. Korkeat siilot, jotka muodostavat maisemallisen maamerkin erityisesti Vaasasta päin tultaessa. (Museovirasto 2009)

Päntäneen jokivarsimaisema (ma)

listä peltolaaksoa, jonka ytimenä virtaa yksi Kyrönjoen latvavesistä syvälle uurtuneessa uomassaan. Päntäneenjoki sivu-uomineen tulee esiin maisemassa lähinnä rehevänä puustovyöhykkeenä. Jokivartta luonnehtii luonnontilaisuus; kapea joki on mutkitteleva ja rannat kumpuilevia. Päntäneenjoki on erittäin tulvaherkkä, minkä vuoksi kesätulvat ovat yleisiä. Päntäneen avoimet peltoalat saavuttavat lakeuden mittasuhteet. Viljelylaakso kapenee pohjoisessa solaksi, jonka läpi kulkee erittäin mutkitteleva joki ja sitä myötäilevä kylätie. Jokimaasta pohjoiseen puustoisten soiden jakamana maisematilana avautuu laaja Kainaston viljelylakeus. Sijainti Lapväärtin ja Kristiinankaupungin kulkureitillä on vaikuttanut kylän kehittymiseen sekä rakennuskannan ulkoasuun. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013b)

Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema (VAMA)

Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema on maisemaseudustaan poikkeava kokonaisuus, josta jokilaakson kapeus ja jyrkähköt rinteet tekevät erityisen. Maisema-alueen tärkeimpiä arvoja ovat maastonmuotojen ja geologisen historian ohella monimuotoinen luonto sekä aktiivisesti hoidettu maatalousmaisema. Hyypänjokilaaksoon on perustettu luonnonsuojelulain mukainen valtakunnallinen maisemanhoitoalue.

Hyypänjokilaakson maisema-alue sijaitsee 3–4 kilometriä leveässä, pohjoisesta etelään kulkevassa ruhjelaaksossa. Maisema-aluetta mutkitellen halkova syväuomainen Hyypänjoki (Kauhajoki) on Kyröjoen latvahaara, joka saa alkunsa Kauhajärvestä. Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema edustaa arvokasta eteläpohjanmaalaista viljelymaisemaa, jonka historiaan on vaikuttanut alueen sijainti Pohjanmaan ja Satakunnan välisellä eräalueella. Maisema-alue muodostaa vaihettumisvyöhykkeen eteläpohjalaisesta viljelylakeudesta jyrkärinteisen ja kapeahkon jokilaakson luonnehtimiin maatalousmaisemiin. Jokilaaksossa mutkittelevan Hyypänjoen latvahaarat muodostavat arvokkaan kanjonikokonaisuuden. Muita alueen maisemakuvaan vaikuttavia luontoelementtejä ovat joen rantavyöhykkeet, rinteitä uurtavat kanjonimaiset puroumat, kymmenet lähteet metsäsaarekkeineen sekä rehevä kasvillisuus.

Hyypänjokilaakso edustaa monipuolista ja aktiivista maatalousmaisemaa, jonka asukkaat pitävät ympäristöstään hyvää huolta. Jokilaakson viljelymaisema on avointa, rakenteeltaan kapeaa, jatkuvaa ja polveilevaa. Rinteiden yläosiin keskittynyt rakennuskanta on pääosin verrattain nuorta, mutta jokilaakson kylärakenne on säilynyt perinteisenä. Hämes-Havusen umpipiha maisema-alueen pohjoispäässä on arvokas esimerkki eteläpohjalaisesta rakennusperinteestä. (Ympäristöministeriö, Syke 2021).

Kuva 126 Näkymä Hyypänjokilaakson kulttuurimaisemaan (Kuva Sweco Finland)

HAVAINNEKUVA 11 Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema, VE1

Havainnekuva 11 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Hyypänjokilaaksoon, 25,8 km etäisyydelle Siltanevan voimaloista. Voimaloiden roottorien pyöriviä osia on mahdollista havaita horisontin yllä tarkkaan katsoessa.

Hämes-Havusen umpipiha (RKY)

Hämes-Havusen tilan mies- ja karjapihaan jakautuva umpipihakokonaisuus on edustavaa 1800-luvun eteläpohjalaista talonpoikaisarkkitehtuuria. Vauraan talonpoikaistalon asuinrakennuksista kaksikerroksinen isotupa on rakennettu 1827 ja pikkutupa 1860-luvulla. Kolmannelta sivulta pihaa rajaa pitkä aittarivi. Karjapihan eli tarhan sivuja rajaavat eläinsuojat ja lato. Umpipihan ulkopuolella on sauna, paja ja kaksi aittaa. Hämes-Havunen sijaitsee Kyrönjoen latva-joen varrella. Tilan ohi kulkeva maantie on osa vanhaa Kyrönkankaan tietä, joka on ollut käytössä jo keskiajalla. (Museovirasto 2009)

Virkistys, matkailu ja luonto

Norinkylällä sijaitseva entinen Hirvelän koulu eli Opistola toimii kunnostettuna matkailu- ja majoituskäytössä. Hankkeesta noin 7 km koilliseen sijoittuu myös moottori- ja ravirata, joiden yhteydessä on myös majoitusta.

Kurikan ja Jurvan väliseen maastoon ja Kurikan Santavuorelle sijoittuu laajemmin virkistysreitistöä. Maastossa on melko korkeita mäkiä, joista muutamilla on näköalatorneja. Alueella on jo nykyisellään myös tuulivoimaa paljon Siltanevaa lähempänä.

Muut inventoidut kulttuuriympäristöt

Hankealueen läheisyyteen sijoittuva Norinkylä on ollut aiemmassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2040:ssa osa laajempaa maakunnallista maiseman arvoaluetta, mutta nykyisellään arvoalueeksi on osoitettu ainoastaan tien ympärille sijoittuva rakennettu kulttuuriympäristö.

Osa-alueella on laajemmin tarkasteltuna satoja museoiden inventoimia rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, joista useimmat sijoittuvat maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille tai niiden läheisyyteen. (Kioski-sovellus)

Perinnebiotooppi (perinnemaisemat)

Osa-alueen ainoa maakunnallisesti arvokas perinnebiotooppi, Käpylänmaa sijaitsee Kauhajoen lentokentällä 28 km päässä Siltanevaan suunnitelluista voimaloista. Inventoituja muita perinnemaisemia on kaiken kaikkiaan vähäisesti. Lähin arvottoman kohde sijaitsee Norinkylässä.

Muinaisjäännökset

Osa-alueen alueella on sijainnut paikoin kivikautista asutusta. Hanketta lähimmät kivikautiset muinaisjäännökset sijaitsevat Ratinkylässä, Kainastonjoen pohjoisosassa. Kohteet ovat kuitenkin esinelöytöjä, eivätkä siten juuri vaikuta maisemassa. Lähin valtakunnallinen VARK-kohde sijaitsee Koskenkorvassa yli 30 km Siltanevaan suunnitelluista voimaloista ja on merkittävämpi neoliittisen kivikauden asuinpaikka.

Geopark

Lauhanvuori – Hämeenkanas Geoparkin geologinen teema kertoo alueen monipuolisen suoluonnon kehityksestä sekä alueen muinaisista kadonneista vuoristoista. Geopark-alue ulottuu Etelä-Pohjanmaalta pitkälle etelään ja sen pinta-alasta kolmannes on suota. Suomenselän eteläosassa, luonto- ja kulttuurisuomen rajamailla sijaitsevalla alueella tavataan Tunturi-Lapin Palsasoita lukuun ottamatta lähes kaikkia Suomessa tavattavia suoyhdistymätyyppejä. Eri-tyyppisen edustavia ovat alueen kohosuot eli keidassuot. (Lauhanvuori – Hämeenkanas Geopark 2023)

Kauhajoelle sijoittuu Geoparkia esittelevän kartan mukaan Lauhanvuori – Hämeenkanas geoparkin matkailupalveluita. Lähimmät geo- ja luontokohteet ovat kauempana Siltanevasta: Hyypänjokilaakso ja Karijoella sijaitseva Susiluola ympäristöineen.

3.5 Närpiönjoen / Närvijoen kulttuurimaisemakokonaisuus

3.5.1 Yleiskuvaus

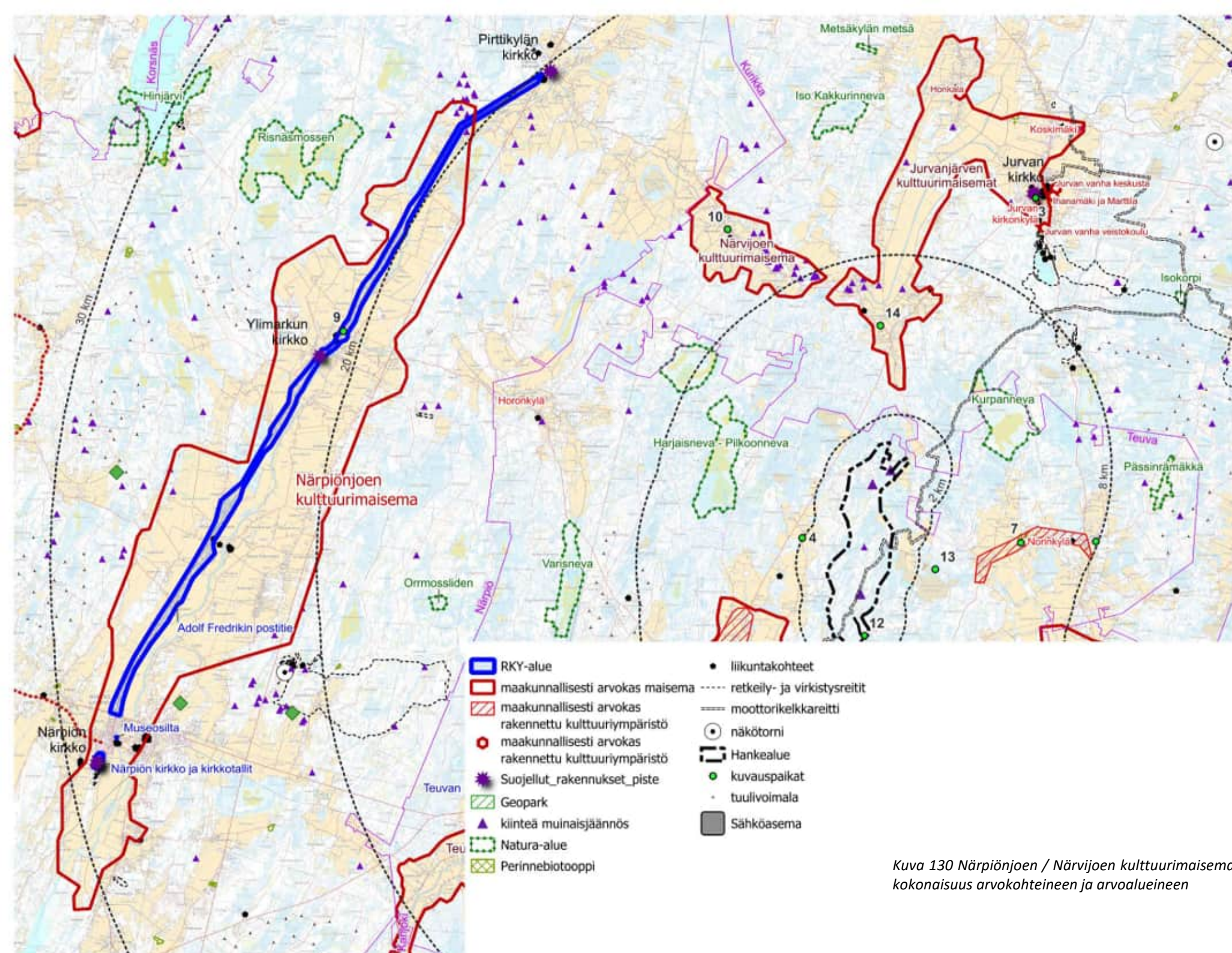
Tässä jokiperusteisesti esitetty kulttuurimaisemakokonaisuus koostuu oikeastaan kahdesta melko erillisestä osasta, Närpiöstä ja Jurvasta, joihin liittyvät omat asutuskeskuksensa ja jokilaaksojen kulttuurimaisemansa. Närpiön ja Jurvan maisemia yhdistävät joki ja toisaalta myös joen läheisyyteen sijoittuvat näyttävät historialliset rakennetut kulttuuriympäristöt, jotka eroavat tyyliltään jonkin verran Teuvalaisista kulttuuriympäristöistä ja selvästi Kyrönjoen varren kulttuuriympäristöistä. Närpiö on nykyisellään tunnettu mittavasta vihannesten tuotannosta ja Jurva muun muassa paikallisesta huonekaluteollisuudesta.

Jurva on rakentunut alkujaan Jurvajärven ja Tainusjärven läheisyyteen, mutta järvet ovat umpeutuneet 1900-luvulle tultaessa. Närpiö on puolestaan osa ruotsinkielistä Pohjanmaan rannikkoa. Närpiön kirkko on rakennettu 1400-luvulla. Närpiön keskusta sijoittuu historiallisen Rantatien ja 1700-luvulla Vaaasaan rakennetun oikotien, Adolf Fredrikin postitien, risteykseen. Maisemassa näkyvät nykyisellään tuulivoima ja kasvihuoneet.

Osa-alueen pohjoispuolella, Pirttikylästä kaakkoon ja luoteeseen on ainakin kaksi peltolakeutta, joilla on vielä nykyiselläänkin havaittavissa pohjalaiselle maisemalle tyypillisen ”latomeran” piirteitä.

Kuvat 127-129 Kulttuurimaisemakokonaisuudelle nykyisellään tyypillisiä elementtejä ovat muun muassa tuulivoimalat, kasvihuoneet ja idylliset pihapiirit. Kuvat ovat Pirttikylästä ja Närpiönjoen kulttuurimaiseman alueelta.

Kuva 130 Närpiönjoen / Närviöen kulttuurimaisema-kokonaisuus arvoasteineen ja arvoalueineen

3.5.2 Arvoalueet ja muut erityiskohteet

Jurvanjärven kulttuurimaisemat (ma)

Jurvanjärven kulttuurimaisema on maakunnallisesti edustava esimerkki viljelykäyttöön raivatun järven maatalousmaisemasta ja sitä ympäröivien kylien arvokkaasta rakennusperinnöstä.

Viljelysmaaksi kuivatun Jurvanjärven alue muodostaa tasaisen liejusavi-savitasangon, ympäröivät, tiiviisti rakentuneet kylät. Levajoki on Jurvanjärven alueen keskellä virtaava suora uoma, johon Kyläjoki yhtyy Jurvan kirkonkylän pohjoispuolella. Viljelytasangon reunoille, hienoainesmoreenimuodostuman päälle ovat tiiviisti rakentuneet kylät Järvenpää, Niemenkylä ja Koskimäki. Alueella on runsaasti arvokasta rakennusperintöä, joka on sijoittunut kyläraittien varsille. Rakennuskanta on kerroksellista, arvokkaimmat kulttuuriympäristöt edustavat tyypillistä vaurasta pohjalaista rakentamisperinnettä. (Asunmaa 2014).

Honkala (rky/m)

Maisemallisesti näyttävällä paikalla sijaitseva Niemenkylän komea nuorisoseurantalo valmistui vuonna 1948 vuonna 1945 palaneen rakennuksen tilalle. Rakennus mukailee tyyliltään kaksifooninkista pohjalaistaloa jälleenrakennuskauden yksinkertaisin ilmaisuin. Paikalla toimii edelleen vuonna 1909 perustetun nuorisoseura. (Kioski-sovellus / Inventointi 2011)

Kuvat 131-132 Kestin kylää Jurvanjärven kulttuurimaiseman eteläisimmästä osasta, joka on lähinnä Siltanevan voimaloita.

HAVAINNEKUVA 14 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Kesti (asutus) ja SYMBOLIKUVA 3 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Jurva, VE1

Havainnekuva 14 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Jurvajärven kulttuurimaiseman eteläosaan, Järvenpään Ala-Mattilaan, 5,4 km etäisyydelle voimaloista.

Symbolikuva 3 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Jurvajärven kulttuurimaisemaan, Jurvan keskustassa sijaitsevan Jurvan kirkon lähelle, 11,3 km etäisyydelle voimaloista. Kuvasta voidaan havaita voimaloiden peittyvän kokonaan puiden taakse, vaikka näkyvyysalueanalyysi esittää kohtaan mahdollista näkyvyyttä. Näkyvyysalueanalyysi näyttää usein rakennettuun ympäristöön todellista suurempaa näkyvyyttä, sillä se ei huomioi rakennusten ja rakennettuun ympäristöön liittyvän kasvillisuuden vaikutusta näkymi

Jurvan keskusta (asutuskeskus) ja sen kohteet

Jurvan kirkko (erillislailla suojeltu rakennus) ja Jurvan kirkonkylä (rky/m)

Jurvan kirkko edustaa yksinkertaista uusklassismia. puukirkko on tasavartinen ristikirkko, johon liittyy korkea torni. Kirkon ympärillä on vanha hautausmaa ja kirkon vieressä on vanha, 1800-luvun pitäjänmakasiini vaivaisukkoineen. Kel-
lotapuli on vuodelta 1923. (Museovirasto 2025)

Jurvan kirkon ympäristössä vanhojen tielinjojen Kirkkokujan ja Kangastien varrella on säilynyt ehyt kokonaisuus vanhan kirkonkylän asutusta ja perinteistä rakennuskantaa. Alueella sijaitsee muun muassa Reinin koulun kaksikerroksinen 1920-luvun klassistishenkinen rakennus ja Kangastien varrella seurojen-
talo Toimelta vuodelta 1899. (Niukkanen 2017)

Kuvat 133-135 Jurvan kirkkoa ympäröivä kulttuuriympäristö kokonaisuutena erityisen edustava.

Kuvat 136-139 Jurvalaista tuulivoimamaisemaa, katunäkymä Jurvan keskustasta, entiseen kunnantaloon perustettu Päiväkoti Kunnannuppu ja jurvalaista tiemaisemaa. Jurva kuuluu nykyään hallinnollisesti Kurikkaan.

Jurvan vanha veistokoulu (rky/m)

Pohjanmaalaisen käsityötaidon opettamista varten tilattomalle väestölle perustettu Jurvan Veistokoulu laajeni Pohjanmaan Nikkarikeskukseksi ja 1900-luvun loppuvuosina ammattikorkeakouluksi. Ajallisesti kerroksiseen kouluympäristöön kuuluu vuonna 1956 rakennetun koulurakennuksen lisäksi myös mm. asuntola 1970-luvulta sekä vuonna 2004 valmistunut, arkkitehtonisesti merkittävä koulurakennus Sella, jonka suunnitteli Mauri Mäki-Marttunen. (Niukkanen 2017)

Ihanamäki ja Marttila (rky/m)

Rakennukset kuuluvat Peurantien historialliseen raittimaisemaan. Todennäköisesti 1909 rakennetun Marttilan hyväkuntoisen ja kauniin punaisen päärakennuksen perinteinen ilme on säilynyt hyvin korjauksista huolimatta. (Kioski-sovellus / Inventointi 2024) Ihanamäen rakennus sijaitsee niin ikään kylätien varrella, pienellä kumpareella.

Jurvan vanha keskusta (rky/m)

Mäntyläntien varren raittiasutus on Jurvan vanhinta asuinalueita, jossa sijaitsee Hiipakan, Mäntylän ja Peuran kantatalojen talouskeskukset, vanha hautausmaa muistomerkkeineen sekä vanha maantiensilta. Alue on ollut asuttuna viimeistään 1600-luvulta. Mäntyläntien nimellä kulkeva tielinjaus näkyy vuoden 1745 pitäjänkartassa suunnilleen nykyisin linjauksin. 1600-luvulta käytössä olleen Auneen hautausmaan paikka sijoittuu tien itäpuolelle. (Niukkanen 2017)

Koskimäki (rky/m)

Koskimäen kylä on sijainnut samoilla paikkeilla, vanhan raitin varrella satojen vuosien ajan. Useimmat alueen talojen kaksi- ja puolitoistakerroksista päärakennuksista on 1800-luvulta. (Niukkanen 2017)

Kuva 140 Pohjanmaalle tyypillistä latomerta on säilynyt paikoin NÄRVIOEN ja Pirttikylän läheisyydessä Närpiössä. Kuva on Fingridin voimalinjan ylityspaikan tuntumasta, NÄRVIOEN maisema-alueen vierestä.

NÄRVIOEN kulttuurimaisema (ma)

NÄRVIOEN kulttuurimaisema edustaa seudulleen tyypillistä jokivarteen kehittynyttä, elinvoimaista maaseutukylää, jota leimaa pitkään jatkunut maatalous. Se sijoittuu kahden metsäselänteen väliseen jokilaaksoon, jota halkoo pieni ja mutkainen joki. NÄRVIOJOKI on topografialtaan tasainen jokivarsikylä. Asutus keskittyy nauhamaisesti kylätien varteen. NÄRVIOEN kulttuurimaisema-alueella on pitkää asutushistoriaa kuvaavia arvoja, mistä kertovat monet kivikautiset asuinpaikat. NÄRVIOEN maisemakuvaa leimaa selkeä maisemarakenne, jossa tien molemmin puolin avautuvaa peltomaisemaa elävöittävät maatilat, laidunalueet ja viljelmät. Vanhat pohjalaistalot pihapiireineen erottuvat muuten vaihtelevan rakennuskannan joukosta. (Asunmaa 2014).

HORONKYLÄ (rky/m)

HORONKYLÄ on Närpiön ja Teuvan välille sijoittuva kyläympäristö, joka liittyy Itäjoen lasku-uoman kautta Närpiönjokeen. Hahtolan vanhalla kylätontilla sijaitseva, näyttävä Hahtolan 1800-luvun kaksifooninkinen talonpoikaistalo pihapiireineen muodostaa alueen kyläkuvallisen solmukohdan. Kylätontin eteläreunaa kulkee vanha kylätie, jonka varressa on vanhoja talousrakennuksia. (Niukko 2017). HORONKYLÄ harjun päälle tiiviisti rakentunut kylä.

SYMBOLIKUVA 10 Närvijoen kulttuurimaisema, VE1

Symbolikuva 10 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Närvijoen kulttuurimaisemaan 11,0 km etäisyydelle voimaloista. Tienäkymässä voimalat jäävät lähes kokonaan tien varren rakennetun kulttuuriympäristön peittämiksi. Voimaloista jää sen vuoksi näkymään vain pieniä osia.

Pirttikylän kirkko (erillislailla suojeltu rakennus)

Pirttikylän uusklassillinen puukirkko on muodoltaan länsitornillinen pitkäkirkko. Julkisivuja jäsennöivät voimakkaasti profiloitu kattolista, pilasterit ja kaari-ikkunat. Kirkko rakennettiin Johan Nordbergin johdolla 1781-1783. Pirttikylä kuului Närpiön seurakuntaan vuodesta 1555 oman seurakunnan perustamiseen saakka 1859. (Museovirasto 2025)

Kuva 141 Pirttikylän kirkko joululaistuksessa

Adolf Fredrikin postitie (RKY)

Adolf Fredrikin postitie on varhainen kruunun toimesta 1760-1770-luvulla rakennettu historiallinen tielinja. Viivasuora tie halki alavan viljelysmaiseman on kolmisenkymmentä kilometriä pitkä ja tienäkymältään vaikuttava. Tienvarsimaisemaan kuuluvat puukujat sekä tienvarsiasiutus, joka on syntynyt 1700-luvun lopulta alkaen tienrakennuksen ja soiden kuivaamisen seurauksena.

Kuningas Adolf Fredrikin nimeä kantava maantie kulkee Närpiön kirkonkylästä Pirttikylään. Vaasaan johtava tie on suurimmalta osin koivujen reunustama, ja

tienvarsimaisemassa on pihateiden risteyksiin pystytettyjä huolellisesti hakattuja kiviä portinpylväitä. Tie rakennettiin suolle ja pohjustettiin risukimpuilla. Suon kuivaus mahdollisti viljelyn ja asutuksen leviämisen tien varrelle. Posti alkoi kulkea Pirttikylän kautta ympärivuotisesti 1778. (Museovirasto 2009)

Kuvat 142-143 Rakennettua ympäristöä Adolf Fredrikin postitien varrelle.

Kuva 144 Läheltä näkyvät rannikon puoleiset tuulivoimalat ovat nykyisellään erittäin näkyvä osa Adolf Fredrikin postitien maisemaa.

Ylimarkun kirkko (Suojeltu rakennus)

Närpiön Ylimarkun kylän puukirkko on tasavartinen ja sisäviisteinen ristikirkko. Ristikeskusta korostaa lyhty. Kirkkoa koristavat nikkarityyliset listoitukset. Ikkunat ovat korkeat. Kirkkoa ympäröi hautausmaa. Erillinen tapuli seisoo kirkon vierellä. (Museovirasto 2025)

Kuva 145 Ylimarkun kirkon maamerkinomainen tapuli postitien varrella.

SYMBOLIKUVA 9 Adolf Fredrikin postitie / Närpiöjoen kulttuurimaisema, VE1

Symbolikuva 9 esittää Siltanevan voimaloiden näkymistä Adolf Fredrikin postitien puoliväliin, 20,7 km etäisyydelle voimaloista. Vastaavassa havainnekuvassa voimalat jäävät niin suurissa määrin puuston taakse, ettei niitä erota kuvasta.

Närpiönjoen kulttuurimaisema (ma)

Närpiönjoen kulttuurimaisemaa on esitetty vuoden 2013 inventoinnissa valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013a), mutta aluetta ei ole otettu VAMA 2021 verkostoon. Sen arvotus on siten edelleen maakunnallinen.

Närpiönjokilaakson maisemarakenne on selkeä; jokilaakso rajautuu selväpiirteisesti reunoilla kohoaviin selänteisiin. Pellot levittäytyvät laajoina pohjois-eteläsuunnassa virtaavan Närpiönjoen varrelle. Närpiönjokilaakso on laajalti jääkauden jälkeistä vedenpeittämää tasankoa. Leveänä virtaava Närpiönjoki muodostaa kauniin vesiväylän koskipaikkoihin ja siltoineen. Närpiönjokilaakso on merkittävä muuttolintujen levähdyspaikka. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013a)

Arvokkaita maisemakohteita ovat Närpiönjoen varrelle sijoittuvat avoimet kulttuurimaisemat sekä Närpiönjoen itäpuolelta avautuvat tievarsimaisemat. Närpiönjokilaakson reunavyöhykkeiltä on löydetty runsaasti pronssi- ja rautakautisia röykkiöitä. Merkittävä elinkeino nykyisin on kasvihuoneviljely. Närpiönjoen kulttuurimaiseman tärkeä osa on jokivarren viljelymaisemien ja vanhan asutuksen lisäksi Adolf Fredrikin postitie. Tien varrella on ruotsinkieliselle Pohjanmaalle tyypillistä vanhaa rakennuskantaa. Alueen asutus on perinteisesti sijoittunut tiiviiksi nauhaksi laakson selänteiden reuna-alueille tai maisema-alueen läpi kulkevan tien varteen. Myös alueen mälikumpareilla ja rinteillä sijaitsevat taloryhmät ovat maisemallisesti arvokkaita. Parhaita jokinäkymiä avautuu siltojen ja kyläkeskusten läheisyydessä. Koskilla on vanhoja mylly- ja sahapaikkoja. (Kuoppala, Asunmaa & Purola 2013a)

Museosilta / Nybro (RKY)

Tiehallinnon valitsevat museosillat kuvastavat maamme liikenneverkon ja silanrakennustaidon kehitysvaiheita 1700-luvulta nykypäiviin saakka. Närpiön Nybro (1842) ns. Adolf Fredrikin postitieltä risteävällä tiellä ylittää joen Finbyssä. Paikalla on koskenperkaustoimikunnan luutnantti C.F. Favorinin piirustusten mukaan paikallisesta Bölen graniitista rakennettu kolmiaukkoinen lohkokivisilta. Nybro on varhaisen kivisilta-arkkitehtuurimme kauneimpia saavutuksia. (Museovirasto 2009)

Kuvat 146-147 Närpiönjokilaakso ja Museosilta Närpiönjoella.

Rantatie (rky/m)

Rantatie Turusta Tornioon pitkin Pohjanlahden rannikkoa oli Ruotsin vallan aikana yksi kahdesta päätiestä Suomessa. Tieyhteys on muodostunut keskiajalla.

Närpiön keskusta (asutuskeskus)

Närpiön keskusta on alueellisesti merkittävä kaupunkikeskus, joka on yrityksiltään ja kaupunkikuvaltaan monipuolinen suhteessa asutuskeskittymän kokoon. Asutuksen historia juontaa juurensa 1300-1400-luvulle, mistä kertoo komea 1400-luvun kirkko. Keskuksen asema on vahvistunut 1700-luvulla Vaasaan johtavan suoremman tien ja kivisillan rakentamisen sekä Kaskisten kaupungin perustamisen myötä ja myöhemmin teollisuuden ja kasvihuoneviljelyn myötävaikutuksesta.

Kuvat 148-152 Närpiön keskustan kaupunkikuvaa.

Närpiön kirkko ja kirkkotallit (RKY ja erillislailla suojeltuja rakennuksia)

Närpiön useaan kertaan laajennettu keskiaikainen kivikirkko, sen lähiympäristön pitkät kirkkotallirivit, lainamakasiini, pitäjäntupa sekä pappila tekevät alueesta ainutkertaisen historiallisen kirkkomiljöön Suomessa. (Museovirasto 2009)

Ulkoviistein ja täyskorkein eteishuonein varustettu ristikirkko on valkeaksi rapattu. Kellotapuli vuodelta 1757 on rakennettu Matti Hongan johdolla ja se on tyypiltään pohjalainen renessanssitapuli. Kirkkotarhassa on kaksi hautakappelia. Punamullatut noin 150 kirkkotallia sijaitsevat tiiviisti vieri vieressä kirkon ohittavan maantien molemmin puolin. Pienten, yksihuoneisten rakennusten pääty on tielle päin. Päädystään pidennetty, päreillä katettu harjakatto muodostaa suojan sisäänkäynnin ylle. Useimmat tallit ovat 1800-luvulta. (Museovirasto 2009)

Kuvat 153-155 Närpiön kirkko, kirkkotalleja ja hautausmaa. Kirkko sijaitsee mäellä jokilaakson yläpuolella. Vastapäisen selänteen päällä sijaitsevat nykyiset tuulivoimalat näkyvät myös kirkkomaalle.

Virkistys, matkailu ja luonto

Närpiön virkistysreitit sijoittuvat keskuksen itäpuolelle, mutta matkaa Vargbergetin virkistysalueen näköalatornille on silti noin 21 km, eivätkä tornin keskeiset näkymät avaudu Siltanevalle päin.

Jurvan alueen virkistysreitit sijoittuvat Siltanevasta koilliseen, metsäiselle alueelle, jossa on jo nykyisellään paljon tuulivoimarakentamista. Reittien yhteydessä, 8 km Siltanevan voimaloista, sijaitsee moottorirata.

Lähimmät majoituspalvelut sijoittuvat Jurvan Säläisjärvelle ja Närvijoen kulttuurimaisemaan yli 9 km päähän Siltanevan voimaloista.

Muut inventoidut kulttuuriympäristöt

Alueelliset vastuumuseoiden inventointitiedot kattavat lukuisten rakennettujen kulttuuriympäristöjen tiedot Närpiönjoe ja Närvijoen varren kulttuurimaisemissa. Inventoidut kohteet sijoittuvat painotetusti maakunnallisille arvoalueille ja jokia seurailevien teiden varsille sekä Jurvan ja Närpiön keskuksiin.

Inventoituja kohteita on osa-alueella myös Pirttikylässä ja Horonkylässä, joka sijaitsee Siltanevasta lähimmillään noin 10 km länteen. Horonkylä ja sen yhteydessä sijaitseva Virsirunoilija Simo Korpelan synnyinpaikka ovat olleet aiemmassa maakuntakaavassa nykyistä laajemmin maakunnallisesti arvotettuja kulttuuriympäristöjä.

Perinnebiotoopit (perinnemaisemat)

Närpiönjoen tai Närvijoen maisemissa ei ole juuri lainkaan inventoituja perinnebiotooppikohteita. Lähimmät kohteet sijaitsevat noin 30 km Siltanevasta.

Muinaisjäännökset

Närvijoen kulttuurimaisemasta on löydetty paljon jäännöksiä kivikautisesta asutusta. Kivikautisia, pronssikautisia, varhaismetallikautisia ja historiallisia muinaisjäännöksiä on seudun metsäisillä alueilla runsaasti, erityisesti Pirttikylästä etelään ja Närpiön keskustasta itään.

Närpiön ympäristössä on kolme valtakunnallisesti arvokasta muinaisjäännösaluetta. Finby Muliberget on viisikymmentä metriä pitkä kivistä kylmämuurattu kehämuuri, jota on käytetty humalan viljelyyn, Norrskogens Fäbobacke

on varhaismetallikautinen kiviröykkiö nykyisellä tuulivoima-alueella ja Lassanders jatulintarha. Kohteista ei avaudu merkittäviä näkymiä.

3.6 Muut kulttuurimaisemat

30 km säteellä Siltanevan voimaloista maisemallisesti huomionarvoinen kohde on ennen kaikkea Karijoki. Lisäksi vaikutusalueen reunamille sijoittuvat Sarvijoen kylä ja sen kulttuurimaisema sekä Närpiön rajalle sijoittuva Velkmossenin latomaisema.

Vaikutusalueelle sijoittuu kaksi retkeilyn ja siihen kytkeytyvän luonnonmaiseman kannalta huomionarvoisaa aluetta: Levanevan ja Pässilänvuoren muodostama alue vaikutusalueen koillisreunassa ja Parralta Karijoelle ulottuva alue, jota on käsitelty Teuvanjoen maisemakokonaisuuden yhteydessä. Pohjanlahden rannikko sijoittuu hankkeen teoreettiselle näkyvyysalueelle.

3.6.1 Karijoki

Karijoen alue on osa Lauhanvuori – Hämeenkan gas Unesco Global Geopark- aluetta ja Karijoen keskustan läheisyyteen sijoittuu yksi alueen keskeisistä kohteista, Karijoen Susiluola.

Kulttuurimaisema muodostaa **Isojoki - Lapväärtinajokilaakson kulttuurimaisemat** maisema-alueen pohjoisimman osan. Karijoen muita arvokohteita ovat **Karijoen kotiseutumuseo ja Marttunen (rky/m) sekä Karijoen kirkkoympäristö (RKY)**. Karijoen kirkko on pienen, suomenkielisen ja ruotsinkielisen Pohjanmaan raja-alueelle 1800-luvun alussa perustetun seurakunnan ensimmäinen kirkko, joka on rakennettu tunnetun pohjalaisen kirkonrakentaja Salomon Köykan (Köhlström) johdolla (Museovirasto 2009).

Kuva 156 Karijoen kirkko

Karijoen Susiluola (VARK), Susivuori – Pyhävuori (matkailu) ja Pyhävuori (Natura)

Karijoen keskustan vieressä sijaitseva Susivuori on korkea kivikkoinen mäki muinaisrantoineen. Mäellä sijaitsee näköalatorni ja siellä on opetus- ja virkistystoimintaa sekä opasteita.

Karijoen Susiluola muodostuu laajasta vaakaraosta kalliossa. Luolan korkeus vaihtelee (70–195 cm), ja yli puolentoista metriä korkean alueen laajuus on noin 14 neliömetriä. Luolan sisällä ollutta maata poistettaessa kiinnitettiin huomiota mahdollisiin työstettyihin esineisiin ja eläinten luihin. Seuranneissa arkeologisissa kaivauksissa luolasta löydettiin lisää esineitä ja tulenpidon merkkejä kerrostumista, jotka on ajoitettu luonnontieteellisin menetelmin paleoliittiselle kivikaudelle, viimeisen jääkauden keskellä vallinneen lämpökauden aikaan (noin 115 000–130 000 vuotta sitten). Luolan esineistä on erilaisia tulkintoja, mutta kohteen tutkijat katsovat löytöjen kuuluvan Neandertalin ihmisten käyttämään Mousterien-nimiseen työkalujen valmistustraditioon. (Museovirasto 2025)

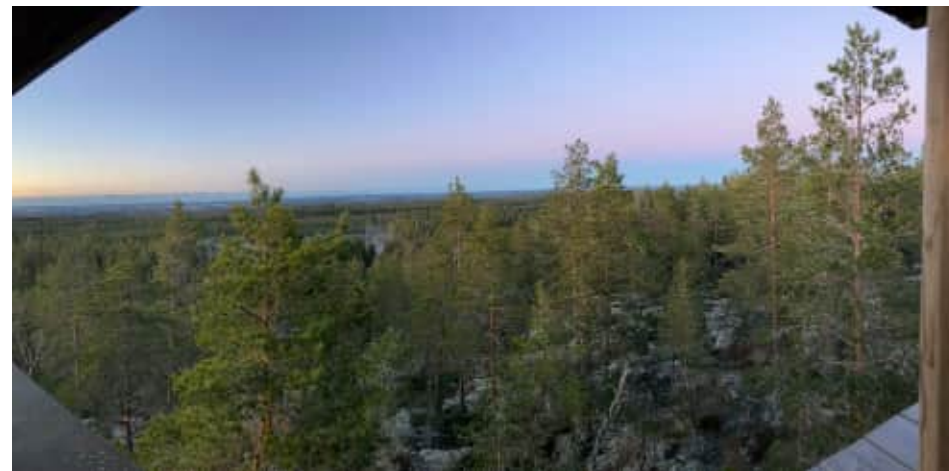

Kuva 157 Karijoen Susiluola

3.6.2 Pohjanlahden rannikko

Pohjanlahden rannikko sijoittuu lähimmillään Siltanevan hankkeen teoreettiselle näkyvyysalueelle 30-40 km päähän voimaloista. Rannikon maisema eroaa selkeästi Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan jokien kulttuurimaisemista meren, saariston ja niihin liittyvien sisämaasta osin poikkeavien elinkeinojen, kuten kalastuksen sekä merenkulku- laivanvarustus- ja luotsitoiminnan vuoksi. Rannikolla on tarkastelualueen läheisyydessä myös kaksi pientä ja historiallista kaupunkia: Kristiinankaupunki ja Kaskinen.

Sisämaan viljelylakeuksien maisemat kohtaavat Pohjanlahden rannikon kulttuurimaiseman paikoilla, jossa joet laskevat mereen. Pohjanlahden rannat ovat sisämaata vallitsevammin suomenruotsalaisen kulttuurin vaikutusalueita.

Kuva 158 Näkymä Susivuoren näkötorresta kohti horisontissa siintävää Pohjanlahden rannikkoa.

4 TUULIVOIMA JA MAISEMA

Tässä luvussa havainnollistetaan alustavasti voimaloiden suhdetta maisemaan ja sen ominaispiirteisiin. Maisemaselvityksen tarkastelut on tehty YVA-selostuksen taustaksi, eikä luku sisällä vaikutusten arviointia.

Voimaloiden näkymistä maisemassa voidaan tutkia ja havainnollistaa näkvyysalueanalyysien ja havainnekuvien avulla. Näkvyysalueanalyysi on tietokoneella tehty mallinnus, joka ennustaa voimaloiden näkymistä maisemassa saatavissa olevien paikkatietojen, mm. puuston korkeustietojen ja maaston pohjalta. Analyysi ennustaa näkvyvyyttä hyvin maaseutu ympäristössä, mutta rakennettuja ympäristöjä se ei osaa huomioida kunnolla. On tärkeää huomata, että näkvyysalueanalyysi esittää voimalan näkyväksi tietyssä kohdassa, jos siitä näkyy pienikin osa. Voimaloiden näkvyvyys voi siten olla monenlaista myös suurimman mahdollisen näkvyvyyden alueilla.

Havainnekuvat ovat tietokonemallinnuksen avulla tehtyjä kuvasovitteita, joissa voimalat näkyvät näkvyysalueanalyysin perusteella valituista kuvauspisteistä siinä, mihin ne on suunniteltu. Havainnekuvien avulla on mahdollista saada vaikutelma voimaloiden mittakaavasta eri etäisyyksiltä tarkasteltuna ja tarkastella voimaloiden näkymisen tapaa erilaisissa ympäristöissä.

Tarkemmat kuvaukset näkvyysalueanalyysin ja havainnekuvien teknisestä toteutuksesta löytyvät YVA-selostuksesta.

4.1 Tuulivoimalat maisemassa

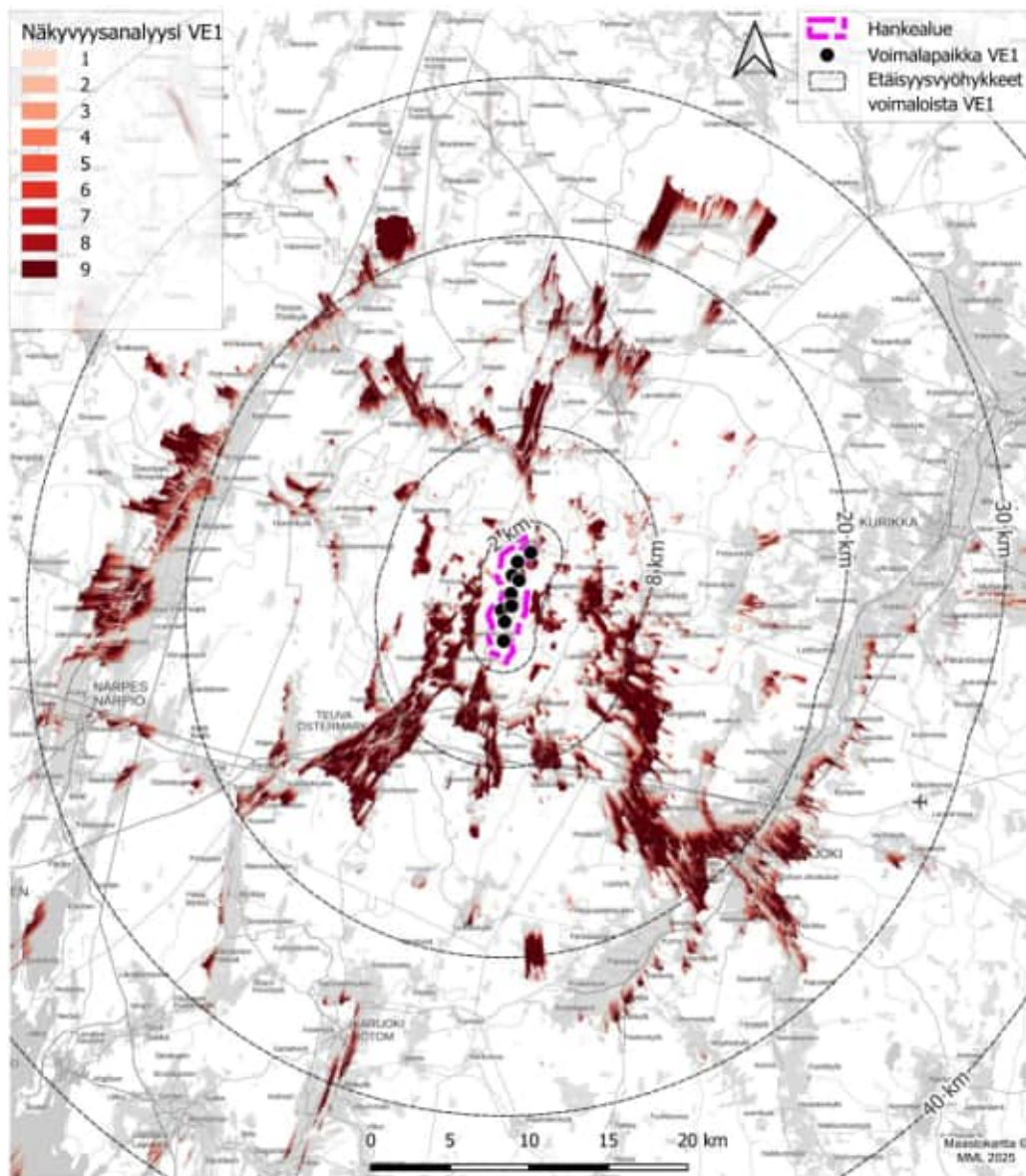
Tuulivoimalat ovat nykyisellään näkyvä elementti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon maisemassa, ja tuulivoimaa suunnitellaan seudulle edelleen lisää. Siltanevan hankkeella on kaksi erilaista voimaloiden sijoitteluvaihtoehtoa: 9 tuulivoimalan vaihtoehto VE 1, ja 8 tuulivoimalan vaihtoehto VE2. Vaihtoehdon VE1 yhdeksäs voimala sijoittuu hankealueen pohjoispäähän.

Hankkeen näkymisen tapa maisemassa on verrattain yksiselitteinen: Voimalat näkyvät pitkälle laajojen avoimien maisematilojen, käytännössä peltomaiden yli teiltä ja pihapiirien reunoilta. Siltanevan hankkeen

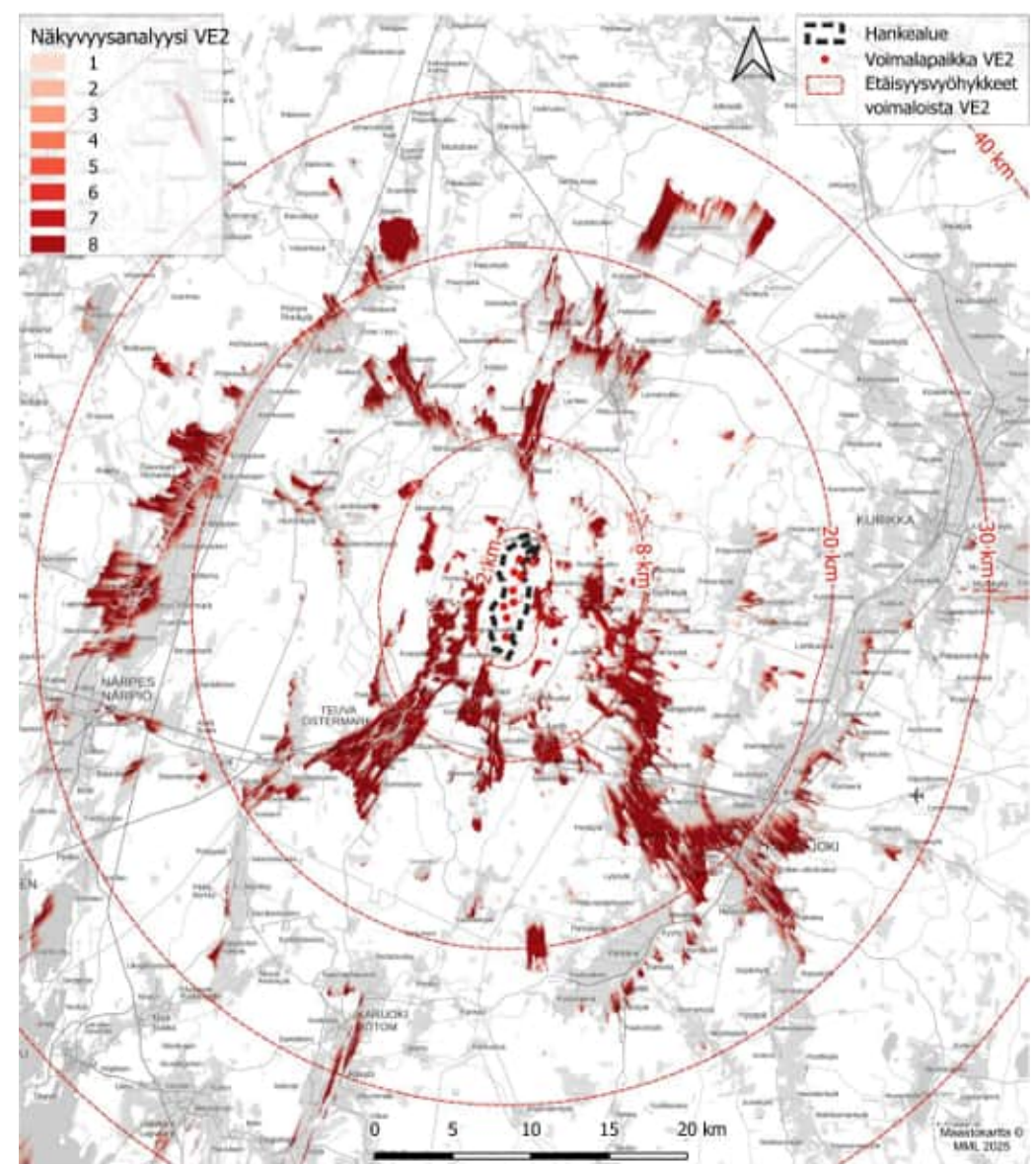
vaikutusalueella on paljon tällaisia avoimia lakeuksia. Laaksotilojen suuntautumisen, vaihtelevan leveyden ja etäisyyden vaikutuksesta voimalat eivät kuitenkaan näy tasapuolisesti kaikille lakeuksille. On myös huomionarvoisaa, että voimalaryhmä on nauhamainen, joten etelästä ja pohjoisesta avautuvissa näkymissä se hahmottuu maisemassa kapeana ryppäänä, kun taas idästä ja lännestä katsoessa leveänä rintamana.

Lisäksi voimalat näkyvät joistakin näköalatorneista. Siltanevan näkymistä näköalatorneista vähentää se, että tunnetuimpien näköalatornien keskeiset rinnenäkymät eivät suuntaudu Siltanevalle päin, eikä ainakaan kaikilta torneilta näy puuston yli lakialueen suuntaan.

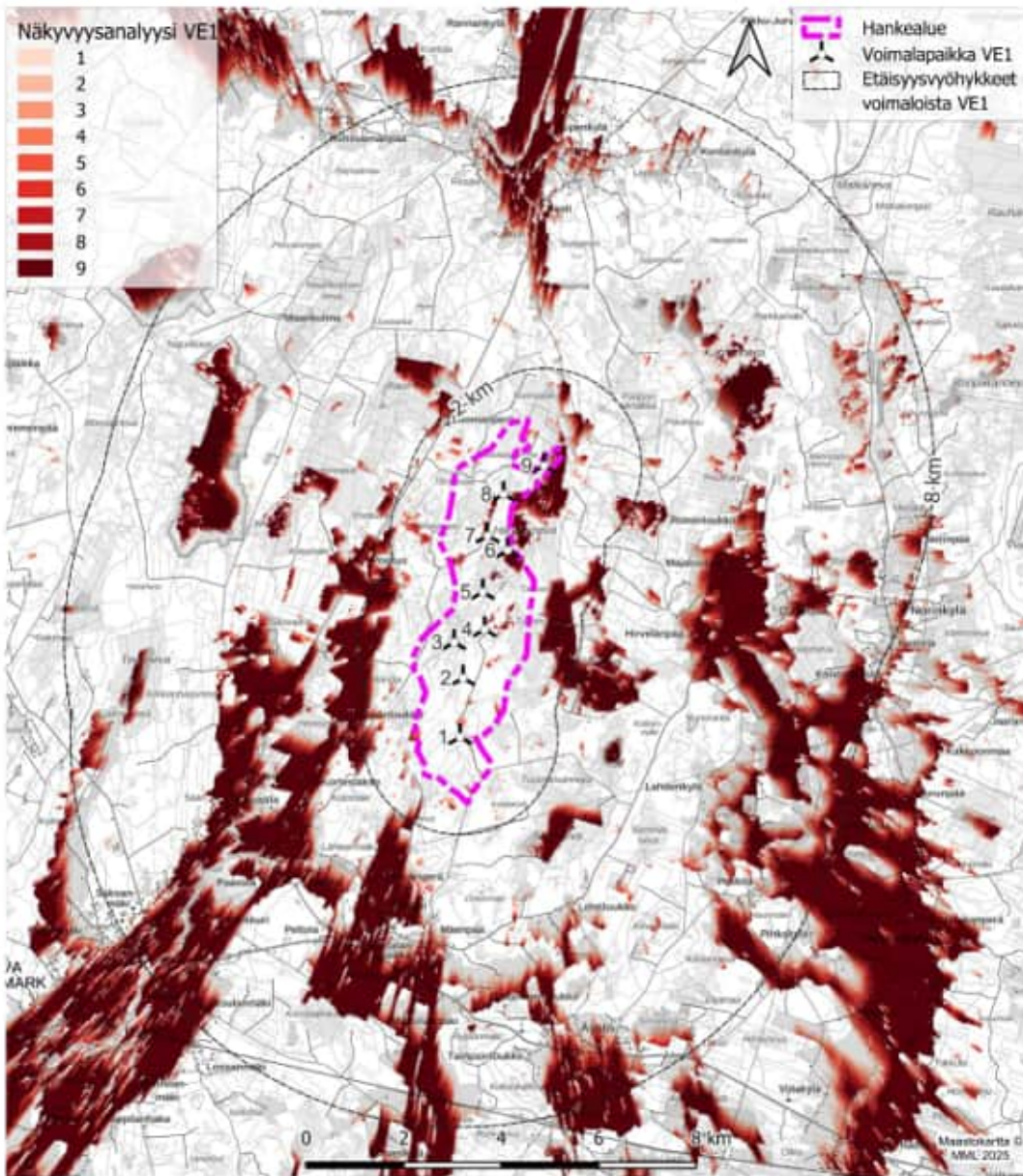
Seuraavien sivujen kuvat pyrkivät havainnollistamaan hankkeen näkymistä vaikutusalueella ja sen erityyppisissä ympäristöissä.

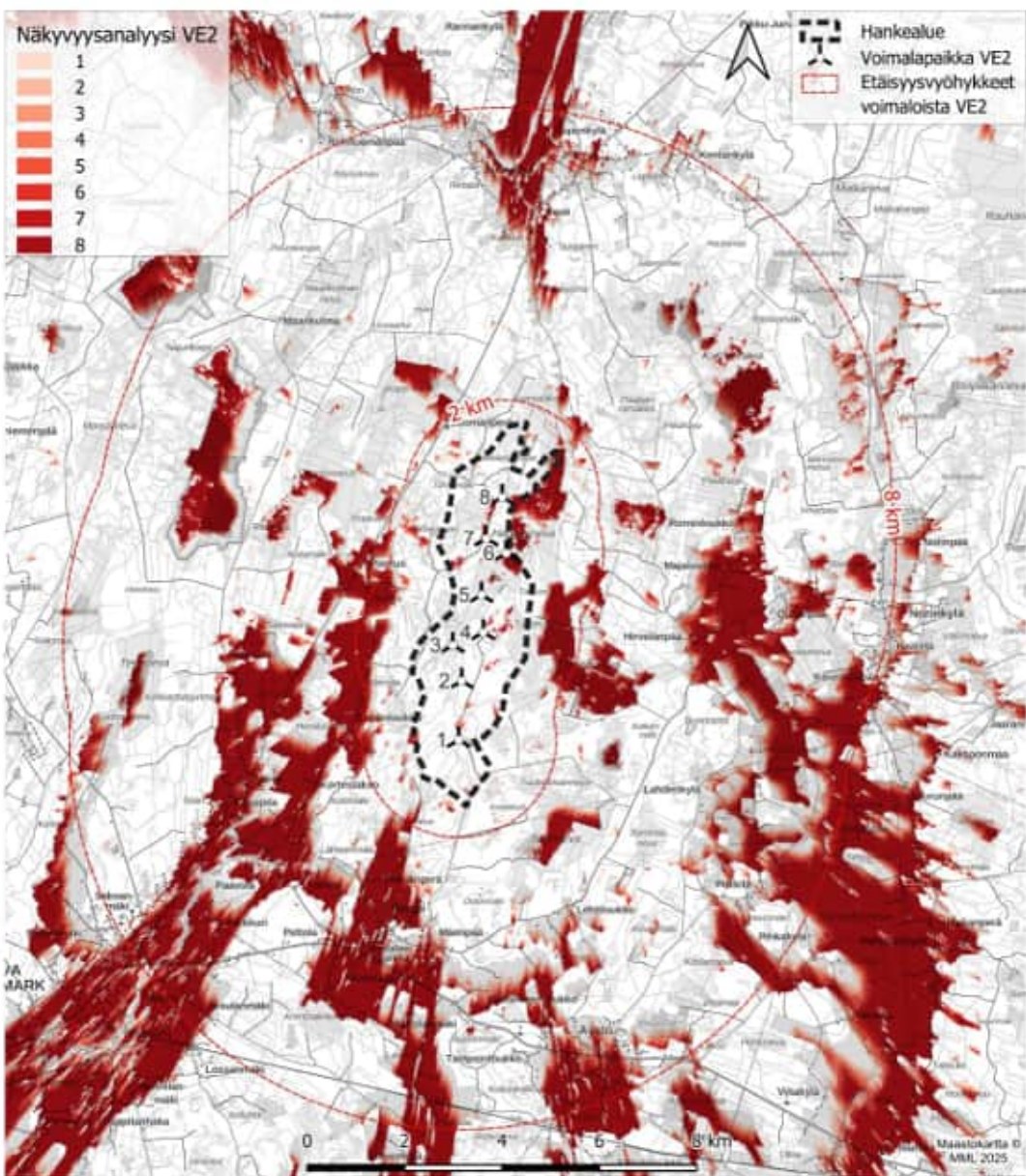
Kuva 159 Näkyyvyysalueanalyysikartta kuvaa voimaloiden näkymistä tuulivoimahankkeen vaikutusalueella vaihtoehdossa VE1, 9 voimalaa. Tarkastellussa mittakaavassa kartalla huomiota on erityisesti voimaloiden laaja näkyminen Teuvan ja Kainaston viljelymaisemiin sekä Kauhajoen keskustan ympäristön viljelymaisemiin. Analyysi näyttää melko laajaa näkyyvyyttä myös Jurvan suunnalle ja Närpiön pohjoispuolelle, mutta Jurvassa näkyyvyys tärkeimmille teille ja asutukselle vaikuttaisi käytännössä vähäisemmältä kuin analyysin tulos tässä mittakaavassa näyttää. Närpiössä taas näkymät Siltanevaan avautuvat jo varsin kaukaa ja maisemaa hallitsevat nykyisellään läheltä näkyvät voimalat.

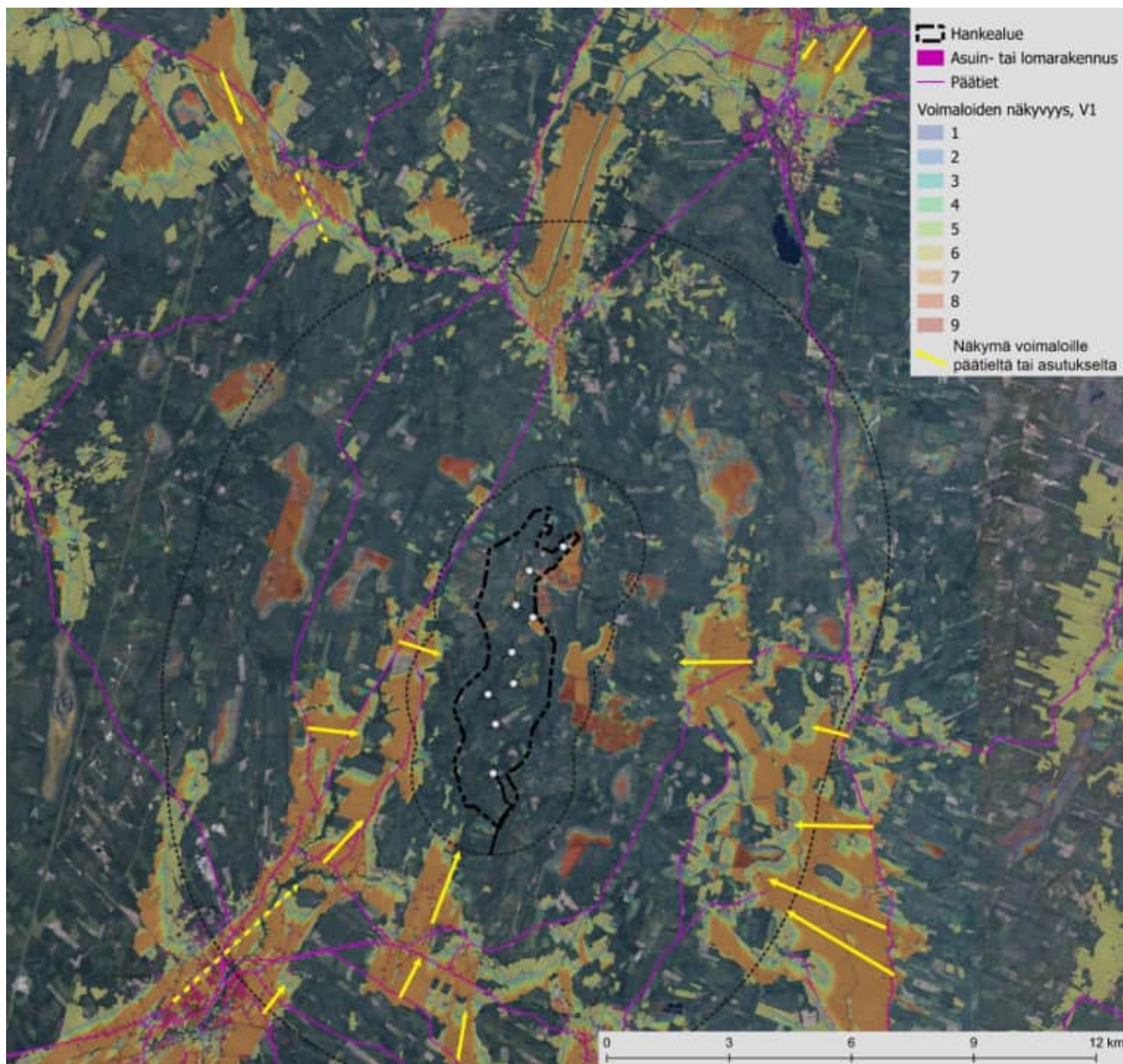
Kuva 160 Vaihtoehdossa VE2, 8 voimalaa, näkyyvyysalueet ovat hyvin samankaltaisia kuin vaihtoehdossa VE1, kuitenkin siten, että maisemassa näkyy pääsääntöisesti 1 voimala vähemmän ja se sijoittuu pohjoisessa vähän lähemmäs Jurvan suunnan maisemia.

Kuva 161 Näkyvyysalueanalyysin tarkennus hankkeen lähivaikutusalueesta, vaihtoehdosta VE1 (9 voimalaa).

Kuva 162 Näkyvyysalueanalyysin tarkennus, vaihtoehto VE2 (8 voimalaa).

Voimalat lakeuksien yllä

Siltanevan voimalat näkyvät maisemassa eniten juuri lakeuksien kulttuurimaisemiin, mutta näkyvyys vaihtelee suuresti avoimien lakeuksien välillä. Näkyytyteen vaikuttavat erityisesti maisematilan suuntautuminen ja etäisyys voimaloihin. Voimalat näkyvät laajasti maisemiin, joista avautuu pitkiä näkymiä laaksotilojen suuntaisesti kohti voimaloita. Tällaisia lakeuksia löytyy erityisesti Teuvanjoelta, Teuvan taajaman pohjois- sekä eteläpuolilta, Kainaston viljelylakeuksilta ja Äystöstä. Näkyvyys on melko laajaa myös Jurvan suunnan lakeuksille. Voimalaryhmä erottuu useampiin keskeisiin näkymien suuntiin melko kapeana muodostelmana, laajoja näkymiä Siltanevan voimalaryhmälle avautuu Kauppilasta ja Kainaston lakeuksien pohjoisosasta.

Siltanevan voimalat voisivat teoriassa näkyä nauhamuodostumana idän suunnalla virtaavalle Kyrönjoelle ja lännessä sijaitsevalle Närpiönjoelle. Käytännössä kuitenkin näkymät näille jokien ydinalueille jäävät laaksojen suuntautumisen ja etäisyyden vuoksi huomattavankin vähäisiksi. Jokilaaksojen yli avautuvat näkymät eivät ole riittävän pitkiä, jotta voimalat näkyisivät enää pääsääntöisesti noilla etäisyyksillä horisontin puuston yli. Eniten näkyytyttä muodostuu näkyyvyysalueanalyysissä Närpiönjoki-laakson länsireunalle, Siltanevan kaukovaikutusalueen maisemiin joihin Närpiön rannikon omat voimalaryhmät kuitenkin näkyvät nykyisellään läheltä ja hallitsevasti ja Siltaneva jää lähes huomaamattomaksi.

Kuva 163 Voimaloille suuntautuvia näkymiä päteiltä ja asutukselta hankkeen keskeisiltä näkymäalueilta.

Voimalat tiemaisemissa, kylissä ja taajamissa

Voimalat näkyvät laajasti erityisesti Teuvan, Kainaston ja Norinkylän tiemaisemissa ja myös joissakin Jurvan suunnan näkymissä. Parhaiten voimalat näkyvät peltoteille, joiden varrella ei ole näkymää peittävää asutusta. Lähivaikutusalueelta tarkasteltuna voimalat näkyvät tiemaisemissa usein käytännössä teiden varren rakennettujen ympäristöjen ylitse. Voimalat näkyvät myös kyläasutuksille, jotka sijoittuvat nauhamaisesti tien varrelle siten, että avoimet peltonäkymät aukeavat asutukselta voimaloille päin.

Tiiviimmin rakennettuihin asutuskeskuksiin voimalat eivät useimmiten näy, vaikka näkyvyysalueanalyysi niin näyttäisi, sillä näkyvyysalueanalyysi ei huomio rakennetun ympäristön vaikutusta. Se näyttää juuri taajamaympäristöihin tyypillisesti selkeää näkyvyyttä, vaikka sellaista ei käytännössä voisi muodostua lainkaan. Taajamista voimalat voivat näkyä paikallisesti Teuvaan, sillä Kaskisentie on Teuvalla suuntautunut suoraan kohti voimaloita. Voimalat näkyvät myös melko laajasti Kauhajoen asutusta ympäröiviin viljelymaisemiin, vaikka näkyvyys rakennettuun kaupunkiympäristöön on tuolla etäisyydellä jo epätoennäköistä. Siltanevan voimalat eivät vaikuttaisi näkyvän myöskään Jurvan keskustaan, maan tasolta katsottaessa, vaikka ne näkyvät muutoin selkeästi Jurvan maisemiin.

Voimalat korkeissa näkymissä

Voimalat näkyvät erittäin vähäisesti korkeissa näkymissä, sillä seudulla on vähäisesti korkeita maastonkohtia ja ne ovat pääasiassa metsäisiä. Voimalat eivät juurikaan näy myöskään korkeilta selännereunoilta laaksojen yli, eivätkä edes useimmista seudun torneista, lukuun ottamatta Kainaston Sööperinnevan lintutornia, josta ne näkyvät hyvin. Esimerkiksi Susivuoren ja Pahkakallion näkötorneilla maasto ja keskeiset näkymät eivät ole suuntautuneet kohti Siltanevaa. Voimalat voivat kuitenkin näkyä pienelle alueelle, Parran vapaa-ajan keskuksen laskettelurinteen hissin yläpäähän.

Voimalat luonnonmaisemissa

Voimalat näkyvät seudun luonnonmaisemalle tyypillisiin avosuomaisemiin, erityisesti hankkeen lähivaikutusalueelle sijoittuviin kohteisiin. Voimaloiden näkyvyys korostuu pimeässä luonnonmaisemassa yöaikaan. Toisaalta seudun säilynyt avosuoluonto on verrattain vähäistä verrattuna vaikutusalueesta

etelään ja pohjoiseen sijaitseviin alueisiin. Seutu ei ole kokonaisuudessaan luonnonmaisemaltaan erityisen herkkää. Erityisesti pitkiä avoimia vesistönäkymiä on verrattain vähäisesti.

Sähkönsiirto maisemassa

Siltanevan sähkönsiirtolinja on lyhyt ja suunniteltu toteutettavaksi hankealueelle maakaapelina metsästysmajalta Riipin kylään vievän tien varrelle. Linjan rakentaminen leventää Riipinmäen metsätien tieaukkoa joitakin metrejä noin 850 m matkalta.

4.2 Tuulivoimahankkeiden maisemakuvalliset yhteisvaikutukset

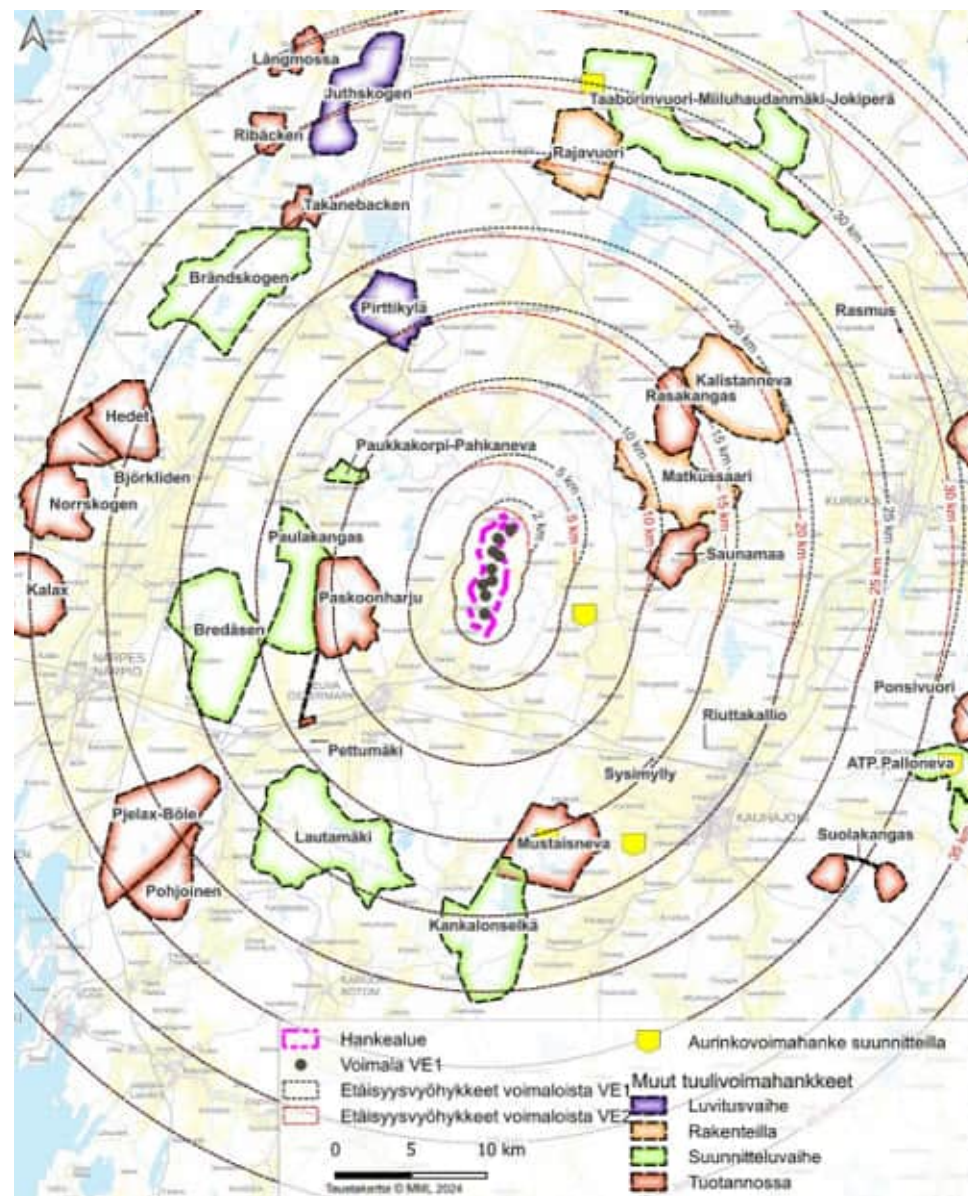
Tuulivoimahankkeet näkyvät nykyisellään toistuvasti seudun maisemassa, mutta tuulivoimaloita ei kuitenkaan ole mahdollista havaita läheskään kaikilta seudun avoimilta alueilta. Oheinen kartta esittää sekä tuulivoiman rakentamisen tämänhetkisen tilanteen, että tuulivoiman tällä hetkellä suunnitellun tulevaisuuskuvan.

Jos kaikki kartan tuulivoimahankkeet toteutuvat, tuulivoima näkyy seudulla nykyistä laajemmin. Siltaneva muodostaa Norinkylän suunnalle yhteisvaikutuksia jo olemassa olevien Rasakankaan ja Saunamaan sekä rakenteilla olevien Matkussaaren ja Kalistannevan kanssa. Vaikutusalueen eteläpuolella olevat hankkeet muodostavat yhteisvaikutuksia Teuvan ympäristöön, Siltanevan sijoittuessa hieman syrjemmäs Teuvan ympärille sijoittuvasta muusta ryhmittymästä.

Yhteisvaikutusten kuvasovitteista on mahdollista huomata, että Siltaneva sijoittuu periaatteessa samoihin näkyviin monien muiden hankkeiden kanssa. Rinnakkaishankkeet eivät kuitenkaan tyypillisesti näy kovin paljon puuston ylitse niissä näkymissä, joissa Siltanevan voimalat näkyvät suurina. Ilmiö johtuu siitä, että Siltaneva sijoittuu lähivaikutusalueensa suhteen lähes kokonaan erilleen muista hankkeista. Tärkeimmät Siltanevaan liittyvät yhteisvaikutukset muodostuvatkin monisuuntaisesti eli voimalaryhmät näkyvät samoihin maisemiin eri suunnista, eivät samoissa näkymissä.

Kuvat 164-165 Kartta esittää jo tuotannossa olevat tuulivoima-alueet ja niiden lisäksi suunnittelu- rakennus- ja luvitusvaiheissa olevat hankkeet.

Alla oleva symbolikuva (Kuvauspiste 4, Mattila / Pontus, 2 km voimaloista) esittää siltanevan hanketta (punainen), suhteessa 20 km säteellä siitä sijoittuvien muiden hankkeiden näkymisen mittakaavaa. Käytännössä muut hankkeet näkyvät etäisyyksien vuoksi samaan suuntaan avautuvissa näkymissä korkeintaan melko vähäisesti puuston yli.

4.3 Voimalat pimeässä ja hämärässä maisemassa

Voimalat näkyvät maisemassa yöllä linkkimastomaisesti ja hämärän aikaan vilkkuvina. Voimalat varustetaan lentoestevaloilla, joita koskevat vaatimukset määritellään Liikenne- ja viestintävirastolta (Traficom) haettavassa lentoesteluvassa. Kun tuulivoimalan lavan korkein kohta nousee yli 150 metrin korkeudelle maanpinnasta, ohje edellyttää käytettäväksi päivällä konehuoneen päälle asennettavia B-tyyppin suuritehoisia 100 000 cd (2 x 50 000 cd täyttää vaatimukset) valkoisia vilkkuvia valoja, hämärällä voidaan käyttää vastaavasti B-tyyppin suuritehoisia 20 000 cd (2 x 10 000 cd) valkoisia vilkkuvia valoja ja yöllä joko B-tyyppin suuritehoisia 2 000 cd valkoisia vilkkuvia valoja tai B-tyyppin keskitehoisia 2 000 cd punaisia vilkkuvia tai kiinteitä punaisia valoja. Lentoestevalojen valovoimaa voidaan vähentää hyvissä näkyvyyssolosuhteissa. Tuulivoima-alueen lentoestevalojen tulee välähtää samanaikaisesti. Mikäli voimalan tornin korkeus on 105 metriä tai enemmän maanpinnasta, tulee tornin välikorkeuksiin sijoittaa A-tyyppin pienitehoiset 32 cd lentoestevalot tasaisin, enintään 52 metrin välein. Alimman valotason tulee jäädä ympäröivän puuston yläpuolelle. (Ympäristöministeriö 2024)

Oheiset otteet pimeän ajan havainnekuvista esittävät Siltanevan voimaloiden näkymistä pimeässä eri tavoilla. Roottorien lavoissa ei ole valoja, joten valot eivät näy suoraan niihin kohteisiin, johon näkyy ainoastaan roottorin lavan osia. Yleisesti ottaen valojen aiheuttama muutos maisemaan on huomattava erityisesti silloin kun niitä näkyy paljon lähietäisyydeltä. Vaikutus vähenee etäisyyden kasvaessa, mutta myös kaukaa katsoessa valot voivat erottua maisemassa selvästi sellaisissa näkymissä, joissa on vähäisesti muuta valaistusta ja muuttaa osaltaan luonnon valojen, kuten tähtien, havaittua vaikutelmaa.

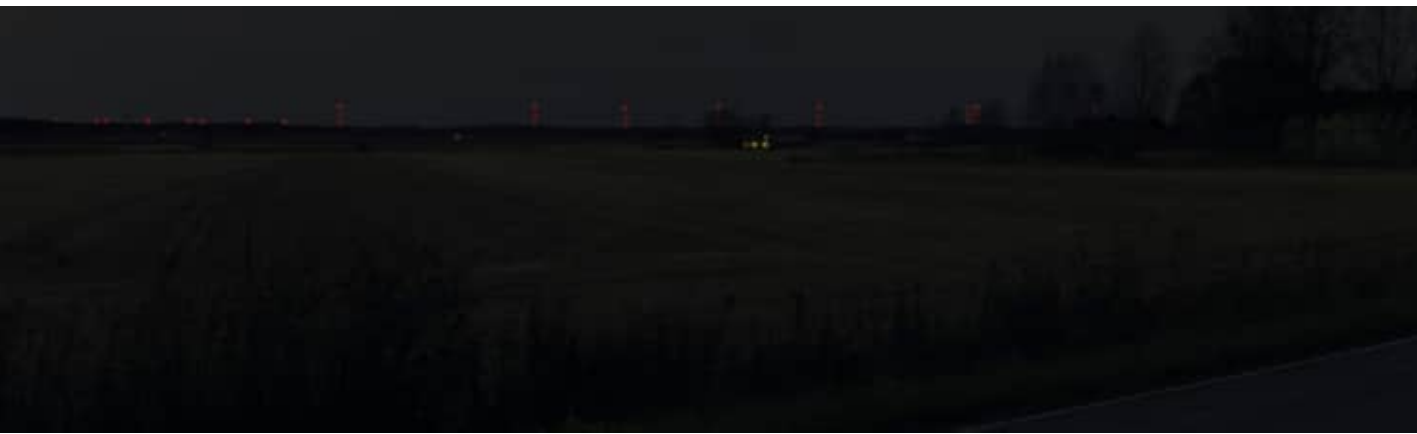
Kuten päivälläkin, Siltanevan voimalat näkyvät eri tavoilla eri ilmansuunnista tarkasteltuna: Idästä ja lännestä katsoessa valomuodostelma erottuu leveänä nauhana horisontissa, kun taas etelän ja pohjoisen suunnista katsottuna valot keskittyvät tiiviiksi ryhmäksi.

Kuvat 166-167 Tarkennukset pimeän ajan havainnekuvista 2 ja 5.

Havainnekuvaotteessa 2, Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema, voimaloiden valot näkyvät tiiviinä ryhmittymänä viljelymaiseman ja se reunalla sijaitsevien rakennusten yli. Kuva on otettu lounaasta kohti voimaloita.

Havainnekuvaotteessa 5, Kainaston viljelylakeus / Hangaskylä, voimalat näyttäytyvät välivaikutusalueelta, kaakosta päin katsoessa, leveänä pisterivinä horisontin yllä. Kuvan vasemmassa reunassa näkyvät helminauhamaisesti myös Siltanevaa lähimmän rinnakkaishankeen, Paskoonharjun, voimaloiden ylimmät valot.

Alueen maisemapiirteet ja arvot – Horisontaalisia maisemia ja yritteliästä kulttuuriympäristöä varhaiselta kiviltaudelta tulevaisuuteen

Tarkastellun seudun maisemakuvalliset ja historialliset arvot liittyvät pääasiassa jokia ympäröivien lakeuksien avoimiin kulttuurimaisemiin ja maaseudun näyttäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Seudulla on myös suomalaisittain poikkeuksellinen varhaishistoria, alkaen jo jääkauden ajalta. Nykyiselläänkin maaseudun yhdyskuntarakenne on poikkeuksellisen tiheä, verkostomainen ja maisema pääasiassa elinvoimaisen oloinen. Seudun yritteliäisyys näkyy paikoitellen sekä vanhojen kylien että uudempien asutuskeskittymien rakennetuissa ympäristöissä. Kasvihuoneet ja tuulivoima edustavat maisemassa seudun uudempia elinkeinoja.

Lukuisten horisontaalisten lakeuksien ja muutamien Kyrönjoen latvahaarojen näyttävien laaksotilojen lisäksi maisemakuvassa näkyvät punaiset pohjalaistalot, monet peltoaitat ja kylien rakennetut ympäristöt nuorisoseuroineen, kirkkoineen ja muine julkisine rakennuksineen. Tiet johtavat mutkattomasti asutuskeskittymästä toiseen ja lakeuden maamerkit ja kylämaisemat levittäytyvät näkyvästi tieverkoston ympärille.

Maiseman muokkauksen historia on seudulla kaiken kaikkiaan pitkä. Luonnonmaisemalle tyypillisiä suoerämaita on hyödynnetty laaja-alaisesti maankäytössä. Monet säilyneet luonnontilaiset avosuolaikut on nyt suojeltu. Laajempien säilyneiden suomaisemien ympärille on perustettu Unesco Geopark, jonka keskeiset luonnonmaisemat sijoittuvat kuitenkin Siltanevan 30 km säteen vaikutusalueen ulkopuolelle, samoin kuin kansallispuistot ja maisemallisesti arvokkaat merenranta-alueetkin.

Tuulivoiman sijoittuminen maisemaan – laajat, mutta alueellisesti vaihtelevat näkymät lakeuksien yli

Maisemaselvityksen tarkastelualue on seutua, jonka maisemakuvassa tuulivoimalat näkyvät jo nykyisellään toistuvasti. Tuulivoima muodostaa maiseman tyyppipiirteen sijoittuen näkyvästi lakeuksien ja muille seudulle tyypillisten maisemaelementtien taustalle. Alavassa peltomaisemassa tuulivoimalat näkyvät metsäisiä seutuja selvästi laajemmin.

Tuulivoiman laajasta näkyvyydestä huolimatta voimalat eivät sinänsä vaikuta luonteeltaan Etelä-Pohjanmaalle vierailta maisemaelementeiltä. Seudun maisemaltaan arvokkaalle kulttuurimaisemalle ja jatkuvalla kylärakenteelle on muutoinkin tyypillistä monenlainen maiseman muokaus ja siihen liittyvät maisemakuvassa näkyvästi esillä olevat elinkeinot. Tuulivoimaloiden kannalta on myös suotuisaa, että niitä kohti avautuvat näkymät aukeavat useimmiten peltojen ylitse, useiden kilometrien päästä voimaloista. Tällöin voimaloiden muusta ympäristöstä poikkeava mittakaava hahmottuu todellisuutta pienempänä ja voimalat suhteutuvat siten paremmin maiseman muihin elementteihin, esimerkiksi etualan rakennettuihin ympäristöihin.

Voimaloiden sopivuutta maisemaan edistää myös se, että seudulla on verrattain vähäisesti maisemakuivaltaan herkkiä luonnonmaisemia, joista avautuisi horisontaalisia näkymiä (esimerkiksi jyrkät maastonmuodot tai tunnelmalliset järvinäkymät) tai laajuudeltaan merkityksellisiä luontokokonaisuuksia. Järvien vähäisyyden vuoksi, loma-asutukselta voimaloille avautuvat näkymät jäävät myös verrattain vähäisiksi. Siltanevan voimalat muuttavat suojeltujen avosuomaisemien luonnetta erityisesti yöaikaan, mutta seudullisesti merkittävämät laajat avosuomaisemat sijaitsevat nykyisin painotetusti Siltanevan vaikutusalueen ulkopuolella.

Tuulivoiman tuotanto voi muodostua Etelä-Pohjanmaalla arvokkaan kulttuuri- maiseman kannalta häiritseväksi tilanteessa, jossa tuulivoimaa rakennetaan liikaa. Visuaallisen maiseman kestokynnys ylittyy viimeistään tilanteessa, jossa tuulivoimalat sijoittuvat horisontin ylle niin piikkilankamaisena nauhana, että horisonttiin ei enää avaudu laajoja voimalattomia näkymiä. Myös voimaloiden valot ja vilkkuminen hämärään aikaan voi muodostua voimaloiden määrää rajoittavaksi tekijäksi. Vaikka nykymaisemassa tilanne tuntuu vielä kaukaiselta, skenaario on lukuisien vireillä olevien tuulivoimahankkeiden vuoksi huomion- arvoisa. Seudulle tuulivoimaa suunniteltaessa tulisikin miettiä, mihin näkymä- akseleihin tai alueille tuulivoimaa ei suunnitella lainkaan. Maiseman elinvoi- maisuuden kannalta keskeistä on luonnollisesti myös tuulivoima-alueiden si- joittaminen siten, ettei toiminta aiheuta häiriötä lähialueen asutukselle eikä muulle toiminnalle eikä tarve seudun viimeisiä säilyneitä suoalueita ja van- hoja metsiä. Siltanevan voimalat sijoittuvat kohtalaisen edustavasti suhteessa seudun keskeisiin suoalueisiin ja hankealueelle ja sen viereen sijoittuvat metsälaikut voidaan huomioida suunnittelussa, koska voimaloita ei sijoitu niille.

Yhteisvaikutusten osalta on huomioitavaa, että Siltanevan hanke sijoittuu lä- hivaikutusalueensa osalta erilleen seudun muista hankkeista tai hankeryh- mistä. Tämän takia hankkeiden väliset suorat yhteisvaikutukset eivät ole eri- tyisen suuria, mutta tuulivoimahankkeet sijoittuvat toisaalta hieman hajanai- semmin maisemakuvaan.

5.1 Lähteet

Arkkitehdit Lång-Kivilinna & Larikka 2018. Maakunnallisesti arvokkaat modernit kulttuuriympäristöt Pohjanmaalla. teksti: Kati Vuohijoki, Laura Larikka. <https://www.obotnia.fi/assets/Sidor/1/50/Selvitykset/MODERNIT-KULTTUURIYMPARISTOT-POHJANMAALLA-20181128.pdf>

Asunmaa, R. 2014. Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Ehdotukset Etelä-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi OSA 2. Päivitys- ja täydennysinventointi. Etelä-Pohjanmaan liitto. https://epliitto.fi/tiedostot/ehdotukset_maisema-alueiksi_2_2014.pdf

Etelä-Pohjanmaan liitto, 2024. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050, kaavaselostus <https://epliitto.fi/tiedostot/Etel%C3%A4-Pohjanmaan-maakunta-kaava-2050-Kaavaselostus.pdf>

Etelä-Pohjanmaan liitto 2005. Kokonaismaakuntakaava. <https://epliitto.fi/aluesuunnittelu-ja-liikenne/maakuntakaavat/kokonaismaakuntakaava>

Jolkkonen-Porander N., 2017. Rakentamisen tyylit – Pohjalaiset piirteet rakentamisessa. Kauhajoen kulttuuriympäristökasvatuksen sivut. <https://peda.net/hankkeet/hyyp%C3%A4njokilaakso/rakentamisen-tyylit>

Kalmbergin kartasto Kurikka, Kauhajoki, Teuva, Karijoki & Kalmbergin kartasto Jurva, Teuva, Kurikka, Petolahti, Maalahti, Pirttikylä, Isokyrö, Laihia, 1855. Kansalliskirjasto. <https://www.finna.fi/>

Kioski-sovellus / Inventointi (vuosiluku). Etelä-Pohjanmaan rakennusinventointien tiedot. Seinäjoen museot ja kulttuuriympäristö.fi. https://www.kulttuuriymparisto.fi/sovellus/asp/k3/k3_default.aspx

Kuoppala, A., Asunmaa, R., Purola, H. 2013a. Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013a. <http://www.maaseutumaaisemat.fi/wp-content/uploads/2011/09/EPO-raportti-valtakunnalliset.pdf>

Kuoppala, A., Asunmaa, R., Purola, H. 2013b. Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-

Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto. <http://www.maaseutumaaisemat.fi/wp-content/uploads/2014/02/EPO-raportti-maakunnalliset.pdf>

Lauhanvuori – Hämeen kangas Geopark, 2023. <https://lhgeopark.fi/>

Lommi J., Mähönen M. & Nieminen M., 2023. Teuvan Siltanevan hankealueen luontoselvitykset vuonna 2023. Faunatican raportteja 117/2023.

Metsähallituksen perinnebiotooppiaineisto 2023.

Maanala Oy, 2023. Teuva - Siltanevan alueen arkeologinen inventointi, 2023. Poutiainen H., Tolvi A., Tuomenoja S.

Museovirasto 2009. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY. http://www.rky.fi/read/asp/r_default.aspx

Museovirasto 2025. Kulttuuriympäristön palveluikkuna. <https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>

Niukkanen, K. 2017. Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi 2016–2017. Päivitetty 2019. Etelä-Pohjanmaan liitto. https://epliitto.fi/tiedostot/B_84_Maakunnallinen_rakennusinventointi_2016-17_korjattu_versio.pdf

Saatsi Arkkitehdit Oy 2021. Etelä-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön arvotus ja Etelä-Pohjanmaan uudemman rakennetun kulttuuriympäristön inventointi sekä arvotus 5.3.2021. https://epliitto.fi/wp-content/uploads/2021/03/B_97_Etela_Pohjanmaa-RKY-selvitys-yhteenveto-20210305_suojattu.pdf

Salervo, T., 1916. Lauri Harjulan talo Äystön kylässä. Museovirasto, Kansantien kuvakokoelma / Antellin kokoelmat. <https://www.finna.fi/Record/museovirasto.4B4B25B50F84964160D2325EC0661ED6?sid=4898699049>

Unesco 2024. UNESCO Global Geoparks. <https://www.unesco.org/en/igpp/geoparks/about>

Ympäristöhallinnon verkkopalvelu, 2025. Kansallismaisemat: <https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/maisemat/kansallismaisemat> Natura 2000-alueet: <https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/suojelu-ennallistaminen-ja-luonnonhoito/natura-2000-alueet>

Ympäristöministeriö 1992. Maisema-aluetyöryhmän mietintö I. Maisemanhoito. Ympäristöministeriön Ympäristönsuojeluosasto, Työryhmän mietintö 66/1992. <http://hdl.handle.net/10138/29082>

Ympäristöministeriö, 2024. Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, Päivitys 2024. Ympäristöministeriön julkaisuja 2024:29. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165785/YM_2024_29.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Ympäristöministeriö, Syke 2021. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Etelä-Pohjanmaa. VAMA 2021. https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VAMA%202021_13%20Etel%C3%A4-Pohjanmaa_FI%20SVE_0_1.pdf

Pohjakarttojen lähteet

Maanmittauslaitoksen maastokartta 2024, Ortokuva ja Maastotietokannan aineistot.

Geologian tutkimuskeskus 2024. Maaperäkartan paikkatiedot.

Luonnonvarakeskuksen monilähteisen valtakunnan metsien inventoinnin (MVMI) kartta-aineisto 2021.

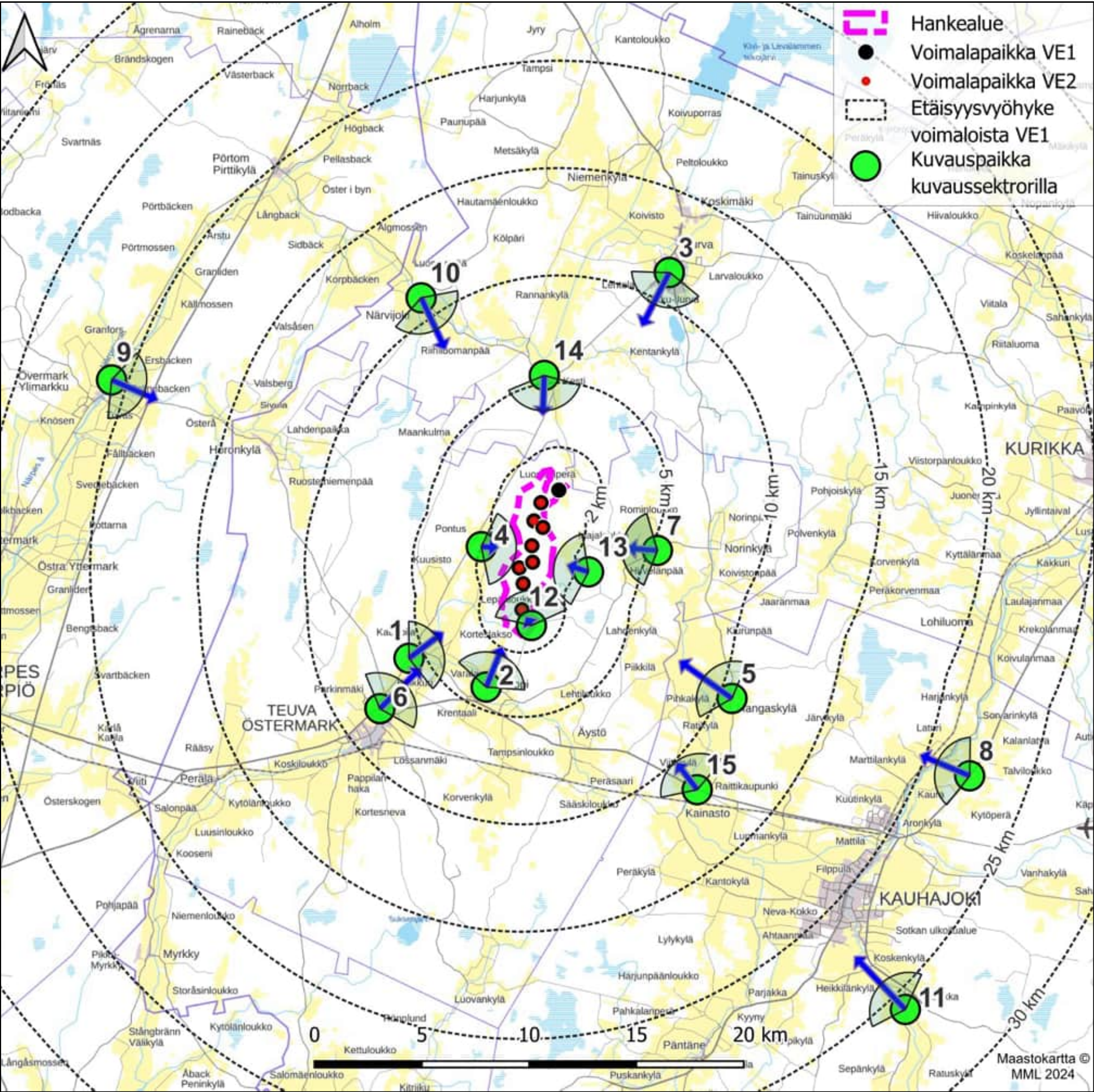
Tuulivoimapuisto Siltaneva

Havainnekuvat

Winda Energy Oy
Teuva

Liite 26

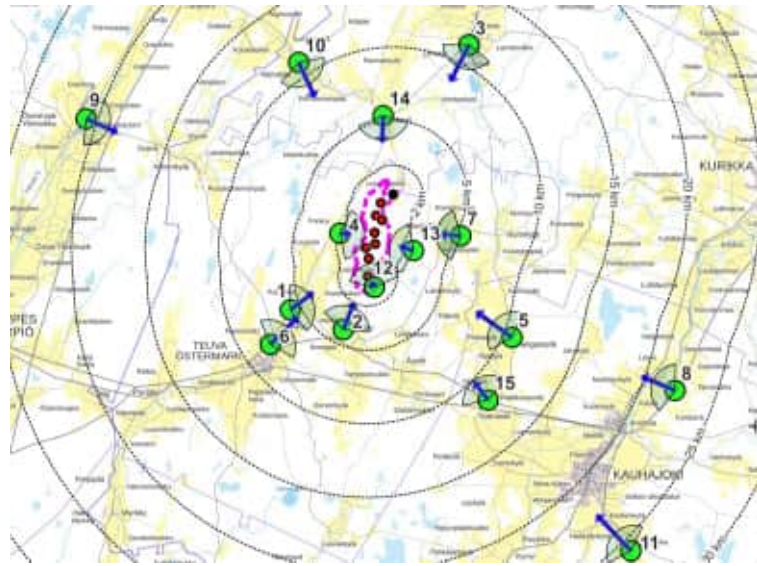
Havainnekuvien kuvauspaikat kartalla

Havainnekuvien kuvauspaikat

- 1 Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Laulaja
- 2 Riippi
- 3 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Jurva
- 4 Mattila / Pontus
- 5 Kainaston viljelylakeus / Hangaskylä
- 6 Teuvan taajama
- 7 Norinkylä
- 8 Kauhajokilaakson kulttuurimaisema / Kyrönkankaantie
- 9 Adolf Fredrikin postitie / Närpiöjoen kulttuurimaisema
- 10 Närviöjoen kulttuurimaisema
- 11 Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema
- 12 Metsästysmaja
- 13 Hangasneva
- 14 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Kesti
- 15 Kainaston viljelylakeus / Kainasto

1 Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Laulaja VE1

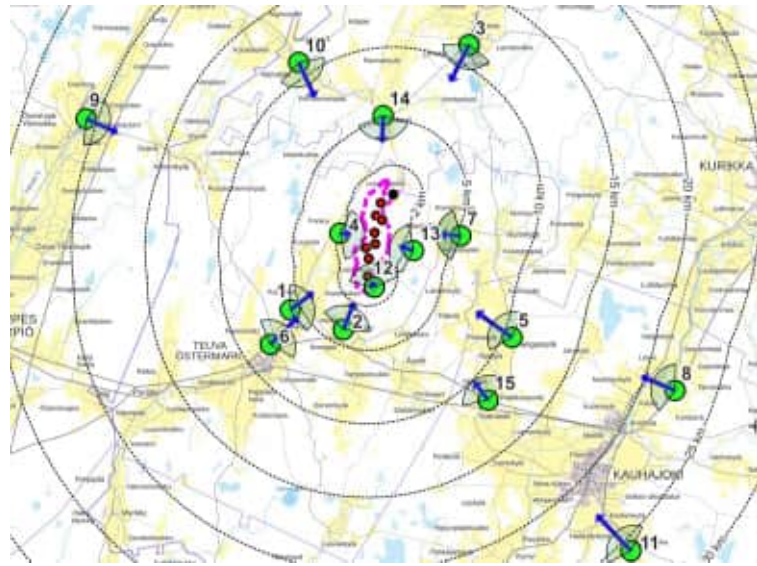
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 5,7 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 10,5 km ja vaihtoehdossa VE2 9,5 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

1 Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Laulaja VE2

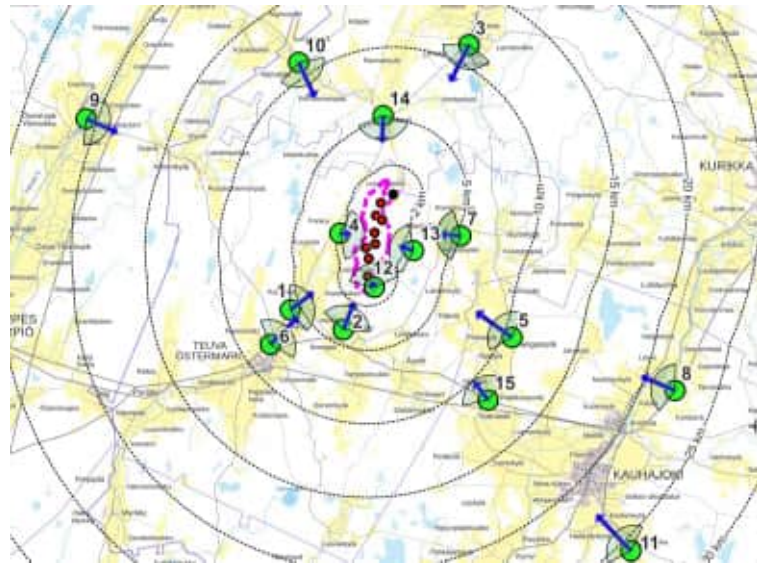
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 5,7 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 10,5 km ja vaihtoehdossa VE2 9,5 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

2 Riippi VE1

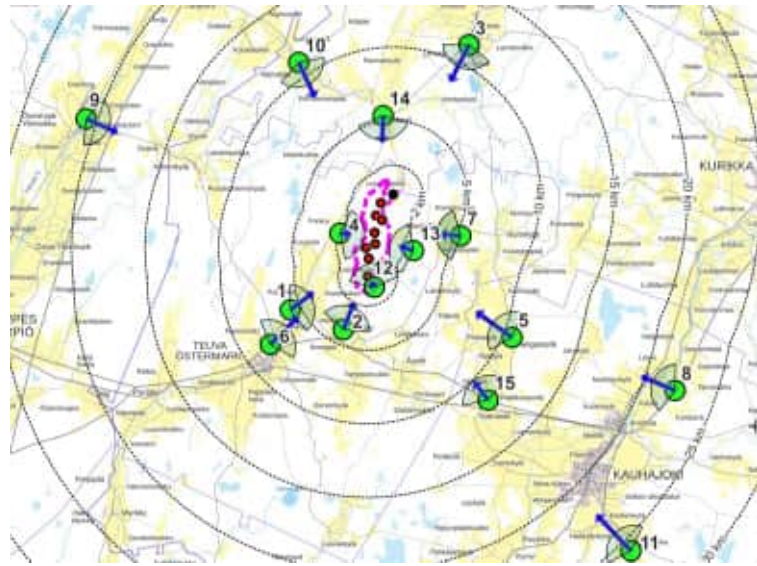
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on noin 4 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 9,7 km ja vaihtoehdossa VE2 9 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

2 Riippi VE2

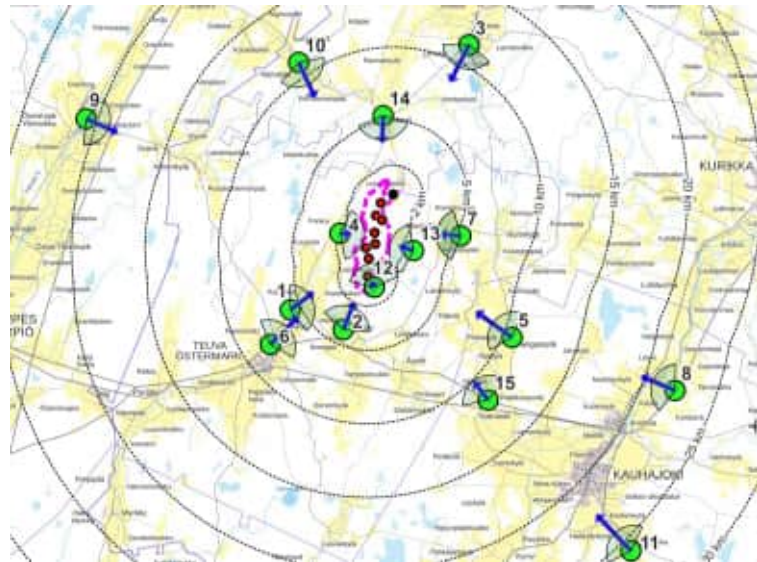
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on noin 4 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 9,7 km ja vaihtoehdossa VE2 9 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

2 Riippi

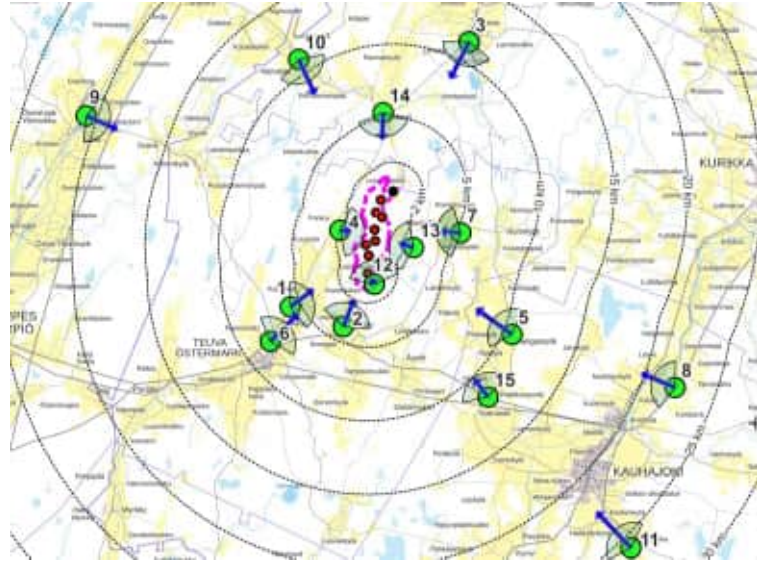
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on noin 4 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 9,7 km ja vaihtoehdossa VE2 9 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään pimeällä, silloin maisemassa erottuvat lentoestevalot.

3 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Jurva VE1

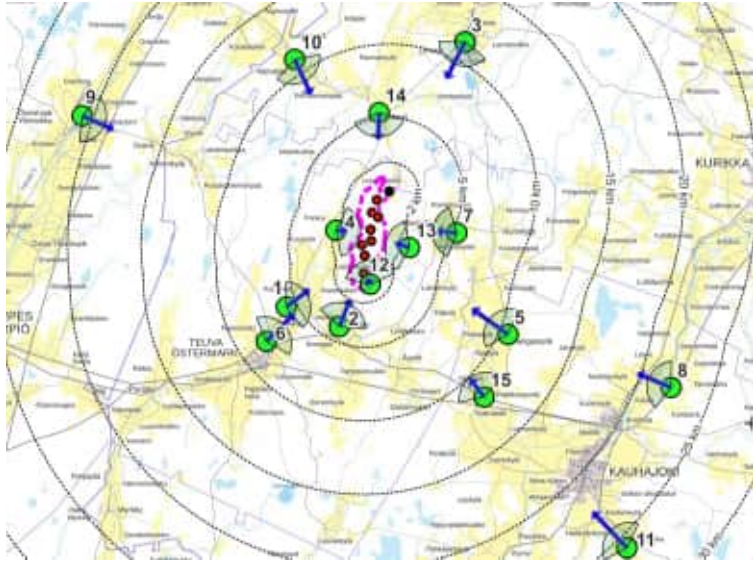
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on vaihtoehdossa VE1 11,3 km ja vaihtoehdossa VE2 12,2 km, kauimpaan tuulivoimalaan 17 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

3 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Jurva VE2

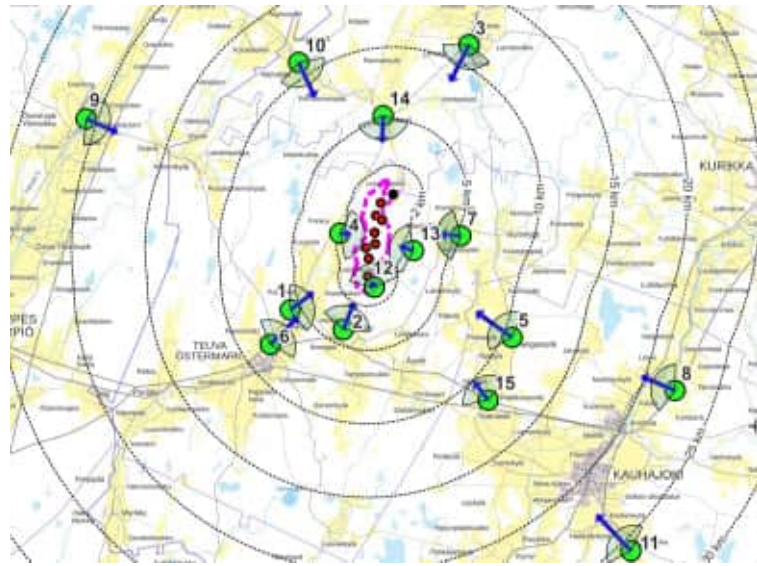
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on vaihtoehdossa VE1 11,3 km ja vaihtoehdossa VE2 12,2 km, kauimpaan tuulivoimalaan 17 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

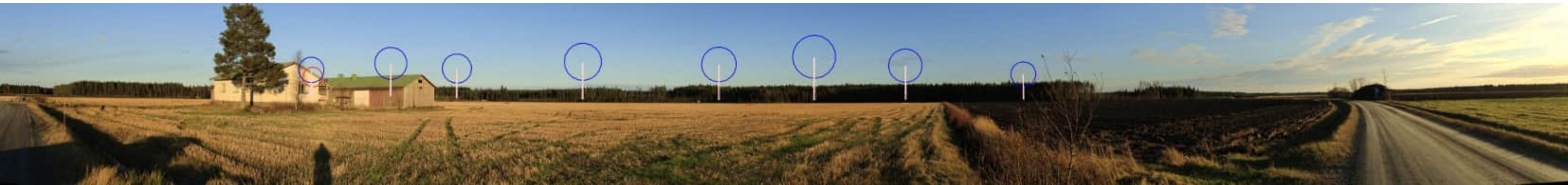
4 Mattila / Pontus VE1

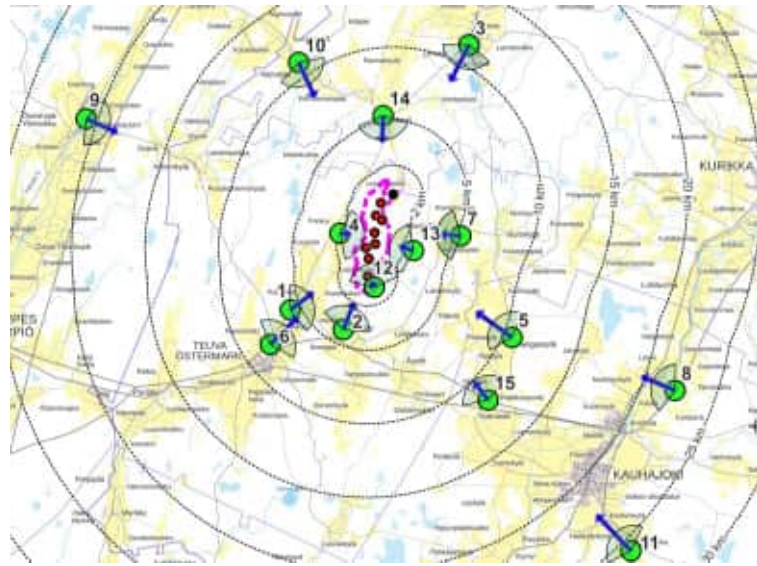
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 2 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 4,4 km ja vaihtoehdossa VE2 3,4 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

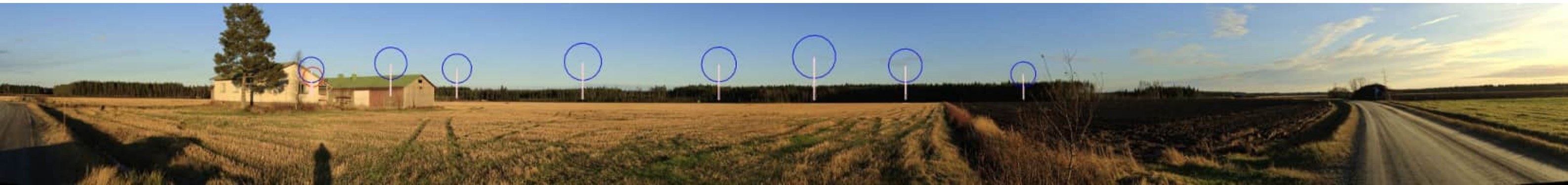
4 Mattila / Pontus VE2

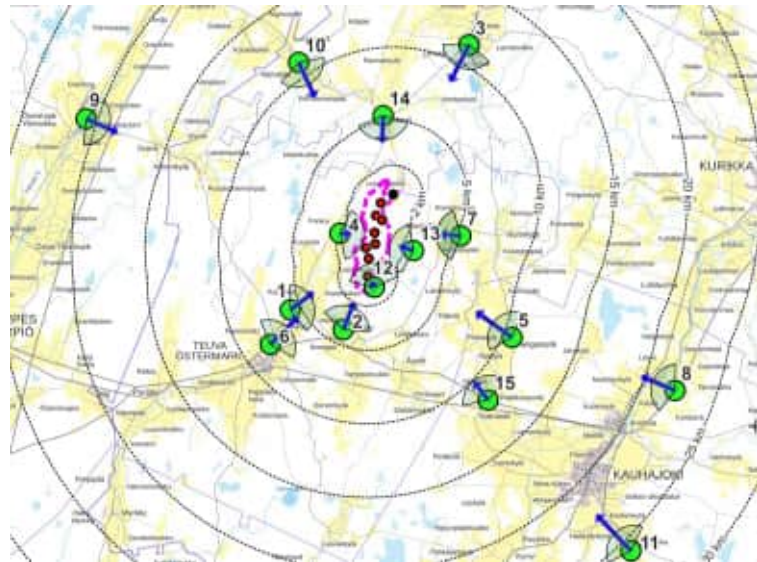
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 2 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 4,4 km ja vaihtoehdossa VE2 3,4 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

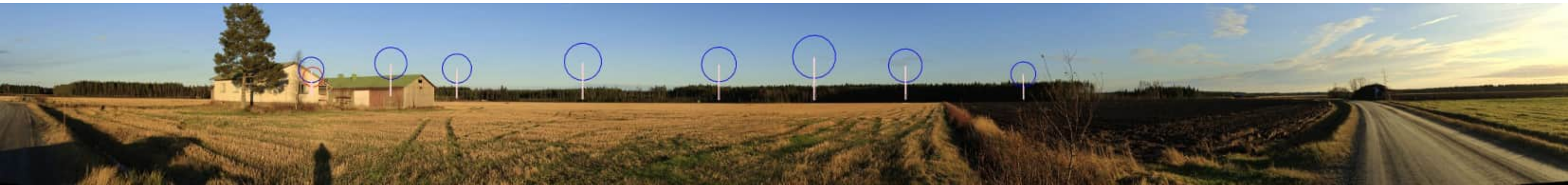
4 Mattila / Pontus

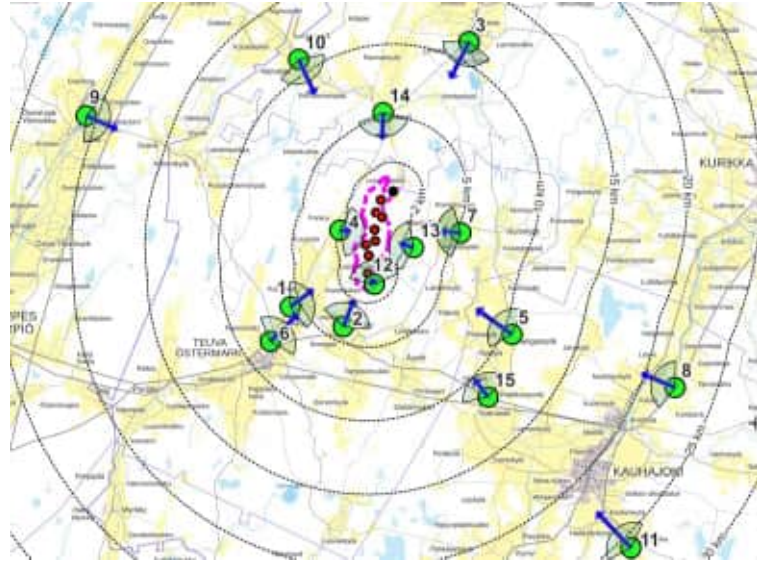
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 2 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 4,4 km ja vaihtoehdossa VE2 3,4 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään pimeällä, silloin maisemassa erottuvat lentoestevalot.

5 Kainaston viljelylakeus / Hangaskylä VE1

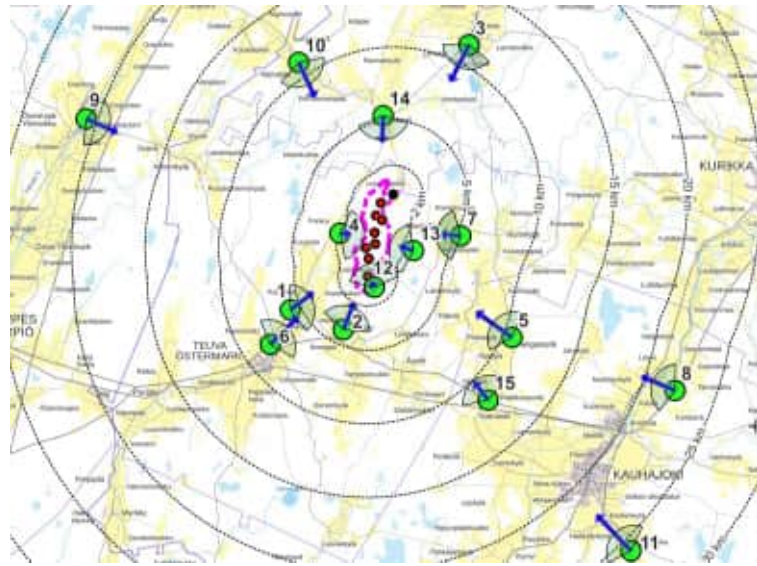
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 10,5 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 12,6 km ja vaihtoehdossa VE2 12,7 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

5 Kainaston viljelylakeus / Hangaskylä VE2

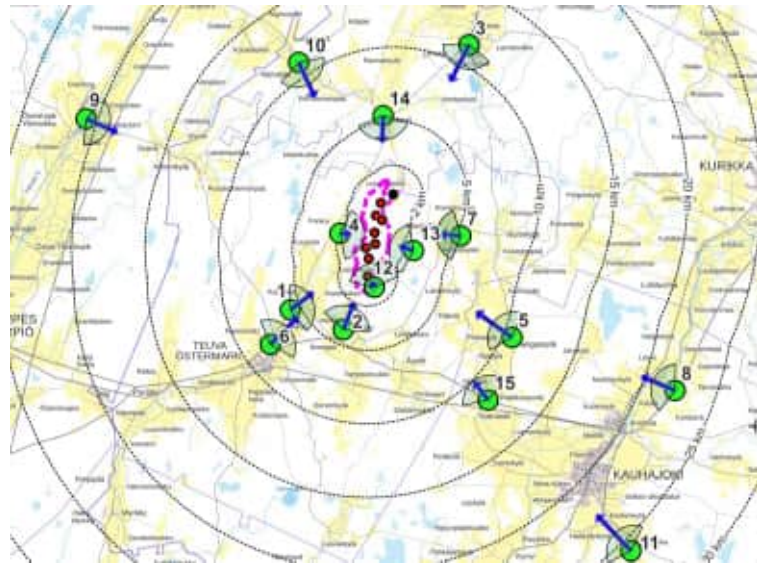
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 10,5 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 12,6 km ja vaihtoehdossa VE2 12,7 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

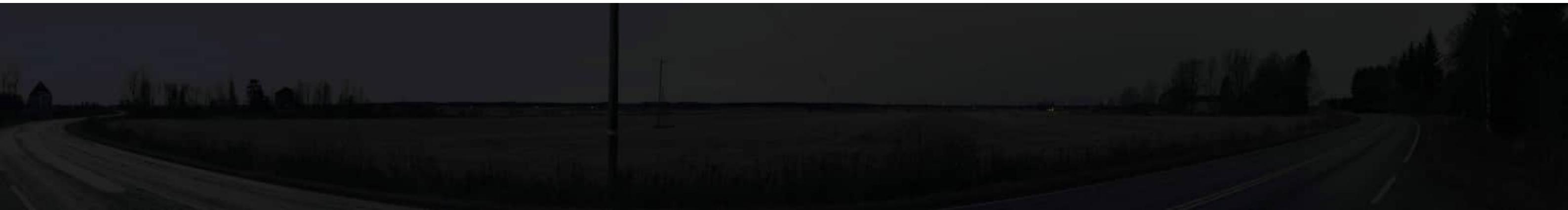
5 Kainaston viljelylakeus / Hangaskylä

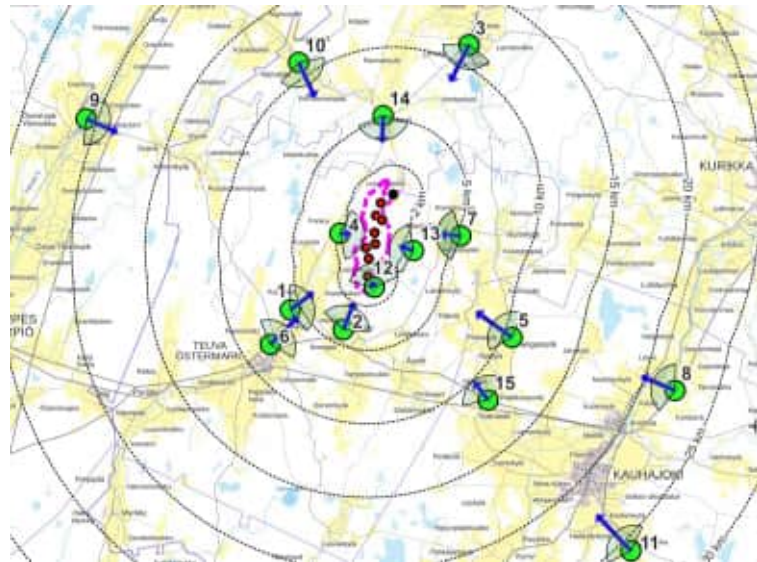
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 10,5 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 12,6 km ja vaihtoehdossa VE2 12,7 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään pimeällä, silloin maisemassa erottuvat lentoestevalot.

6 Teuvan taajama VE1

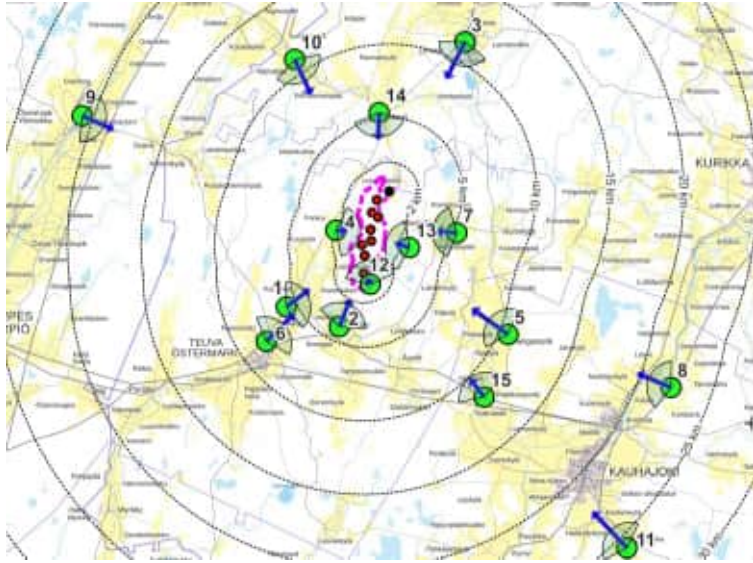
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 8 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 13 km ja vaihtoehdossa VE2 12,2 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

6 Teuvan taajama VE2

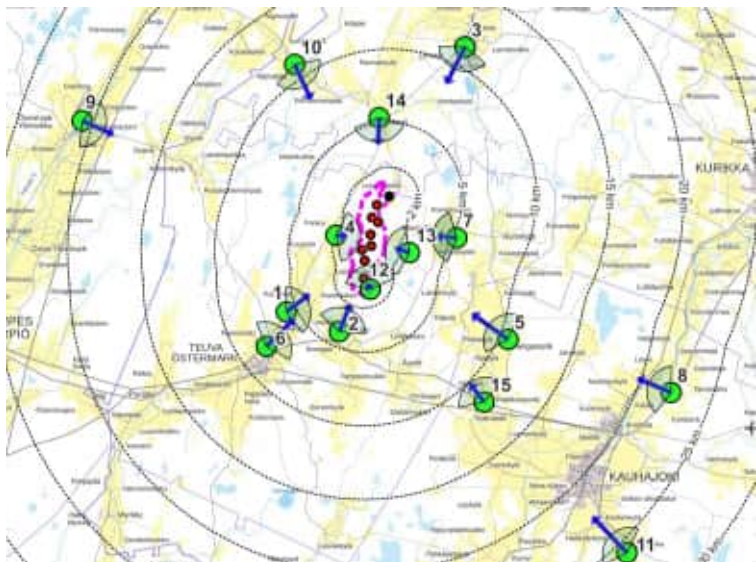
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 8 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 13 km ja vaihtoehdossa VE2 12,2 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

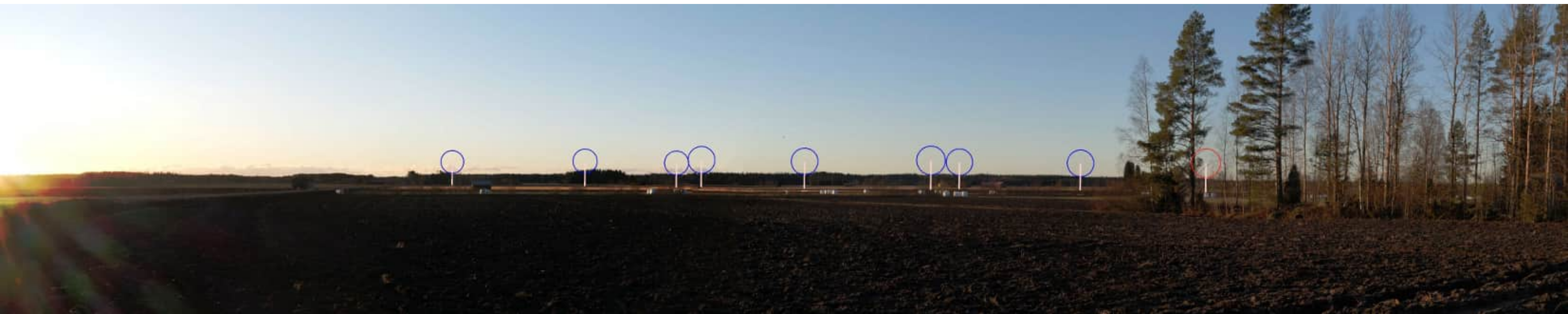
7 Norinkylä VE1

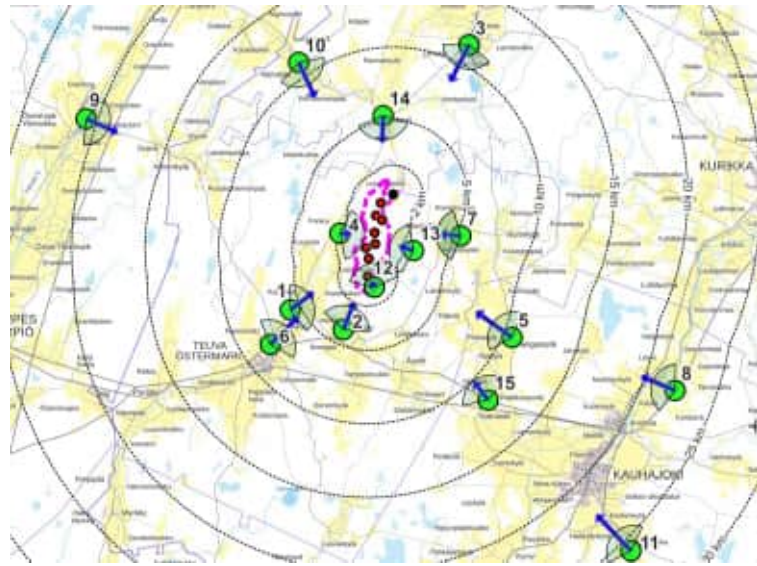
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan voimalaan on molemmissa vaihtoehtoissa noin 5,4 km, kauimpaan tuulivoimalaan noin 6,9 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

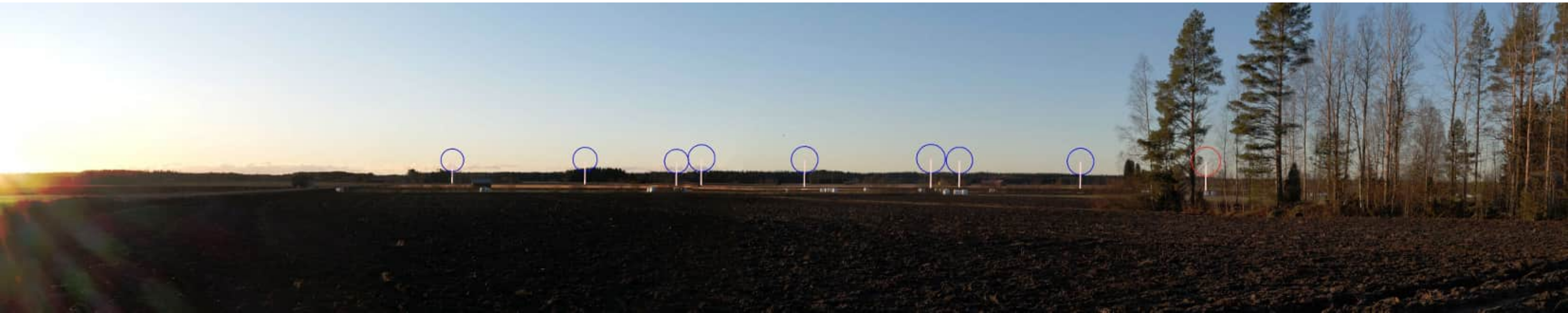
7 Norinkylä VE2

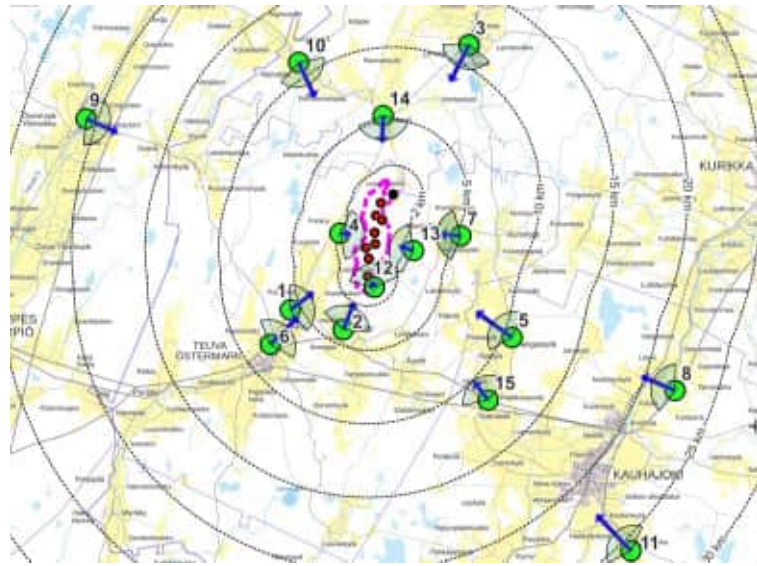
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan voimalaan on molemmissa vaihtoehtoissa noin 5,4 km, kauimpaan tuulivoimalaan noin 6,9 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

8 Kauhajokilaakson kulttuurimaisema / Kyrönkankaantie VE1

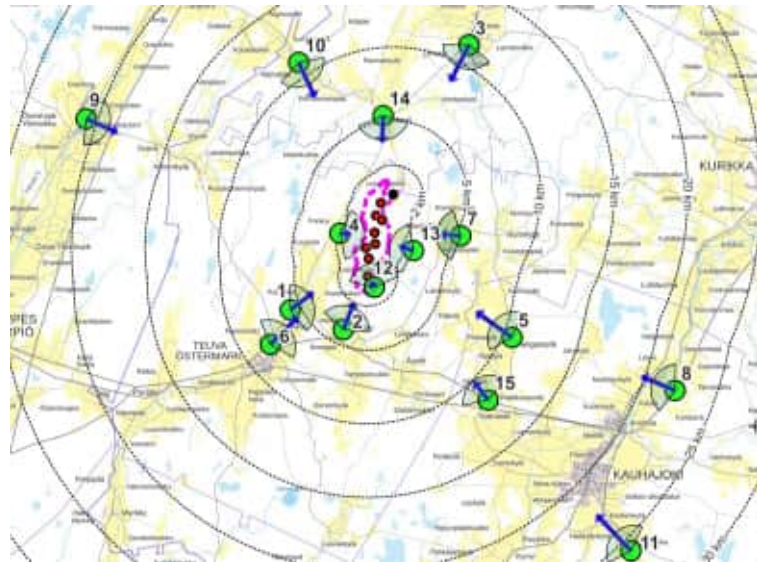
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 22 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 23,3 km ja vaihtoehdossa VE2 23,6 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

8 Kauhajokilaakson kulttuurimaisema / Kyrönkankaantie VE2

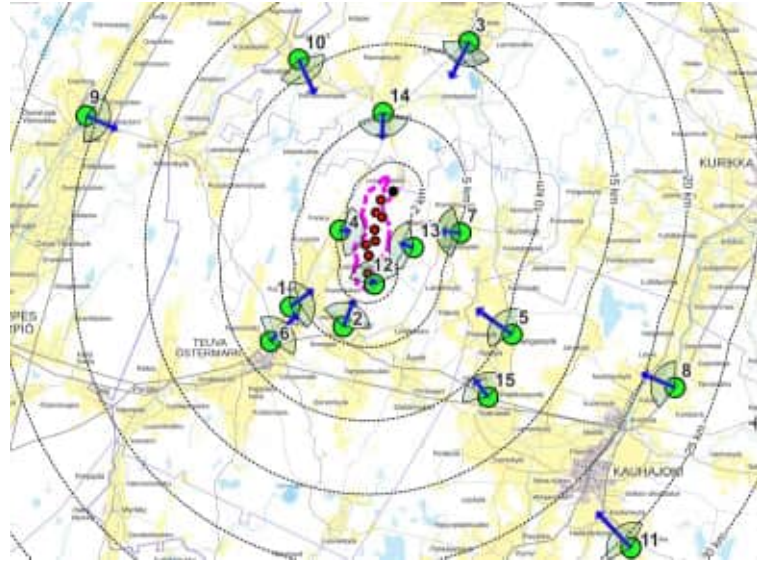
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 22 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 23,3 km ja vaihtoehdossa VE2 23,6 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

9 Adolf Fredrikin postitie / Närpiöjoen kulttuurimaisema VE1

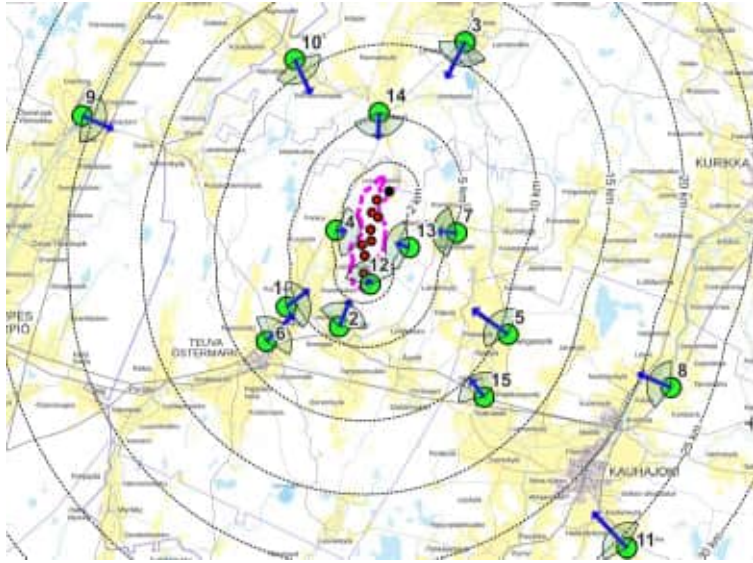
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 21 km,
kauimpaan tuulivoimalaan 22 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa
symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset
symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen
tilanteen mukaisina / VE1.

9 Adolf Fredrikin postitie / Närpiöjoen kulttuurimaisema VE2

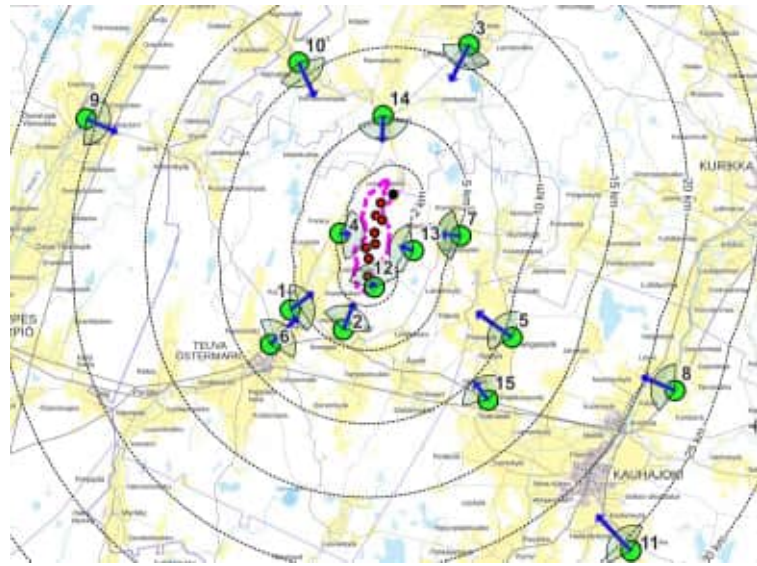
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 21 km, kauimpaan tuulivoimalaan 22 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

10 NÄRVIOEN KULTTUURIMAISEMA VE1

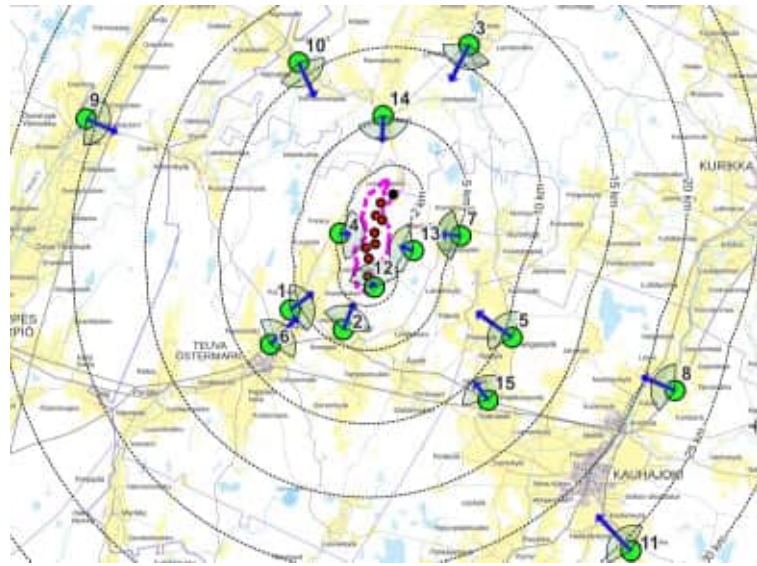
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on vaihtoehdossa VE1 11 km ja vaihtoehdossa VE2 11 km, kauimpaan tuulivoimalaan 15,3 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

10 NÄRVIOEN KULTTUURIMAISEMA VE2

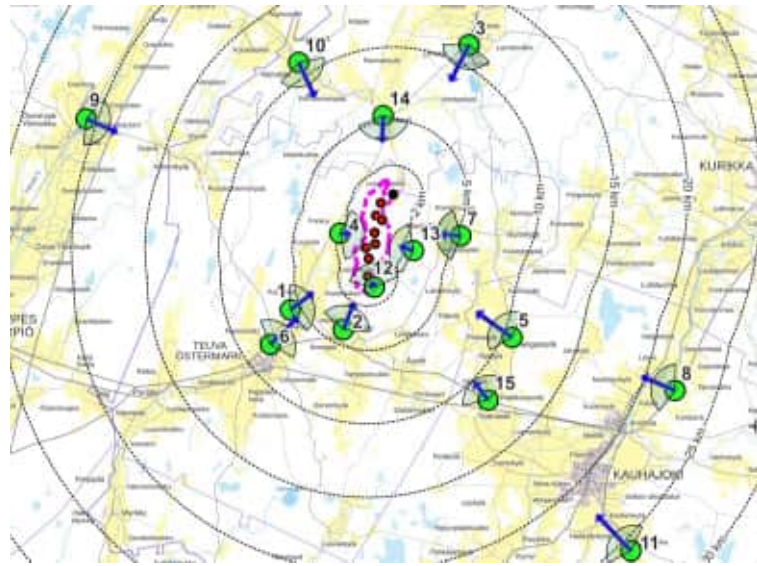
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on vaihtoehdossa VE1 11 km ja vaihtoehdossa VE2 11 km, kauimpaan tuulivoimalaan 15,3 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

11 Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema VE1

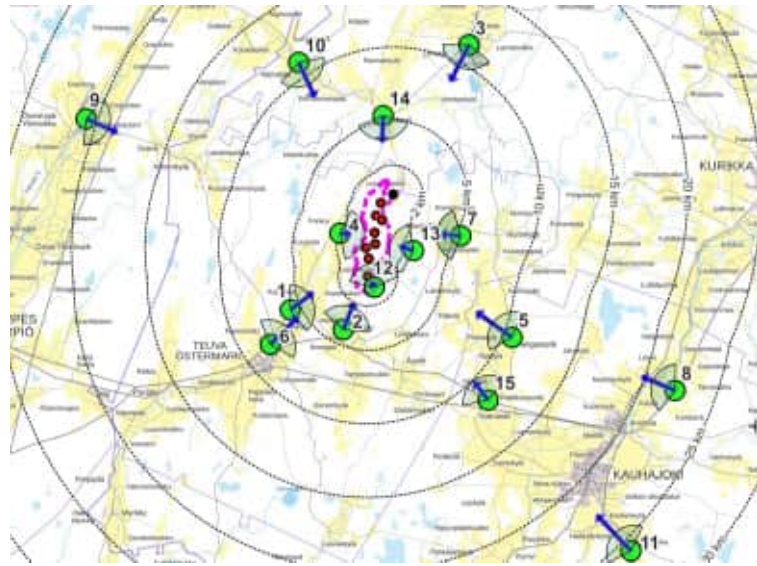
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 26 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 29 km ja vaihtoehdossa VE2 29 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

11 Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema VE2

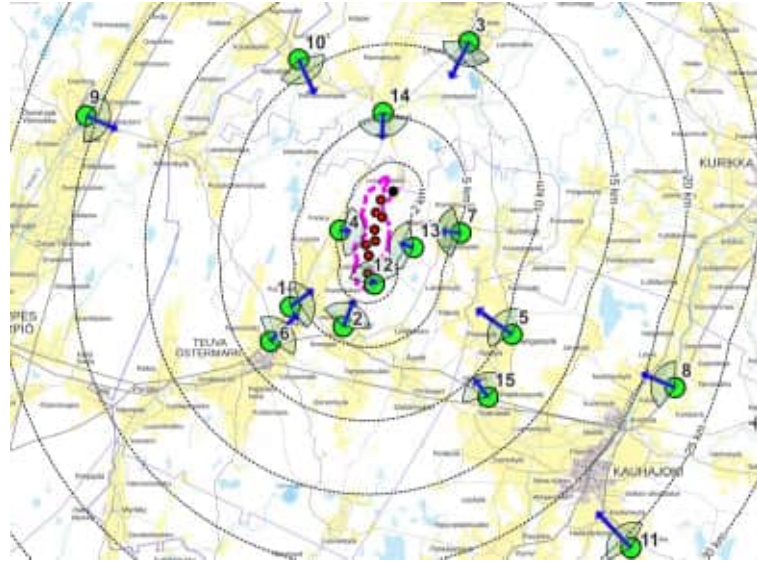
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 26 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 29 km ja vaihtoehdossa VE2 29 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

12 Metsästysmaja VE1

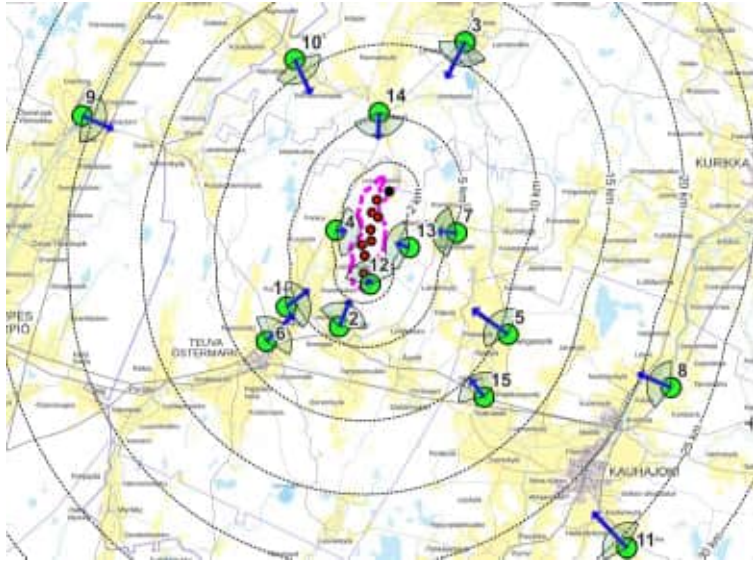
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 860 metriä.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

12 Metsästysmaja VE2

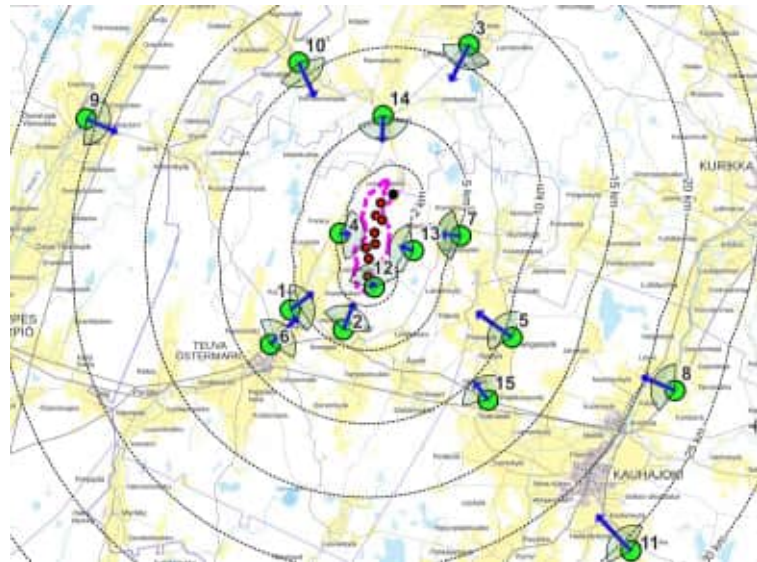
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 860 metriä.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

13 Hangasneva VE1

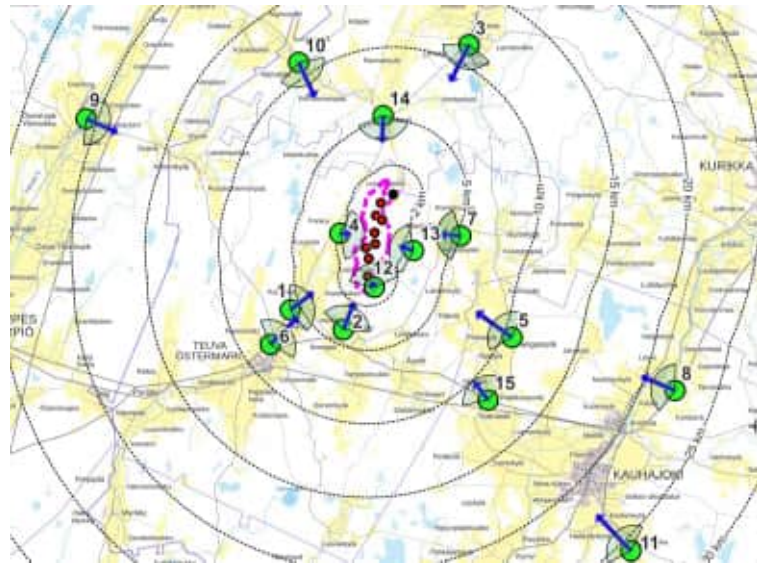
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 2,6 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 4 km ja vaihtoehdossa VE2 3,9 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

13 Hangasneva VE2

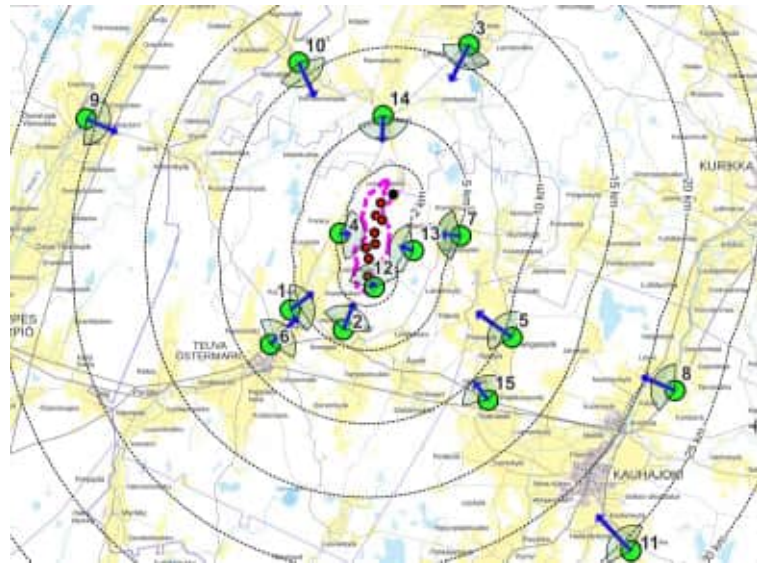
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 2,6 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 4 km ja vaihtoehdossa VE2 3,9 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

14 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Kesti VE1

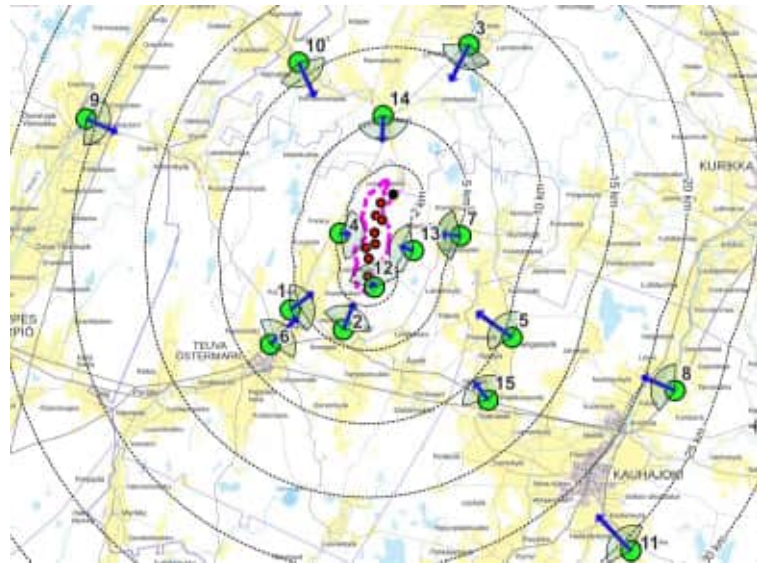
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on vaihtoehdossa VE1 5,3 km ja vaihtoehdossa VE2 5,9 km, kauimpaan tuulivoimalaan 11 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

14 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Kesti VE2

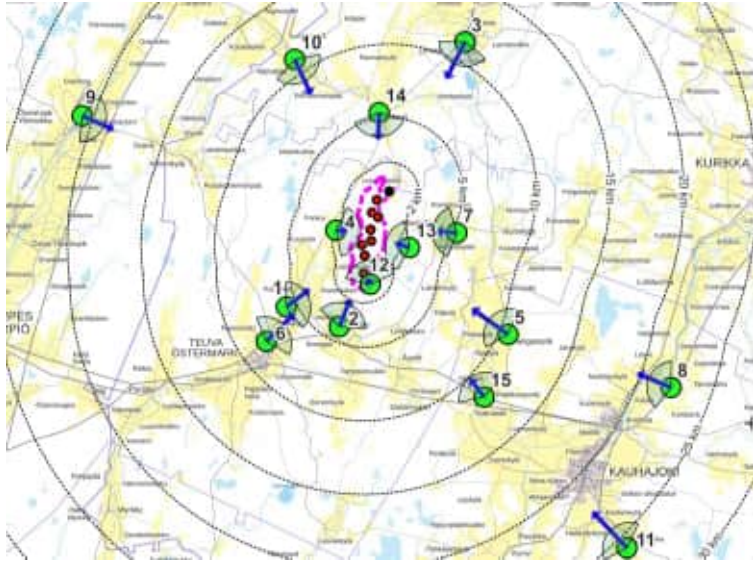
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on vaihtoehdossa VE1 5,3 km ja vaihtoehdossa VE2 5,9 km, kauimpaan tuulivoimalaan 11 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

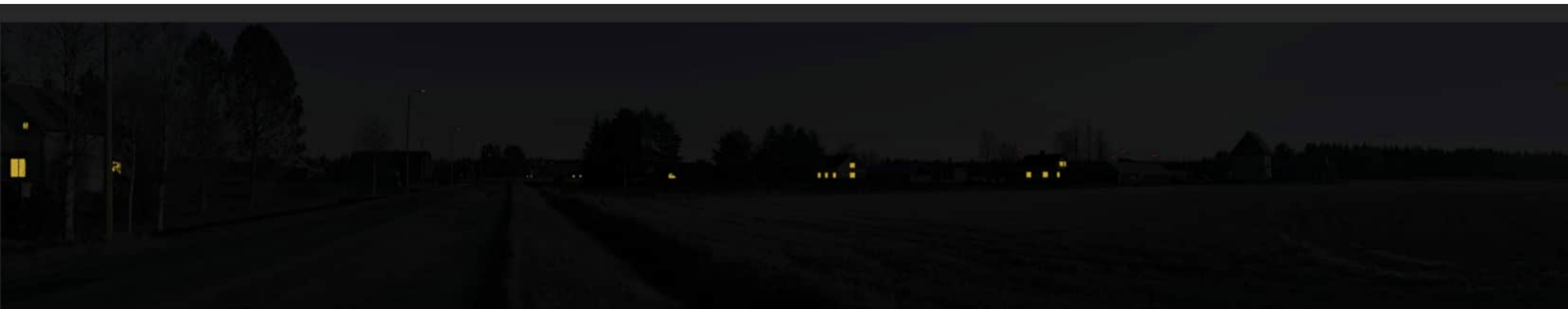
14 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Kesti

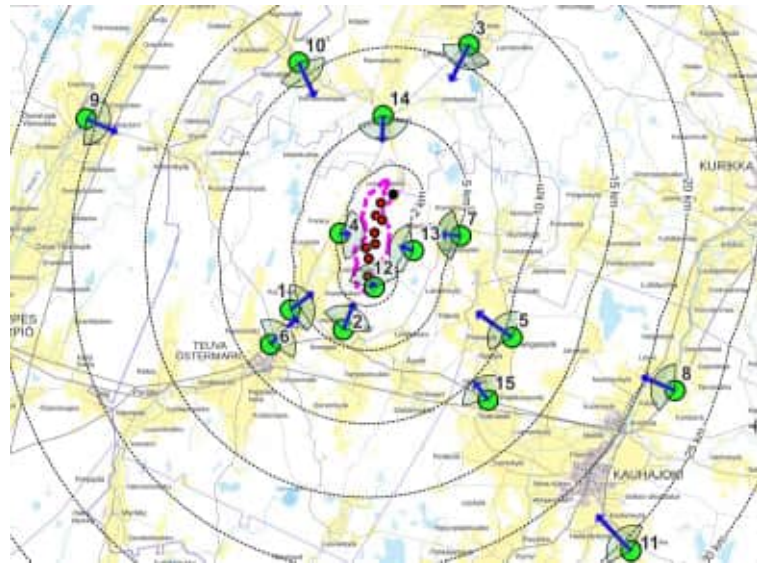
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on vaihtoehdossa VE1 5,3 km ja vaihtoehdossa VE2 5,9 km, kauimpaan tuulivoimalaan 11 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään pimeällä, silloin maisemassa erottuvat lentoestevalot.

15 Kainaston viljelylakeus / Kainasto VE1

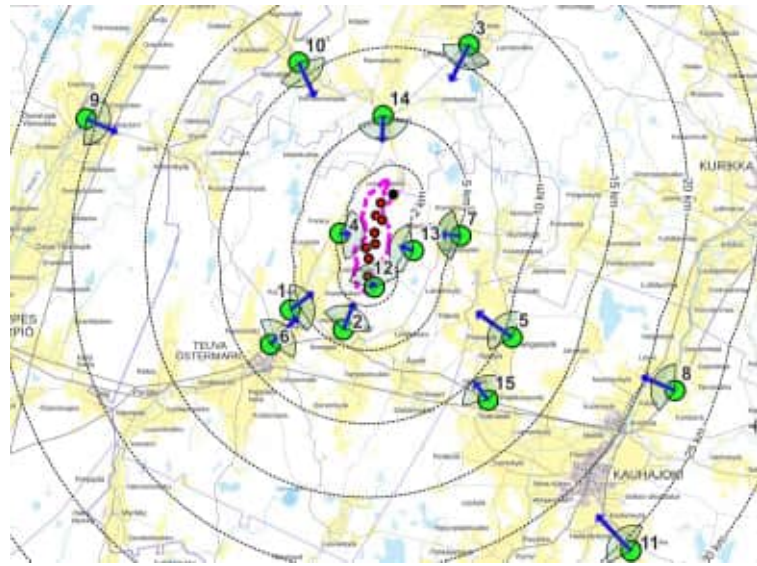
Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 11,7 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 15,4 km ja vaihtoehdossa VE2 15,2 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE1.

15 Kainaston viljelylakeus / Kainasto VE2

Kuvauspaikan etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on 11,7 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 15,4 km ja vaihtoehdossa VE2 15,2 km.

Siltanevan tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla: VE1 siniset ja punaiset symbolit, VE2 siniset symbolit.

Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina / VE2.

Yhteisvaikutukset

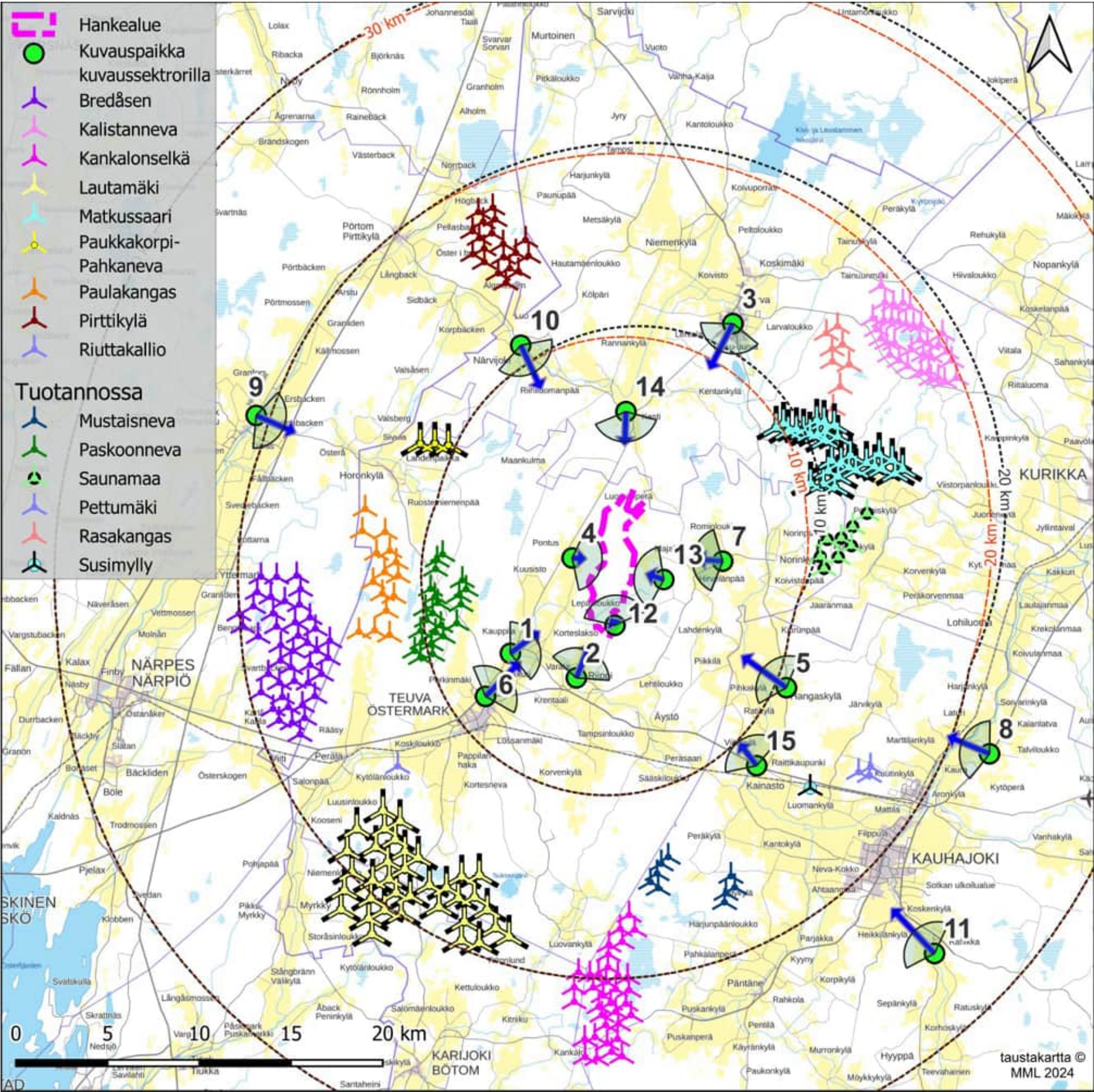
Yhteisvaikutuksia kuvaavissa havainnekuvissa on esitetty seuraavien tuulivoimahankkeiden voimalat:

- Bredåsen
- Kalistanneva
- Kankalonselkä
- Lautamäki
- Matkussaari
- Paukkakorpi-Pahkaneva
- Paulakangas
- Pirttikylä
- Riuttakallio

Tuotannossa olevat:

- Mustaisneva
- Paskoonneva
- Saunamaa
- Pettumäki
- Rasakangas
- Susimylly

Havainnekuvien kuvauspaikat kartalla / yhteisvaikutukset

Havainnekuvien kuvauspaikat

- 1 Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot / Laulaja
- 2 Riippi
- 3 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Jurva
- 4 Mattila / Pontus
- 5 Kainaston viljelylakeus / Hangaskylä
- 6 Teuvan taajama
- 7 Norinkylä
- 8 Kauhajokilaakson kulttuurimaisema / Kyrönkankaantie
- 9 Adolf Fredrikin postitie / Närpiöjoen kulttuurimaisema
- 10 Närviöjoen kulttuurimaisema
- 11 Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema
- 12 Metsästysmaja
- 13 Hangasneva
- 14 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Kesti
- 15 Kainaston viljelylakeus / Kainasto

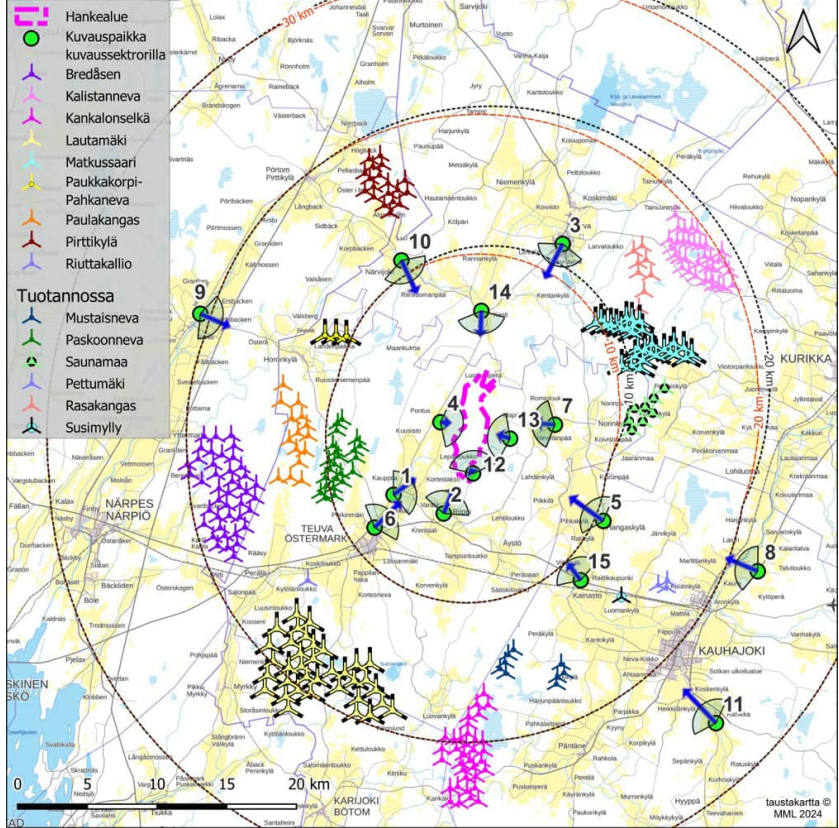
2 Riippi

Kuvauspaikan etäisyys lähimpään Siltanevan tuulivoimalaan on noin 4 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 9,7 km ja vaihtoehdossa VE2 9 km.

Siltanevan ja muiden yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitavien hankealueiden tuulivoimalat osoitetaan ylemmissä kuvassa symboleilla. Alimmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina.

Riipin seudulta Siltanevan hankealueen suuntaan avautuvissa näkymissä näkyvät pelkästään Siltanevan tuulivoimalat. Muiden hankealueiden voimalat sijaitsevat niin kaukana, että niillä ei ole yhteisvaikutusten kannalta merkitystä. Voimalat jäävät avoimeen viljelysmaisemaan avautuvassa näkymissä avointa maisematilaa rajaavilla selännealueilla kasvavan metsän peittoon.

Näkymän vasemmassa laidassa sijaitsevat Paskoonharjun, Paulakankaan ja Bredåsenin voimalat jäävät nekin näkymättömiin taustametsän taakse. Kuvauspaikan etelä- ja lounaispuolilla sijaitsevat Paukkakorven-Pahkanevan ja Kankalonselän voimalat sijaitsevat vastaavalla etäisyydellä kuvauspaikasta kuin Bredåsenin voimalat. Näiden alueiden ja kuvauspaikan välissä on metsäisiä selännealueita, joten mainittujen alueiden voimalat eivät todennäköisesti näy Riipin seudulle juurikaan enempää kuin havainnekuvassa näkyvien hankealueiden voimalat.

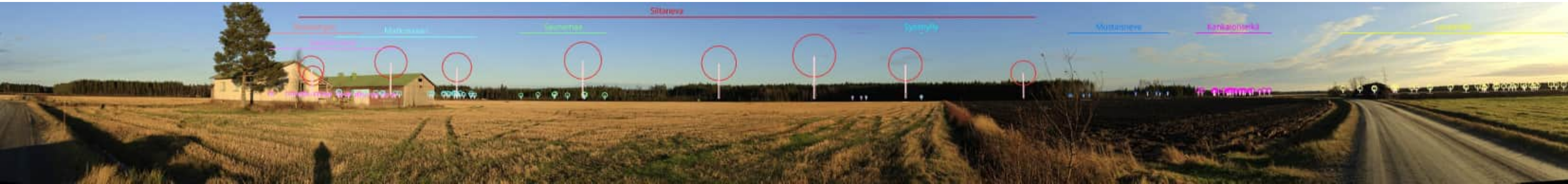
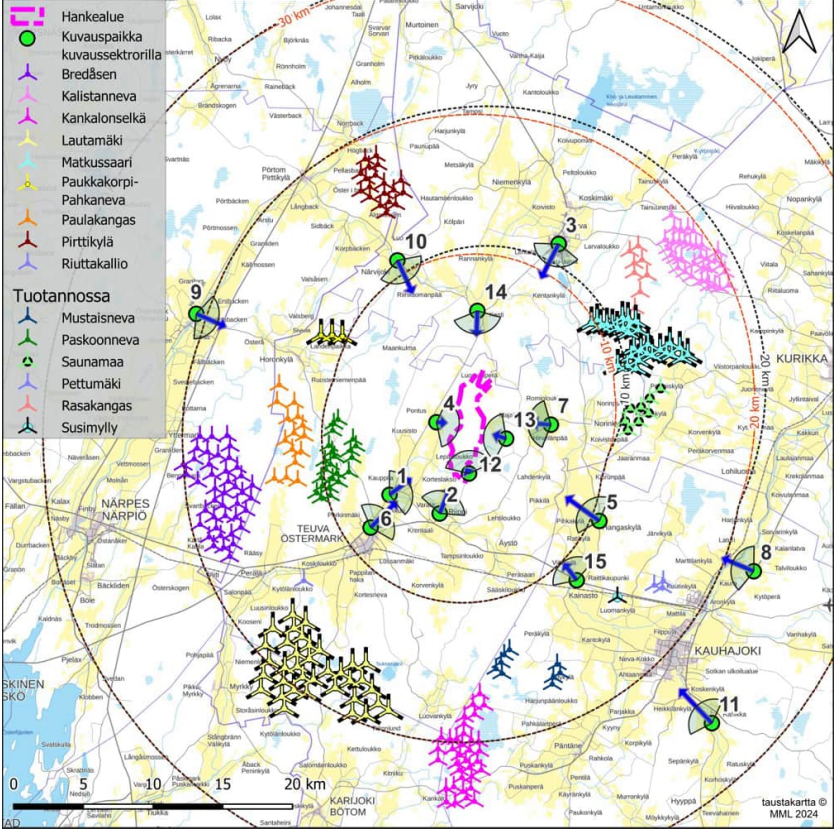
4 Mattila / Pontus

Kuvauspaikan etäisyys lähimpään Siltanevan tuulivoimalaan on 2 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 4,4 km ja vaihtoehdossa VE2 3,4 km.

Siltanevan ja muiden yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitavien hankealueiden tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla. Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina.

Teuvanjoilaaksoon Mattilan seudulle näkyvät Siltanevan hankealueen suuntaan avautuvissa näkymissä pääasiassa Siltanevan tuulivoimalat. Pääosa muiden samalla suunnalla sijaitsevien hankealueiden voimaloista jää avointa maisematilaa rajaavilla selännealueilla kasvavan metsän peittoon. Kuvan oikeassa reunassa kaukomaisemassa erottuvat Kankalonselän tuulivoimalat näkyvät maisemakuvassa vähäisessä määrin. Ne sijaitsevat kuitenkin niin kaukana, että niiden merkitys maisemaelementteinä jää vähäiseksi tai olemattomaksi.

Teuvanjoilaaksoon näkyvät todennäköisesti Siltanevan tuulivoimaloiden ohella myös vastakkaisessa suunnassa sijaitsevat Paskoonnevan ja Paukkakorven-Pahkanevan tuulivoimalat. Lähempänä sijaitsevat Paskoonnevan tuulivoimalat saattavat aiheuttaa tälle seudulle yhteisvaikutuksia Siltanevan voimaloiden kanssa.

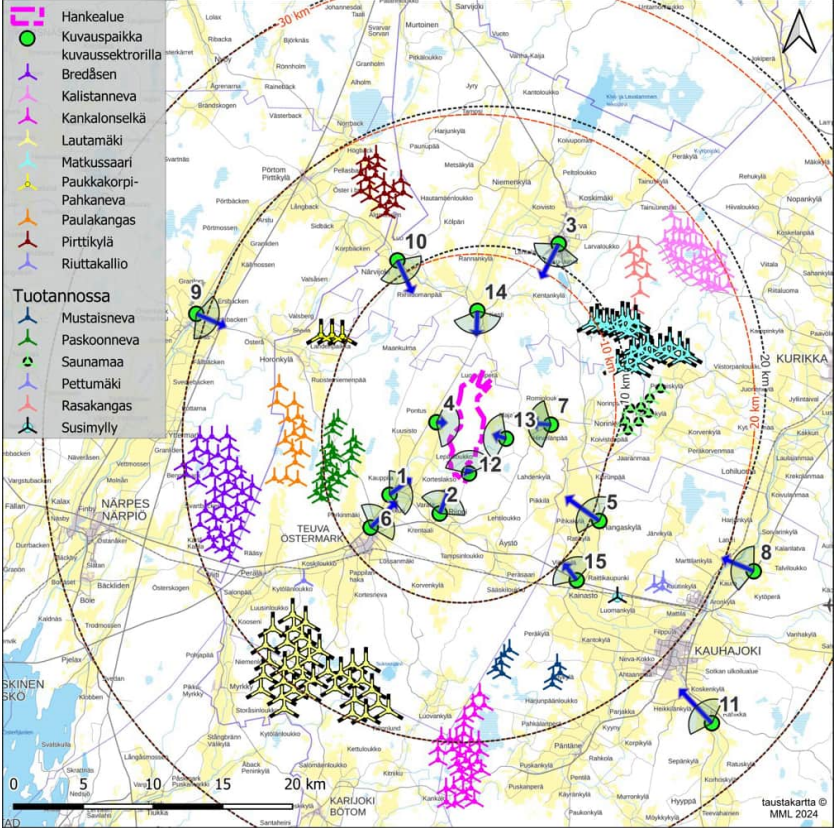
5 Kainaston viljelylakeus / Hangaskylä

Kuvauspaikan etäisyys lähimpään Siltanevan tuulivoimalaan on 10,5 km, kauimpaan tuulivoimalaan vaihtoehdossa VE1 12,6 km ja vaihtoehdossa VE2 12,7 km.

Siltanevan ja muiden yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitavien hankealueiden tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla. Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina.

Kainaston viljelylakeudelle näkyvät Siltanevan hankealueen suuntaan avautuvissa näkymissä pääasiassa Siltanevan tuulivoimalat. Muiden samalla suunnalla sijaitsevien hankealueiden voimalat sijaitsevat kaukana. Ne jäävät avointa maisemaa rajaavien metsänreunojen katveeseen. Kuvan vasemmassa reunassa sijaitsevan Kankalonsejän tuulivoimaloiden siivet saattavat osittain näkyä metsän yläpuolella. Alue sijaitsee kuitenkin niin kaukana, että voimaloiden merkitys maisemaelementteinä jää vähäiseksi tai olemattomaksi.

Vastakkaisessa suunnassa kuvauspaikan kaakkoispuolella sijaitsevat yksittäiset Susimyllyn ja Pettumäen tuulivoimalat. Etäisyys huomioiden ne näkyvät tälle paikalle Siltanevan tuulivoimaloita paremmin. Kokonaisuutena yhteisvaikutukset jäävät kuitenkin voimaloiden pieni lukumäärä huomioiden vähäisiksi.

14 Jurvanjärven kulttuurimaisemat / Kesti

Kuvauspaikan etäisyys lähimpään Siltanevan tuulivoimalaan on vaihtoehdossa VE1 5,3 km ja vaihtoehdossa VE2 5,9 km, kauimpaan tuulivoimalaan 11 km.

Siltanevan ja muiden yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitavien hankealueiden tuulivoimalat osoitetaan ylemmässä kuvassa symboleilla. Alemmassa kuvassa tuulivoimalat esitetään todellisen tilanteen mukaisina.

Jurvanjärven seudulle näkyvät Siltanevan hankealueen suuntaan avautuvissa näkymissä pääasiassa Siltanevan tuulivoimalat. Muiden samalla suunnalla sijaitsevien hankealueiden voimalat sijaitsevat niin kaukana, että ne jäävät näkymättömiin avointa maisemaa rajaavien metsänreunojen katveeseen.

Vastakkaisessa suunnassa kuvauspaikan luoteispuolella sijaitsevat Pirttikylän tuulivoimalat. Ne sijaitsevat suunnilleen samalla etäisyydellä kuvauspaikasta kuin havainnekuvassa esitetyt Matkussaaren voimalat. Maisemapiirteet huomioiden Pirttikylän voimalat voivat näkyä tälle paikalle hieman enemmän kuin Matkussaaren voimalat, koska näkymät luoteeseen Pirttikylän suuntaan ovat avoimempia kuin itään Matkussaaren suuntaan. Kokonaisuutena yhteisvaikutukset jäänevät kuitenkin vähäisiksi.

